

LIBRARY OF
THE NEW YORK BOTANICAL GARDEN

1929

September 1899

R. W. Gibson Invt

581.948.5
Am 25

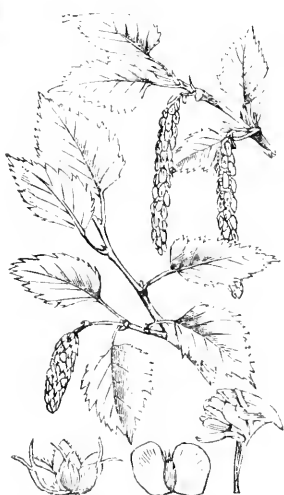
10 - - -

FEMHUNDRA AFBILDNINGAR

AF

MERA ALLMÄNT FÖREKOMMANDE SVENSKA VÄXTER.

FÖR SKOLAN OCH HEMMET.

MED TEXT

AF

N. J. ANDERSSON.

FÖRRA HÄFTET:

TEXT.

STOCKHOLM

ZACHARIAS HEGGSTROMS FÖRLAG

1870.

FEMHUNDRA

AFBILDNINGAR

AF

MERA ALLMÄNT FÖREKOMMANDE SVENSKA VÄXTER.

FÖR SKOLAN OCH HEMMET.

MED TEXT

AF

N. J. ANDERSSON.

FÖRSTA HÄFTET: TEXT.

STOCKHOLM
ZACHARIAS HEGGSTRÖMS FÖRLAG

1870

2000

.ASS

Hint 1-2

FÖRORD.

Afsigten med utgifvandet af denna samling växtbilder, hvilka, med undantag af ungefär 50, samtelige äro hemtade från Benthams Handbook of the british Flora illustrated (London 1865), är tvåfaldig: att vara dels till tjänst för dem, som på egen hand vilja studera våra vanligast förekommande växter, dels till bruk vid skolorna.

Hvad det första af dessa syftemål beträffar, så torde detsamma icke erfordra hvarken förklaring eller försvar; så mycket mera deremot det sednare.

Utgifvaren, som i mera än 20 år varit lärare vid ett af våra elementarläroverk och derunder i sin mån sökt verka för ett fruktbringande studium af botaniken, har alltid varit af den åsigt, att detta läroämne inom skolan hade sin betydelse främst genom sin förmåga att utveckla lärjungens iakttagelseförmåga och gifva honom anledningar att genom jemförelser mellan olikheterna hos växternas arter, former eller organer skärpa sitt omdöme. För detta ändamåls ernående är uppfattningen af den enskilda växten och alla dess delar oefftergiftligen nödvändig, och der detta icke kan ske på lefvande exemplar — men man dock tror att det bör ske — måste åtminstone någon gång afbildningar tillgripas. Han har därför så uppställt sin »Inledning till Botaniken», utgifvit »Botaniska Väggtafvor» och framhållit vigten af skolherbariers anläggande af olika omfång för olika afdelningar. Att gossarne framför allt skola tillhållas att själva samla och noga undersöka växterna, torde ingen draga i tvifvel: men dels slutas skolorna vid den tiden om våren eller öppnas så sent på förhösten, att åtminstone i flertalet af Sveriges medlersta och nästan i alla dess nordliga provinser excursioner, växtinsamlingar och studier ofta ej tillräckligen kunna ske under lärarens ledning utan måste lemnas åt lärjungarnes ofta mycket olika häg och fallenhet, och dels blifva tillfölje häraf och af olika vistelseort under sommaren lärjungarnes växtsamlingar af så olika innehåll och omfattning, att på grund af dem läraren svårigen kan meddela någon uppfattbar undervisning åt ett flertal på en gång, såvidt ej en för dem alla passende växtsamling — ett allmänt skolherbarium — finnes. Men det är ej sällan svårt och kostbart att i så tillräckligt antal exemplar anlägga dylika samlingar, att de kunna göra påräknad nytta; de skadas eller förbrukas ofta mycket snart och välla nytt obehag och nya omkostnader, när de af nya skola ersättas; och sluthgen lemnar den pressade växten ej alltid möjlighet att rätt uppfatta ens de vegetativa mycket mindre de fructificativa organernas bildningar och inbördes förhållanden, som begrunda uppfattningen af släkten och högre grupper, försåvidt som denna ej skall inskränkas till blott en ytlig och ungefärlig kännedom af växtens habitus.

Att *vid sidan* af studiet af lefvande eller conserverade växtsamlingar lemna en trogen afbildning af växterna och deras viktigare delar — detta har varit afsigten med denna samling. Den kan missbrukas, om läraren använder dessa teckningar blott för att i barnets minne implugga namn på växtarter och termer för betecknandet af deras organers bildning och former; men den torde kunna gagna om den så användes, att den får suppleera den erfarenhet och det studium, som grundlägges och utvecklas i den fria naturen eller genom undersökningar af lefvande föremål. Och företrädesvis torde den kunna begagnas, då det blir fråga om att göra en sammanfattning af de spridda iakttagelserna öfver de till en eller flera närstående grupper hörande arter och former eller generalisera de många olikheterna hos ett organ genom skilda familjer eller släkten, med ett ord vid systematiska eller morphologiska öfningar, som böra afsluta och sammanfatta de iakttagelser och studier, som lärjungen haf tillfälle göra på egen hand.

Någon detaljerad öfversigt af familjernas eller släktenas karakterer har jag ej ansett nödigt här gifva, enär denna kan i större helhet erhållas i de Floror eller Läroböcker, som allmänt begagnas vid våra läroverk och dem detta arbete afser att suppleera såsom en detaljerad atlas.

Deremot har jag i texten sökt gifva en sådan skildring af hvarje växtart, som, enligt min åsigt, lärjungen först af allt bör göra sig till grund för vidare studier.

De här upptagne växterna hafva i allmänhet valts sålunda, att de äro de i vårt land allmännast förekommande, representera olika lokaliteter eller kunna anföras såsom exempel på olika former och organisation. Huru de skola fördelas i olika kurser på de olika stadierna inom skolan, lemnas åt hvarje erfaren lärare i olika läroverk; man bör tydligen för första kursen välja de allmännaste och typerna för hufvudgrupperna, och i de sednare tillfoga de arter, som i ett eller annat hänseende fullständiggöra uppfattningen af de förra.

Och att det lilla arbetet derjente i hemmen må hos rätt många små väcka kärtek till »blommornas under» samt i denna mening blifva en *barabok*, det utgör en af mina högsta välönskningar för detsamma.

Stockholm den 18 December 1869.

N. J. Andersson.

Öfversigt af Växt-familjerna *.

Synantheraceæ 1.	Cruciferae 33.	Paronychiaceæ 59.
Dipsacaceæ 7.	Polygaleæ 36.	Polygonaceæ 60.
Valerianaceæ 8.	Balsamineæ 37.	Thymeleæ 62.
Rubiaceæ 8.	Tiliaceæ 37.	Ulmaceæ 62.
Loranthaceæ 9.	Malvaceæ 37.	Urticaceæ 62.
Caprifoliaceæ 10.	Geraniaceæ 38.	Chenopodiaceæ 63.
Campanulaceæ 10.	Oxalidæ 39.	Cupuliferae 63.
Lobeliaceæ 11.	Linææ 39.	Salicineæ 64.
Convolvulaceæ 11.	Hypericineæ 39.	Betulineæ 66.
Boraginææ 12.	Cistineæ 39.	Myricææ 67.
Labiata 14.	Violariææ 40.	Coniferae 67.
Oleineæ 17.	Droseraceæ 41.	Callitrichineæ 68.
Asclepiadeæ 17.	Silenaceæ 41.	Ceratophylleæ 68.
Gentianeæ 17.	Alsineææ 42.	Orchideæ 68.
Solanaceæ 18.	Elatineæ 41.	Irideæ 70.
Personateæ 19.	Ribesiacææ 41.	Hydrocharideæ 70.
Lentibulariææ 22.	Rhamneæ 45.	Liliaceæ 70.
Primulaceæ 22.	Saxifrageæ 45.	Alismaceæ 72.
Plantagineæ 23.	Crassulaceæ 46.	Juncaceæ 73.
Plumbagineæ 21.	Lythrariceæ 46.	Aroideæ 74.
Corneæ 24.	Onagrariææ 47.	Potamogetonææ 75.
Adoxeæ 24.	Halorhageææ 47.	Typhaceæ 77.
Araliaceæ 25.	Pomaceæ 47.	Cyperaceæ 77.
Umbelliferæ 25.	Sciticeosæ 48.	Gramineæ 84.
Acerineæ 27.	Drupaceæ 52.	Polypodiaceæ 92.
Nymphaeaceæ 27.	Papilionaceæ 53.	Ophioglosseæ 94.
Ranunculaceæ 28.	Ericineæ 56.	Equisetaceæ 94.
Berberideæ 31.	Empetreeæ 58.	Isociteæ 95.
Papaveraceæ 32.	Euphorbiaceæ 59.	Lycopodiaceæ 95.
Fumariaceæ 32.	Portulacaceæ 59.	

* De vid växtnamnen följande nummorna angifva i alla register den sida i texten, der de upptagas.

Öfversigt af här upptagne släkten efter Linnés Sexualsystem.

Monandria:

Monogynia:

Salicornia 63.
Hippuris 48.
Zostera 75.

Diandria:

Monogynia:

Lemna 75.
Veronica 19.
Pinguicula 22.
Utricularia 22.
Circaea 47.
Lycopus 14.

Digynia:

Anthoxanthum 91.

Triandria:

Monogynia:

Valeriana 8.
Valerianella 8.
Iris 70.
Eriophorum 78.
Rhynchospora 77.
Scirpus 77.
Nardus 91.

Digynia:

Phleum 90.
Alopecurus 90.
Phalaris 91.
Miliun 90.
Calamagrostis 89.
Agrostis 89.
Apera 89.
Phragmites 88.
Melica 88.
Holeus 88.
Hierochloa 91.
Avena 87.
Aira 88.
Dactylis 84.
Festuea 81.
Bromus 85.
Briza 85.
Molinia 87.
Catabrosa 87.
Glyceria 86.
Poa 86.
Lolium 84.
Triticum 84.

Trigynia:

Montia 59.

Tetrandria:

Monogynia:

Trichera 7.
Succisa 7.
Alchemilla 49.
Majanthemum 72.
Plantago 23.
Asperula 9.
Galium 8.
Cornus 24.

Tetragynia:

Potamogeton 75.

Pentandria:

Monogynia:

Echium 13.
Lithospermum 13.
Pulmonaria 13.
Cynoglossum 13.
Myosotis 12.
Anchusa 12.
Lycopsis 12.
Asperugo 13.
Lysimachia 23.
Hottonia 23.
Primula 22.
Menyanthes 18.
Gentiana 17.
Convolvulus 11.
Verbascum 19.
Hyoseyamus 18.
Solanum 18.
Campanula 10.
Jasione 11.
Lobelia 11.
Lonicera 10.
Viola 40.
Impatiens 37.
Rhamnus 45.
Ribes 44.
Hedera 25.

Digynia:

Herniaria 59.
Chenopodium 63.
Ulmus 62.
Cynanchum 17.
Cuscuta 12.

Sanicula 27.
Laserpitium 25.
Heracleum 25.
Pencedanum 26.
Angelica 26.
Egopodium 26.
Carum 26.
Pimpinella 27.
Cicuta 26.
Sium 27.
Ethusa 26.
Cerefolium 25.

Trigynia:

Viburnum 8.
Sambucus 8.

Tetragynia:

Parnassia 41.
Drosera 41.

Pentagynia:

Armeria 24.

Polygynia:

Myosurus 30.

Hexandria:

Monogynia:

Allium 71.
Fritillaria 70.
Gagea 71.
Convallaria 71.
Calla 74.
Juncus 73.
Luzula 74.
Berberis 31.

Trigynia:

Rumex 61.
Triglochin 73.

Polygynia:

Alisma 72.

Heptandria:

Monogynia:

Trientalis 23.

Octandria:

Monogynia:

Daphne 62.
Calluna 57.

Vaccinium 56.
Epilobium 47.

Digynia:

Chrysosplenium 45.

Trigynia:

Polygonum 60.

Tetragynia:

Paris 72.
Aoxa 24.
Elatine 44.

Enneandria:

Hexagynia:

Butomus 72.

Decandria:

Monogynia:

Arctostaphylos 57.
Andromeda 57.
Ledum 57.
Pyrola 58.
Monotropa 58.

Digynia:

Scleranthus 59.
Saxifraga 45.
Dianthus 42.

Trigynia:

Silene 41.
Stellaria 43.
Arenaria 43.
Lepigonum 44.

Pentagynia:

Agrostemma 42.
Lychnis 42.
Malachium 42.
Cerastium 43.
Spergula 44.
Sagina 44.
Sedum 46.

Dodecandria:

Monogynia:

Lythrum 46.

Digynia:

Agrimonia 49.

(Trigynia:

Euphorbia 59.)

- Icosandria:** Pedicularis 21.
Monogynia: Linaria 19.
 Primus 52. Scrophularia 19.
Di-Pentogynia: Lathræa 22.
 Cratægus 49. Linnæa 10.
 Sorbus 49.
 Pyrus 49.
- Tetradynamia:**
Siliculose: Neslia 35.
 Bunias 35.
 Lepidium 35.
 Capsella 35.
 Thlaspi 36.
 Subularia 36.
 Camelina 36.
 Draba 36.
Siliquose: Erysimum 33.
 Alliaria 33.
 Barbarea 34.
 Dentaria 34.
 Cardamine 34.
 Nasturtium 34.
 Sinapis 33.
 Turrilis 34.
 Arabis 34.
 Sisymbrium 33.
 Brassica 33.
- Polyandria:**
Monogynia: Papaver 32.
 Chelidonium 32.
 Actæa 31.
 Helianthemum 39.
 Folia 37.
 Nymphæa 27.
 Nuphar 28.
 Delphinium 31.
Polygynia: Thalictrum 30.
 Pulsatilla 30.
 Anemone 30.
 Caltha 31.
 Ficaria 29.
 Ranunculus 28.
- Didynamia:**
Gymnospermia: Mentha 14.
 Ajuga 17.
 Glechoma 15.
 Origanum 14.
 Nepeta 15.
 Leonurus 15.
 Lamium 16.
 Stachys 16.
 Galeopsis 16.
 Scutellaria 15.
 Prunella 15.
 Thymus 14.
 Calamintha 14.
 Clinopodium 15.
Angiospermia: Euphrasia 20.
 Rhinanthus 21.
 Melampyrum 21.
- Lotus** 54.
 Trifolium 55.
 Medicago 55.
- Polyadelphia:**
Polyandria: Hypericum 39.
- Syngenesia:**
Polygamia aequalis: Tragopogon 6.
 Hypochaeris 7.
 Leontodon 7.
 Taraxacum 7.
 Lactuca 5.
 Sonchus 5.
 Hieracium 6.
 Crepis 6.
 Lapsana 5.
 Lappa 5.
 Carlina 4.
 Cirsium 4.
 Carduus 5.
 Bidens 1.
Polygamia frustranea: Centaurea 4.
Polygamia necessaria: Filago 3.
Polygamia superflua: Tanacetum 2.
 Artemisia 2.
 Gnaphalium 2.
 Tussilago 3.
 Senecio 2.
 Solidago 3.
 Aster 3.
 Erigeron 3.
 Achillea 2.
 Anthemis 1.
 Matricaria 1.
 Chrysanthemum 1.
- Callitriche** 68.
 Euphorbia 59.
Triandria: Carex 79.
 Typha 77.
 Sparganium 77.
 Betula 66.
Tetrandria: Urtica 62.
 Alnus 66.
Polyandria: Sagittaria 72.
 Ceratophyllum 68.
 Myriophyllum 47.
 Quercus 64.
 Corylus 64.
 Pinus 67.
- Dioecia:**
Diandria: Salix 65.
Triandria: Empetrum 58.
Polygamia frustranea: Tetra-Pentagynia: Viscum 9.
 Juniperus 68.
Hexandria: Myrica 67.
Octandria: Populus 64.
Enneandria: Hydrocharis 70.
- Polygamia:**
Monoecia: Atriplex 63.
Dioecia: Fraxinus 17.
 Aeer 27.
- Gynandria:**
Monandria: Orchis 68.
 Platanthera 69.
 Listera 69.
 Neottia 69.
 Corallorhiza 69.
- Monoecia:**
Monandria: Zanichellia 76.
- Filices:** Polypodium 92.
 Polystichum 92.
 Cystopteris 92.
 Woodsia 93.
 Asplenium 93.
 Pteris 93.
 Botrychium 94.
 Equisetum 94.
 Isoetes 94.
 Lycopodium 95.

Register öfver Släktnamnen.

Acer 27.	Calamagrostis 89.	Elatine 44.
Achillea 2.	Calamintha 14.	Empetrum 58.
Actæa 31.	Calla 74.	Epilobium 47.
Adoxa 24.	Callitriche 68.	Equisetum 94.
Ægopodium 26.	Calluna 57.	Erigeron 3.
Æthusa 26.	Caltha 31.	Eriophorum 78.
Agrimonia 49.	Camelina 36.	Erodium 38.
Agrostemma 42.	Campanula 10.	Ervum 54
Agrostis 89.	Capsella 35.	Erysimum 33.
Aira 88.	Cardamine 34.	Euphorbia 59.
Ajuga 17.	Carduus 5.	Euphrasia 20.
Alchemilla 49.	Carex 79.	Festuca 84.
Alisma 72.	Carlina 4.	Ficaria 29.
Alliaria 33.	Carum 26.	Filago 3.
Allium 71.	Catabrosa 87.	Fragaria 50.
Alnus 66.	Centauræa 4.	Fraxinus 17.
Alopecurus 90.	Cerastium 43.	Fritillaria 70.
Anchusa 12.	Ceratophyllum 68.	Fumaria 32.
Andromeda 57.	Cerefolium 25.	Gagea 71.
Anemone 30.	Chelidonium 32.	Galeopsis 16.
Angelica 26.	Chenopodium 63.	Galium 8.
Anthemis 1.	Chrysanthemum 1.	Gentiana 17.
Anthoxanthum 91.	Chrysosplenium 45.	Geranium 38.
Anthyllis 56.	Cicuta 26.	Geum 51.
Apera 89.	Ciræea 47.	Glechoma 15.
Arabis 34.	Cirsium 4.	Glyceria 86.
Arctostaphylos 57.	Clinopodium 15.	Gnaphalium 2.
Arenaria 43.	Comarum 50.	Hedera 25.
Armeria 24.	Convallaria 71.	Helianthemum 39.
Artemisia 2.	Convolvulus 11.	Heracleum 25.
Asperugo 13.	Corallorhiza 69.	Herniaria 60.
Asperula 9.	Cornus 24.	Hieracium 6.
Asplenium 93.	Corydalis 32.	Hierochloa 91.
Aster 3.	Corylus 64.	Hippuris 48.
Astragalus 54.	Cratægus 48.	Holcus 88.
Atriplex 63.	Crepis 6.	Hottonia 23.
Avena 87.	Cuscuta 12.	Hydrocharis 70.
Barbarea 34.	Cynanchum 17.	Hyoeyamus 18.
Batrachium 29.	Cynoglossum 13.	Hypericum 39.
Berberis 31.	Cystopteris 93.	Hypochaeris 7.
Betula 66.	Dactylis 84.	Impatiens 37.
Bidens 1.	Daphne 62.	Iris 70.
Botrychium 94.	Delphinium 31.	Isoetes 95.
Brassica 33.	Dentaria 31.	Jasione 11.
Briza 85.	Dianthus 42.	Juncus 73.
Bromus 85.	Draba 36.	Juniperus 68.
Bunias 35.	Drosera 41.	Lactuca 5.
Butomus 72.	Echium 13.	Lamium 16.
		Lappa 5.
		Laserpitium 15.
		Lapsana 5.
		Lathræa 22.
		Lathyrus 53.
		Ledum 57.
		Lemna 35.
		Leontodon 7.
		Leonurus 15.
		Lepidium 35.
		Lepigonum 44.
		Linaria 19.
		Linnaea 10.
		Linum 39.
		Listera 69.
		Lithospermum 13.
		Lobelia 11.
		Lolium 84.
		Lonicera 10.
		Lotus 54.
		Luzula 74.
		Lychnis 42.
		Lycopodium 95.
		Lycopsis 12.
		Lysimachia 23.
		Lythrum '46.
		Majanthemum 72.
		Malachium 42.
		Malva 37.
		Matricaria 1.
		Medicago 55.
		Melampyrum 21.
		Melica 88.
		Melilotus 55.
		Mentha 14.
		Menyanthes 18.
		Milium 90.
		Molinia 87.
		Monotropa 58.
		Montia 59.
		Myosotis 12.
		Myosurus 30.
		Myrica 67.
		Myriophyllum 47.
		Nardus 91.
		Nasturtium 31.
		Neottia 69.
		Nepeta 15.

Nestlia 35.
 Nuphar 28.
 Nymphaea 27.
 Ononis 56.
 Orehis 68.
 Origanum 14.
 Orobus 53.
 Oxalis 39.
 Papaver 32.
 Paris 72.
 Parnassia 41.
 Pedicularis 21.
 Peucedanum 26.
 Phalaris 91.
 Phleum 90.
 Phragmites 88.
 Pimpinella 27.
 Pingnicula 22.
 Pinus 67.
 Plantago 23.
 Platanthera 69.
 Poa 86.
 Polygala 36.
 Polygonum 60.
 Polypodium 92.
 Polystichum 92.
 Populus 64.
 Potamogeton 75.
 Potentilla 50.
 Primula 22.
 Prunella 15.
 Prunus 52.
 Pteris 93.
 Pulmonaria 13.
 Pulsatilla 30.
 Pyrola 58.
 Pyrus 48.
 Quercus 64.
 Ranunculus 28.
 Rhamnus 45.
 Rhinanthus 21.
 Rhynchospora 77.
 Ribes 44.
 Rosa 49.
 Rubus 51.
 Rumex 61.
 Sagina 44.
 Sagittaria 72.
 Salicornia 63.
 Salix 64.
 Sambucus 8.
 Sanicula 27.
 Saxifraga 45.
 Scirpus 77.
 Seleranthus 59.
 Serophularia 19.
 Scutellaria 15.
 Sedum 46.
 Selaginella 95.
 Senecio 2.
 Silene 41.
 Sinapis 33.
 Sisymbrium 33.
 Sium 27.
 Solanum 18.
 Solidago 9.
 Sonchus 5.
 Sorbus 48.
 Sparganium 77.
 Spargula 44.
 Spiraea 52.
 Stachys 16.
 Stellaria 43.
 Stratiotes 70.
 Subularia 36.
 Succisa 7.
 Tanacetum 2.
 Taraxacum 7.
 Thalictrum 30.
 Thlaspi 36.
 Thymus 14.
 Tilia 37.
 Tragopogon 6.
 Trichera 7.
 Trientalis 23.
 Trifolium 55.
 Triglochin 73.
 Triticum 84.
 Turritis 34.
 Tussilago 3.
 Typha 77.
 Ulmus 62.
 Urtica 62.
 Utricularia 22.
 Vaccinium 56.
 Valeriana 8.
 Valerianella 8.
 Verbascum 19.
 Veronica 9.
 Viburnum 8.
 Vicia 53.
 Viola 40.
 Viscum 9.
 Woodsia 93.
 ZanicHELLIA 76.
 Zostera 76.

Synanthereæ.

1. **Bidens tripartita** L. (Brunskära), ettårig; stjolk 1—2', rak, styf, grenig; blad motsatta, tredelade (stundom n. hela); blomstret upprätt, med bladartadt hylle; holk n. klocklik, dess blad n. 2-radiga och lika stora; fäste platt, fjälligt; alla blommor rörliga gula; frukter vigglika, platta, i kanten med nedåt rigtade hår, i spetsen med 2—3 borst. — Våta eller fuktiga ställen; 7.

2. **B. cernua** L. (Lutskära) skiljes från föregående genom enklare växt, sågade lansettlika blad, lutande blomster och 4-kantigt plattade frukter med 4 borst i toppen. Stundom bli strålblommorna utdraget tunglika. — Växer s. f.; 7, 8.

3. **Chrysanthemum Leucanthemum** L. (Prestkrage), mångårig; stjolk 1—2', ofta enkel, kantig, styf; rotblad spadlika, stjolkens skiftevisa, oskaftade, n. jembreda, sågade, vid basen kanlikt inskurna; blomster ensamma; holk skällik af tegellagda, olikstora, hinnaktiga fjäll; fäste bart, halfrundt, inuti tätt; strålblommor hvita, $\frac{1}{2}$ ", diskblommor rörformiga, gula; skalfrukt bartoppad med 5 åsar. — Torra st.; 6. — Begagnades förr i bröstsjukdomar.

4. **Matricaria Chamomilla** L. (Sötblomster), ettårig; stjolk grenig, 1'; blad mjuka, dubbelt pardelade med trådsmala flikar; blomster skaftade, starkt luktande; holk s. f. med n. lika långa fjäll; fäste bart, kägellikt eller äggrundt, ihåligt; strålblommor s. f. omkring 15, nedböjda; diskblommor s. f.; skalfrukt s. f. — Åkrar; 6—8. Användes som svettdrifvande medel.

5. **M. inodora** L. (Baldersbrå) liknar föreg., men är oftast ännu mera grenig, blomstret n. luktlöst, 2—3 gånger större med omkring 30 strålblommor; fäste halfrundt, tätt; skalfrukt med hinnkrona. — Odl. st., vid vägar; 6—8.

6. **Anthemis arvensis** L. (Åkerkulla), 1—2-årig; stjolk 1', grenig, ofta nedliggande, hårig; blad pardelade med inskurna flikar;

blomster s. f. mindre; holkfjäll hinnkantade; fäste fjälligt. — Odl. st.; 5—6. — *A. Cotula* L. är ettårig och luktar vid gnuggning starkt. *A. tinctoria* L. har gula strålblommor.

7. **Achillea Millefolium** L. (Rölleka), flerårig; stjolk 1—2', styf, n. enkel; blad dubbelt eller tredubbelt pardelade med kamlika flikar; blomster i tät jernhöög qvast, små; fäste s. f.; strålblommor få med n. rundad skifva, hvita eller rödlätta; diskbl. hvita; skalfrukt s. f. — Backar; 7—9. Användes som magstärkande. — *A. Ptarmica* L. (Nysört) har större blomster i glesare qvast samt blott hvass-sågade blad. — Fuktigare ställen.

8. **Tanacetum vulgare** L. (Renfana), mångårig; stjolk 2—3', upprät, styf; blad parbladigt delade med pardeladt inskurva flikar; blomster runda i yfvig qvast, starkt luktande; holk kullrig med tegellagda blad; n. alla blommor rörformiga, gula, de i kanten blott med pistill; skalfrukt med kort hinnkrona. — Torra st.; 8—9. Användes som magstärkande och maskmedel.

9. **Artemisia Absinthium** L. (Malört), mång- eller tvåårig, gråluden; stjolk 2—3', grenig, nästan buskartad; blad (tre)dubbelt pardelade, på båda sidor gråludna; blomster i gyttrade klasar, hängande; holk äggrund; alla blommor rörformiga, gula; skalfrukt bartoppad. — Backar, odl. st.; 8. — Stärkande mag- och maskmedel.

10. **A. vulgaris** L. (Gråbo) skiljer sig från föregående genom de mindre pardelade bladen, som på öfra sidan äro glatta, och små upprätta, brunaktiga blomster. — Vid vägar, odl. st.; 8. — Mindre besk än föregående, men nyttjas stundom som läkemedel.

11. **Senecio vulgaris** L. (Boört), ettårig, merändels glatt; stjolk 1', upptill grenig; blad något köttiga, bugtigt parklufna med tandade flikar; blomster lutande i qvast; holk kägellik med n. enradiga blad och omkring 10 hyllefjäll; blommor rörformiga, gula; skalfrukt tunnhårig med hårpensel. — Odl. st.; 6—10. — *S. silvaticus* L. har 3—5-bladigt hylle och ytterst små eller inga strålblommor. *S. viscosus* L. är klibbluden och har omkring 13 små strålblommor. Af de med utdragna gula strålblommor försedda arterna har *S. Jacobaea* L. den största utbredningen i Sverige.

12. **Gnaphalium uliginosum** L. (Sumpnoppa), ettårig, mjuk- och vitullig; stjolk 1—5'', mycket grenig och slankig; blad smalt lansettlika eller jernbreda; blomster gyttrade mellan bladen och i toppen utan strålblommor; holk grön med tegellagda, hinnaktiga fjäll; blommor bruna; skalfrukt s. f. — Fukt. st.; 7—8.

13. **G. silvaticum** L. (Skogsnoppa), flerårig, n. tufvad, gråhvit; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', upprät, n. enkel; blad jemnbreda, under ludna; blomstren gyttrade i form af ett långt ax; de yttre trådlika blommorna talrikare än de inre rörformiga, som äro tvåkönade, men sterila. — Torra skogsbackar; 8.

14. **G. dioicum** L. (= *Antennaria* G., Kattfot), mångårig; rotskott krypande, med spadlika, undertill hvitludna blad; stjelen 3—5"; blad jemnbreda, spetsiga, ulliga; blomster i enkel qvast; blommor tvåbyggare, ståndareblommor (sterilt tvåkönade) med upptill klubblikt frukthår, pistillblommorna med upptill smala hår. — Torra st.; 5—6.

15. **Filago montana** L. (Ullblomster), ettårig, vitgrå; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', grenig; blad lansettlika, ulliga; blomster gyttrade; holk mycket ullig, dess inre fjäll omslutande de yttre kantblommorna, hvarigenom fästet blir mycket fjälligt i kanten; blommor gula, till största delen kantblommor med endast pistill och trådlik krona, samlade kring ett mindre antal tvåkönade diskblommor med 4-tandad krona; yttre skalfrukter n. utan, de öfriga med hårkrona. — Sand. st.; 6—7.

16. **Aster Tripolium** L. (Strandkil), mångårig, glatt, saftig ört; stjelk 1', brunröd; blad jemnbreda, köttiga, röd- och blåaktiga; blomster i qvast med 10—15 blå strålblommor, gula diskblommor; holkblad tegellagda, lika stora; frukter hårkrönta. — Hafsstränder; 8—9.

17. **Erigeron acris** L. (Gråbinka), två- och mångårig; stjelk rak, 1', rödaktig, merändels upptill grenig; blad gråaktigt häriga, de nedersta tunglika, de öfriga jemnbredt-lansettlika; blomster gyttrade i qvast; holk s. f.; strålblommor flerradiga, trådlika, uppräta, oanseliga, likasom diskblommorna rödaktiga; frukter plattade, hårkrönta. — Torra st.; 7.

18. **Solidago Virgaurea** L. (Gullris), mångårig; stjelk 2', styf, kantig, med uppåtstående och raka grenar; blad bredt lansettlika eller ovala, rotblad breda, skaftade; blomster i stor spirlik vipa; holk s. f.; blommor gula, strålens 5—15 tunglika, diskens dubbelt så många, rörformiga; frukter n. trinda, hårkrönta. — Skogsbackar, lundar; 7—9.

19. **Tussilago Farfara** L. (Hästhof), mångårig med tjock, krypande, delad rotstock; stängel fjällig, ullig, 4—6", enblomstrig; blad framkomma efter blomningen, skaftade, 4—5" breda, hjertlikt rundade, undertill gråaktigt ludna, bugttandade; holk af jemnhöga

tvåradiga fjäll; blommor gula, strålens talrika flerradiga mycket smala spetsiga, diskens trattlika; frukt vigglik hårkrönt. — Leriga ställen; 3—5. — Begagnades mot hosta.

20. **Centaurea Jacea** L. (Färgklint), mångårig; stielk 1', uppstigande eller upprät, styf; blad lansettlika eller smalare, hela, tandade eller parklufna; blomster ensamma på långa skaft; holk n. klotrund med fjäll, försedda med brunhinniga bihang; fäste borstigt; blommorna violetta, tunglika, de inre rörformiga, tvåkånade, de yttre vidgådt trattlika sneda, könlösa; frukthår snart aflossnande. — Torra st., åkerrenar; 7—8. — Med örten färgas gult.

21. **C. Cyanus** L. (Blåklint), mångårig, hvitgrå; stielk 2' med uppåtstående grenar; blad smalare än föregående, de nedre oftast pardelade; holk mindre med hvithinniga sågade fjäll; blommor blå, diskens mörkare; frukthår af fruktens längd. — Åkrar; 6—7.

22. **Carlina vulgaris** L. (Stjertistel), tvåårig; stielk $\frac{1}{2}$ —1', tätt bladbeklädd, upprät, enkel och enblomstrig eller upptill grenig; blad lansettlika, flikiga, tornbräddade, ej nedlöpande, tunnt betäckta af ullhår eller n. glatta; holkens yttre blad taggigt parklufna, de inre oväpnade blekgula; alla blommorna rörlika, brunaktiga; frukten med 3—5-vis sammanvuxna, upptill fjäderlika hår. — Backar; 7—8. Hos den torra, ännu kvarstående växten uppresa sig holkens strålar i fuktig, men utbreda sig i torr väderlek. Deraf namnet »Spåmaustistel».

23. **Cirsium lanceolatum** Scop. (Vägstistel), mångårig, hvitluden och mycket stickande af gulaktiga, glänsande tornar; stielk 2—3', taggig och vingkantad af de (halft) nedlöpande bladen, som äro pardelade med 2-klufna, starkt tornuddiga flikar; holk klotrund med alla fjäll lika starkt väpnade; fäste och blommor s. f. purpurröda; frukt med talrika långa och fjäderlika, nederst sammanvuxna hår. — Backar, vägkanter; 7—8.

24. **C. palustre** Scop. (Kärristel), mångårig, rödgrön, tättaggig; stielk 4—6', rak; blad nedlöpande, mycket delade med små tornspetsade flikar; blomstren gytttrade; holk med rundad bas och mjukspetsiga fjäll; blommorna violettröda, annars som föreg. — Kärrängar; 7—8.

25. **C. arvense** Scop. (Åkertistel), mångårig, ljusgrön; stielk 2—3', upprät, styf, trind och vanligen tagglös; blad lansettlika, mer eller mindre klufna och tornbräddade, oftast ej nedlöpande; holk ägg-rund, oväpnad; blommor smala, gredelina. — Åkrar; 7—8.

26. **Carduus crispus** L. (Krustistel), 1—2-årig, mörkgrön; stielk 2—3', rak, krasigt vingad af de mycket nedlöpaude, svagt stiekande, temligen mjuka och undertill hvitulliga bladen; holk rundad, svagt väpnad; blommor s. f. mörkvioletta; frukthår enkla, ej fjäderlika. — Åkrar; 7—8.

27. **Lappa tomentosa** Lam. (Kardborre), mångårig; stielk grenad, grof, n. träaktig, 2—5'; blad hjertlikt äggrunda, n. $\frac{1}{2}$ ' breda, undertill ludna eller ulliga; blomster i qvast i toppen; holk klotrund, nätådrikt ullig, med sylbika, krokuddiga, vidfästade fjäll; blommor s. f. violetta; fruktborst korta och sköra. — Odl. st.; 7—8. — Brukas i folkmedicinen, roten mot gikt, bladen som sårlikande, frukterna purgerande.

28. **L. minor** DC. är mindre än föregående, har blomstren klaslikt gytttrade från bladveckan, holk glatt och blommorna ljusröda. — *L. major* Gärtn. har större spridda blomster med bred rent grön holk och röda blommor.

29. **Sonchus oleraceus** L. (Kålfibla, Mjölktistel), ettårig, mycket mjölksaftig; stielk 1—2'; blad grönt blåaktiga, dunkla, lyrformigt nedåt parflikade eller pardelade med stielkomfittande bas, hvars flikar äro framåtrigtade; blomster ej tumsbreda; holk vid basen mjölig och vidgad, med tegellagda fjäll; alla blommor tunglika, blekgula; frukt plattad med oskaftad pensel af enkla, mjuka, hvita hår. — Odl. st.; 7—9. — *S. asper* Vill. skiljer sig genom grön-glänsande, styft tandade blad, hvilkas basflikar äro tillbakaböjda.

30. **S. arvensis** L. (Åkerfibla, Fettistel), ettårig; stielk 3—4', enkel; blad ojemnt parklufna; blomster n. 2 tum vida på långa glandelhåriga skaft: holk glandelhårig; blommor höggula. — Odl. st. (på hafsstränder bli bladen hela och blåaktiga samt holken n. glatt); 7—8.

31. **Lactuca muralis** L. (Skögssallat), mångårig; stielken späd och slät, 3'; blad tunna, lyrlikt pardelade, spjutlika; blomster i gles men yfvig vippa; holk af omkring 5 fjäll med hulle vid basen; blommor tunglika, 5. små, blekgula; frukt med skaftad hårpensel. — Skuggiga, steniga ställen; 7—8.

32. **Lapsana communis** L. (Harekål), ettårig; stielk 2', grenig, upprät; blad äggrunda och lyrlika med stor ändflik; blomster i gles vippa eller qvast, små; holk kantig af 8—10 större, n. enradiga fjäll och 4—6 mycket korta, som bilda ett hulle; blommor tunglika, blekgula; frukter bartoppade. — Odl. st.; 7—9.

33. **Tragopogon pratensis** L. (Hafrerot), mångårig, glatt, mjölkrik, ljus- eller blågrön ört; stjelk rak, upprät, 2', något grenig; blad långa, smalt jemnbreda, kölade, spetsade; blomstren stora, ensamma på långa, upptill vidgade skaft; holk af omkring 8 nästan lika stora, nedtill sammanvuxna blad; fäste bart; blommor gula, tunglika, stundom knappt längre än holkbladen; skalfrukt med skaftad fjunpensel. — Ängar; 6—7. — Blomstren sluta sig mot middagen.

34. **Crepis tectorum** L. (Klofibla), ettårig; stjelk upprät, ofta rödaktig och grenig, $\frac{1}{2}$ —1'; blad smalt lansettlika, hela tandade eller parklufna med tillbakavikna kanter; blomster omkring $\frac{1}{2}$ " breda i småluden vippa eller qvast; holk tegellagd med hylle; blommor tunglika, gula; den trinda fruktens hårpensel oskaftad, hvit, mjuk. — Backar, i säd; 6—9. — Varierar mycket på olika lokaler.

35. **Hieracium Pilosella** L. (Hårnackel), rotstock med starkt krypande grenskott; stängel hårig, enblomstrig, $\frac{1}{2}$ '; blad lansettlikt spadlika, under hvitmjöligena, ofvantill långt men glest håriga; blomstren stora; holk tegellagd utan hylle; blommor svafvelgula, tunglika; de yttre undertill rödgult randade; frukthår s. f., men smutshvita eller gulaktiga. — Backar; 6—7.

36. **H. Auricula** L. (Öronnackel) liknar föregående, men bladen äro smärre, blågröna, blott i kanten håriga, blomstren dubbelt mindre, ej sällan några få tillsammans; blommorna blekgula. — Backar, fuktiga betesmarker; 6—7.

37. **H. dubium** L. (Backnackel), stängel styfhårig, med eller utan grenskott; bladen samlade i rosett och någon gång 1—2 högre upp, smalt tunglika, lansettlika, helbräddade; blomster små, svafvelgula, skaftade i tät flock eller qvast. — Backar; 6—7. — En stor mängd former samt hybrider af denna och föregående hafva uppställts som egna arter.

38. **H. murorum** L. (Bergnackel), rotstock krypande; stjelk 1' med blad dels i rosett, dels 1—2 högre upp, hjertlika eller ägg-rundt lansettlika, hela, tandade eller flikade, glatta eller gleshåriga, blekt, mörkt eller blåaktigt gröna; blomstren stora, höggula, i gles qvastvippa; holk glatt, gråluden eller glandelhårig. — Torra st., skog; 6—7. — Bland en hel mängd s. k. arter, som äro med denna närmast beslägtade, skiljes *H. vulgatum* Fr. med rotbladen vid basen afsmalnande och flerbladig stjelk, samt *H. rigidum* Hu., som saknar rotblad, och hvars stjelkblad äro i kanten groft (3-)tandade.

39. **H. umbellatum** L. (Flocknackel), mångårig; stjolk styf, 1—2', tätt beklädd af smala, utstående, tandade blad; blomster i flocklik vippa; holkfjäll svarthåriga med utstående spets. — Backar, berg; 7—8.

40. **Taraxacum officinale** Wigg. (Maskros), mångårig, mjölksaftrik; stängel $\frac{1}{2}$ ' pipig, enblomstrig; blad i rosett, ljusgröna, lansettlika, nedåt rundsågad inskurna med större ändflik; blomster stort; holkens inre blad enradiga, upprätta, de yttre tillbakaböjda som ett hylle; blommor tunglika, svafvelgula; frukt med långt spröt uppbärande hårkronan. — Odl. st.; 5—9. — Användes som läkemedel.

41. **Leontodon autumnalis** L. (Höstfibla), mångårig; stjolk eller n. stängel 1—2', upprät, grenig; bladen nedtill samlade, lansettlika, parklufna eller pardelade; blomster på långa, upptill fjälliga och tjockare skaft; den rörformiga, glatta eller ludna holkens yttre blad kortare, nästan som ett hylle; blommor gula, tunglika; frukt med oskaftad fjunpensel. — Betesmarker; 7—9.

42. **Hypochæris maculata** L. (Fläckfibla), mångårig; stängel enkel, enblomstrig eller med 1—2 långa blomskaff, 1—2', styf; blad i rosett, omvänt äggrunda, tjocka, sträfvå, brunfläckiga, hela eller grundt parklufna, tryckta till marken; blomster stora, upprätta; holkblad olikstora; blomfäste fjälligt; blommor gula, tunglika; de taggigt strimmiga frukterna (åtminstone de inre) med skaftad fjunpensel. — Backar; 7—8.

Dipsacæ.

43. **Trichera arvensis** Schrad. (Åkervädd), mångårig; stjolk 2—4', utspärradt hårig, vanligen tregrenad och treblomstrig; blad oftast djupt pardelade, motsatta, håriga; blomster tumsbreda; holkens blad 3—5-radiga; blomfäste halfrundt korthårigt; blommornas svepen fyrkantigt hoptryckta med brämet deladt i breda och tvära tänder; foderbrämet 8—12-borstigt; kronor violetta med läpplikt 4-deladt bräm; blommor i kanten n. strållika. — Backar, åkerrenar; 7—8.

44. **Succisa pratensis** Mönch (Ängsvädd), mångårig med afstympad rotstock; stjolk 1—2', n. glatt, upptill fägrenad; bladen lansettlika, hela, motsatta, glatta; blomster på långa skaft, ensamma, klotrunda; holkens blad 3-radiga; blomfäste kägellik, fjälligt; blommornas svepen fyrkantiga, djupt 8-färad med brämet kort 4-deladt; foderbrämet 5-stråligt; kronor blå, n. likformiga, med n. regelbundet

4-klufvet bräm. — Skogsängar; 8—9. — Ansågs mycket verksam mot pest etc.

Valerianeæ.

45. *Valeriana officinalis* L. (Vendelrot), mångårig, skottalstrande; stjolk 2—4', fårad, upprät; blad motsatta, pardelade, med 9—21 smalt lansettlika, tandade flikar; blommor i tredelade, jemmhöga knippen; krona ljusröd; ståndare tre fria; fruktämne 3-rummigt; frukt enrummig med fjunpensel i toppen. — Stränd.; 6—7. Rotstock använd som läkemedel.

46. *Valerianella olitoria* Poll. (Vårsallat), ettårig, saftfull, ljusgrön ört; stjolk 3—6", klymedelad; blad motsatta, hela, de nedre omvänt äggrunda, de öfre lansettlikt aflånga; blommor små i hufvudlika knippen; krona ljusblå; ståndare, fruktämne och frukt s. f., men den senare utan hår i toppen. — Lös jord; 5—6. Kan användas som sallat om våren.

47. *Sambucus nigra* L. (Fläder), 4—8 alnar hög, grenig buske eller litet träd; blad 2—3-pariga med äggrunda l. nästan ovala småblad; blommor i tät, flata, 4—5-greniga och mycket sammansatta knippen; krona gulvit, hjullik med kort pip och slutligen tillbakaviket bräm; ståndare 5; märken tre sessila; frukt ett tre-, sällan ett-fröigt, nästan klotrundt, svartrött, glänsande bär. — Lundar, odl. st.; 7. — Blommorna användas mycket som svettmedel.

48. *Viburnum Opulus* L. (Olvon), 3—6 alnar hög buske med släta grenar; blad breda, treklufna, med omvänt äggrund omkrets; blommor i platta knippen; kantblommorna snöhvita, större än de andra, platta och könlösa; de inre skallika med 5-tandadt bräm; ståndare 5; märken s. f.; frukt: ett rött, något hoptryckt enfröigt bär. — Skogsängar; 6—7. Odlat bli alla blommorna lika de vildas kantblommor, och knippet får da en klotrund form och snövit färg (Snöbollsbuske).

Rubiaceæ.

49. *Galium boreale* L. (Hvitmåra), mångårig, rotstock rödaktig, grenig, garnsmal; stjolk 1—2', grenig, fyrkantig, upprät, styf; blad 4 i kraus, lansettlikt jembreda, vid basen bredare, trenerviga, utan udd i spetsen; blommor i vipplika knippen i toppen, något väl-

lukande; foder på fruktämnet; kronan vit, hjulformig, 4-delad; ståndare 4; frukt vid mognaden dubbel taggig skalfrukt. — Backar; 7. — Rotstocken användes till yllefärgning.

50. **G. palustre** L. (Kärrmåra) skiljes från föregående genom sin merändels nedliggande, slankiga stjolk, vid basen smalare blad, samt mera utbredda knippvippa och släta frukter. — Kärr, stränder; 6—7. Figuren relativt för stor, styf och rak.

51. **G. uliginosum** L. (Fuktmåra) liknar föregående, men har sträf, taggig, n. snärjande stjolk, som är mera utbredd, 6 borstuddiga i kanten sträfvä blad i kransen; blommor hvita i dubbelt tredeladt knippe; frukt grynprickig. — Fukt. ställen; 6—7.

52. **G. verum** L. (Gulmåra. Jungfru Mariæ Sänghalm), mångårig; stjolk 2—3', upprät, smaluden, trubbkantig; blad borstspetsade, smalt jembreda, 8 eller 6—12 i krans; blommor gullgula (eller blekare) i temligen tät, ofta smal knippvippa; frukt glatt. — Backar; 7. — Begagnas som färgämne. (*G. Mollugo* L. har mera slankig, tydligen 4-kantig glatt stjolk, blommor hvitaktiga.

53. **G. Aparine** L. (Snärjgräs), ettårig; stjolk slankig, bräcklig, mycket snärjande högt upp på andra växter, hvasskantig och uppsvälld vid lederna; blad 6—9 i krans, nästan lansettlika, uddspetsade, i kanten och på medelnerven krokborstiga; blommorna hvitgula i 3—6-blommiga knippen på skaft från bladvecken; frukterna krokhariga och något gryniga. — Od. st.; 6—8.

54. **Asperula odorata** L. (Myskmadra), flerårig; stjolk 1', upprät, glatt, kantig; blad 8 i krans, tunna, lansettlika, i kanten och på medelnerven sågadt sträfvä; blommor i knippen i toppen; foder s. f.; krona vit, trattlik, med 4-klufvet bräm; skalfrukterna sträfhåriga. — Lundar, bergsrötter; 5—7.

Loranthaceæ.

55. **Viscum album** L. (Mistel), buske 1—2'; stam upprepadt klynnedelad med talrika utsperrade gulaktiga grenar; blad läderartade, motsatta, trubbigt lansettlika, omkring $\frac{1}{2}$ " breda; blommor små, gröngula på grenspetsarne, tvåbyggare; hanblommorna 3—5 tillsammans inom ett skalformigt skärm; krona 4-delad, ståndarknaparna vidvuxna kronflikarnes midt, mångrummiga och uppbristande med små hål, ett på hvarje rum; honblommorna ensamma eller 2—3

tillhoppa äfven inom ett skärm; krona af 4 mycket små blad; stift 0; frukt ett ärtstort, hvitt, n. genomskinligt bär med segt-klibbigt kött (fogellim) och ett (naket) frö, som ofta har 2—3 grodder. — Parasit på löfträd; 5. — Tillades förr många underbara egenskaper.

Caprifoliaceæ.

56. **Lonicera** *Xylosteum* L. (Try), buske 4—6' med rätt hård ved och askgrå grenar; blad motsatta, skaftade, elliptiska, mjukhåriga, helbräddade; blommor parvisa på ett skaft i bladvecken; foder med 5-tandadt bräm; krona hvitgul, trattlik med kort pip och n. 2-läppigt bräm, hvars öfre bredare flik är 4-tandad; ståndare 5, pistill 1; frukt ett skarlakansrödt 2—3-fröigt bär. — Lundar; 6.

57. **Linnæa** *borealis* L. (Linnés ört), slingrande, refvig, trådfin och ständigt grön (busk)växt af flera fots längd, grenar kortare, uppräta. i spetsen prydda af oftast 2 blommor; blad små, rundadt äggrunda, glest naggade, motsatta, skaftade; blomskärm 4, de 2 yttre smala och spetsiga, de 2 inre korta, breda, vid- och tillväxande; foder kring fruktämnet; bräm 5-deladt; krona bägarlikt klocklik, något oregelbundet 5-flikig, rödlätt, hängande, välluktande; stånd. 4, svagt tvåväldiga; pistill 1; fruktämne hårigt; frukt: enrummigt 1-fröigt bär. — Barrskog; 7.

Campanulaceæ.

58. **Campanula** *glomerata* L. (Toppklocka), mångårig, stråfluden; stjelk 1", rak, styf; blad skiftevisa skaftade, äggrundt lansettlika, de nedre äggrundt hjertlika, de öfre halft omfattande, stråfhåriga; blommor samlade n. i hufvuden i toppen och stundom i de närmaste bladvecken; foder på fruktämnet med 5 uppräta, platta, spetsiga flikar; krona klocklik, violettblå, smal; ståndare 5 med platta, trekantiga strängar, fästade i foderöppningen; stift 1; märken 3; fröhus 3-rummigt, uppbristande i hål nära basen. — Torra ängar; 7—8.

49. **C.** *Trachelium* L. (Nässelklocka), mångårig, stråfhårig; stjelk 3', styf; blad skaftade, mer eller mindre hjertlika, stråfva, grofsågade; blommor omkring 3 i bladvecken, lutande; foder och krona s. f., men större. — Lundar; 7—8.

60. **C.** *persicifolia* L. (Skogsklocka), mångårig, glatt; stjelk 2—3', rak, kantig; blad glatta, smalt lansettlika, jemnbreda, oskaf-

tude; blommor klasvisa, lutande; kronor blå, stora; märken lika långa som stiftet. — Skog, backar; 7—8.

61. *C. rotundifolia* L. (Ängsklocka), mångårig, glatt, flerstjelkig; stjelnk $\frac{1}{2}$ —1'; rotblad temligen snart vissnande, njur- eller hjertlika, tandade; stjelnblad jemnbreda, helbräddade; blommor lutande i gles klase; krona dubbelt mindre än föregående, ljusblå; märken kortare än stiftet. — Ängar; 7—8.

62. *Jasione montana* L. (Bergmonke), ett—två-årig, flerstjelkig; stjelnk 1'; blad talrika, jemnbreda, vågiga, mer eller mindre håriga, oskaftade; blommor sanlade i ensamma hufvuden i toppen af de långa blomskäften; svepeblad bredt äggrunda; foder på fruktämnet; krona n. 5-bladig, med uppstående och i början sammanhängande flikar; ståndare 5 med syllika strängar och nedtill till ett rör sammanvuxna knappar; stift ensamt med 2 korta märken; fröhus 2-rummigt uppbristande med bred remna i toppen. — Berg, sandbackar; 7—8.

Lobeliaceæ.

63. *Lobelia Dortmanna* L. (Nottblomster), mångårig; rot tågig; stängel 1—2', något vriden; blad i rosett under vattenytan. 1" långa, 2 linier breda, upptill utkrökta, tvåpipiga; blommor hängande i ensidig klase; foder på fruktämnet, 5-tandadt; kronan blåhvit med tvåläppigt bräm, den öfra läppen 2-, den nedra 3-delad, pipen öppen längsefter uppåt; ståndare 5 med sammanvuxna knappar och strängar upptill, de 2 nedre knapparne i spetsen skäggiga; stift 1 med 2 små märken; fröhus 2-rummigt, uppbristande i spetsen. — Insjöar; 7—8.

Convulvulaceæ.

64. *Convolvulus arvensis* L. (Åkervinda), mångårig; stjelnk långt krypande och slingrande, vriden; blad skiftevisa, skaftade, pillika, de nedersta n. äggrunda; blommor i enkla knippen eller ensamma på skaft från bladvecken; blomskärm små på midten af skaftet; fodret 5-deladt; kronan bredt trattlik. rödlätt, 5-strimmig, välluktande; ståndare 5; stift 1; märken 2 smala; frukt inom kronan, 2-rummig, 4-fröig. — Åkerrenar, backar; 7—8. — *C. sepium* L. slingrar sig öfver buskar, har större blommor, omslutne af skärmen, samt n. enrummig frukt.

65. **Cuscuta europæa** L. (Snarrefva) slingrar sig med gulgröna eller ljusröda trådlika hoptofvade bladlösa greniga stjelkar öfver humla, nässlor m. fl., ur hvilka den genom egna sugvärtor hemtar sin näring; blommorna äro små hopgyttrade, röda eller hvitaktiga; foder 4—5-deladt; krona kort, klocklik, med 4—5-deladt bräm, föga kortare än den cylindriska pipen och på insidan försedd med 5 hinnaktiga, mycket små tilltryckta fjäll; stånd. 4—5; stift 2; fröhus kringskuret, bristande nedtill. Fröens grodd n. utan hjertblad. — 7—8.

Boragineæ.

66. **Anchusa officinalis** L. (Oxtungört), mångårig eller tvåårig, stråfhårig; stjelk 2'; blad oskaftade, utom de nedersta, lansettlika, vågiga; skärm äggrunda; blommor i ensidiga inrullade axklasar; foder 5-klufvet; krona högblå, sammetslik, trattlik med rak pip och 5-flikigt bräm; öppningen tillsluten af breda och tjocka svalgfjäll; stånd. 5, inneslutna; fruktämne 4; stift 1; småfrukter knottrigt grofika, vid basen naflade. — Åkrar, backar; 6—7.

67. **Lycopsis arvensis** L. (Åkerrost), ettårig, ytterst stråborstig eller styfhårig; blad (bugtigt småtandade) och blomställning s. f.; blommor små; krona mindre med krökt pip, blekblå; stånd, och frukt s. f. — Åkrar; 6—7.

68. **Myosotis palustris** With. (Kärröga, Förgät mig ej), mångårig, n. glatt eller glest finhårig; stjelk kantig, 1', enkel eller upptill grenig; blad oskaftade, skiftevisa, lansettlika; blommor i inrullade klasar; foder 5-klufvet med raka hår; krona dubbelt större än fodret, fatlik, blå, pip rak; bräm platt med 5 i spetsen intryckta flikar; svalgfjäll och ståndare 5; pistill s. f., men frukterna släta, glänsande. — Fukt. st.; 6—8. — *M. lingulata* Sch. anses skild genom långa och slaka grenar, djupare deladt foder och afrundade kronbrämlikar.

69. **M. arvensis** Hoffm. (Åkeröga), 1—2-årig, skiljes genom större gråaktig ludenhet; fodret försedt med krokuddiga hår, slutligen tillslutet; krona ljusblå, skaftad, föga större än fodret, med skällikt bräm; stift kortare än kronpipen. — Odlad eller torr mark; 6—9.

70. **M. hispida** Schlecht. liknar föregående, men är ettårig; stjelken 3—6", spenslig, glesblommig, från basen delad, ännu mindre krona och slutligen öppet foder. — Gräsrika platser; 4—5.

71. **M. stricta** Lk. (Backöga) skiljer sig från föregående genom styfvare stielk med raka, uppräta grenar, hvarå de små blommorna sitta mycket tätt och oskaftade med slutligen tillslutet foder. — Torra ställen; 4—5.

72. **Lithospermum arvense** L. (Sminkört), ettårig, gråaktigt stråfhårig; rot rödaktig, färgande; stielk $\frac{1}{2}$ —1', grenig eller enkel, upprät; blad lansettlikt-jembreda, något trubbiga, stråfva; blommor i bladvecken och klasar; foder 5-deladt med flikar n. af kronans längd; krona trattlik, hvit, med smal pip, trångt slutet (men ej af fjäll) svalg; stånd. och pist. som föregående; smånötter benhårda, glanslösa, gråbruna, skrynkliga. — Backar, åkr.; 5—6. — *L. officinale* L. har bladig stielk, spetsiga, ådriga blad, perlemoglänande småfrukter.

73. **Pulmonaria officinalis** L. (Lungört), mångårig; stielk $\frac{1}{2}$ —1', upprät; rotblad efter blomningen utväxande till ett eget knippe, långa, skaftade, hjertlikt äggrunda, spetsiga, ofta med bruna fläckar; stielkbladen oskaftade, äggrundt-lansettlika, helbräddade, skiftevisa; blommor i gläsa, fåblommiga klasar; fodret 5-tandadt, 5-kantigt, hårigt, slutligen klocklikt vidgad; kronan trattlik, rödblå; svalg hårstrimmigt, öppet; stånd. och pistill som föregående; småfrukter släta. — Lundar; 5—6.

74. **Echium vulgare** L. (Bläeld, Snokört), tvåårig, borsthårig; stielk enkel eller grenig, 2', upprät; blad smalt lansettlika, vågiga, oskaftade, skiftevisa; blommor i ensidiga klasar, som bilda ett långt, enkelt eller vanligen nedtill borstgrenigt toppax; foder 5-deladt; kronan stor, ljusblå, trattlikt klocklik med oregebundet, n. tvåläppigt 5-flikigt bräm och vidöppet, bart svalg; ståndare 5, nedkrökt utstående, olika långa; pistill s. f. med 2-flikigt märke; smånötter ojemna. — Backar, åkrar; 6—7.

75. **Cynoglossum officinale** L. (Hundtunga), tvåårig, mjukt gråluden; rot stor, mörkt gråbrun; stielk 2—3', grenig, upprät; blad tätt sittande, n. lansettlika, något vågiga, de nedre bredare, långa, skaftade; blommor i täta klasar; foder 5-deladt; krona brunröd, trattlik-hjullik med stora kuöllika svalgfjäll; stånd. och pist. som de öfriga; småfrukter bredt äggrunda, nedplattade, på ryggen kullriga, borstiga, fästade nedom spetsen och slutligen hängande. — Backar, vägkanter; 6—8. Användes förr som bröstmedel.

76. **Asperugo procumbens** L. (Rifva, Paddfot), ettårig, krokborstig, snärjande och slankigt nedliggande; stielk 1—2', mycket gre-

nig; blad till en del n. motsatta, aflånga, lansettlika; blommor i bladvecken små; fodret oregelbundet 5-deladt med små tänder mellan flikarna, slutligen hopplattadt, tredeladt och bugttandadt; krona trattlik med bred pip och korta, breda svalgfjäll, mörkblå; stånd. och pistill s. f.; småfrukter n. äggrunda, hopplattade, knottriga, fästade nära midten på inre kanten. — Feta ställen vid boningar; 5—6.

Labiata.

77. **Mentha arvensis** L. (Hästmynta), flerårig, mjuk, hårig, grön och luktande; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', fyrkantig, grenig; blad äggrundt-elliptiska, glest och grundt trubbsågade, kort skaftade, motsatta; blommor i motsatta, knappt skaftade knippen, likasom klotrunda kransar i bladvecken; foder med 5 triangulära tänder; krona föga 2-läppig med den öfre fliken bredare än de 3 andra och urnupen, violett; ståndare 4 tvåväldiga; stift 1; smånötter 4. — Fukt. ställen; 7—8.

78. **Lycopus europæus** L. (Strandklo), mångårig; stjelk 2—3', rödaktig; blad s. f., men bugtigt inskurna, de nedre n. pardelade; blr s. f.; foder 5-flikigt; den hvita l. rödlätta kronans öfre läpp något bredare och sidoflikarne något mindre; ståndare 2; frukter 4, trekantiga. — Stränder; 7—8.

79. **Origanum vulgare** L. (Dosta), mångårig, starkt luktande, rödaktig; stjelk 1—2', grenig; blad motsatta, n. helbräddade, äggrunda, skaftade; blommor i tregreniga, vipplika, genom skärmen nästan violetta knippen, slutligen samlade i tätta, korta, n. 4-kantiga ax; fodret 5-tandadt; krona rosenröd, tvåläppig; ståndare 4 tvåväldiga, rakt utstående utom kronan; frukt s. f. — Backar, berg; 7—8.

80. **Thymus Serpyllum** L. (Bactimjam), mångårig, rödaktig, starkt luktande; från den blomlösa, vidt krypande och mycket delade stjelken uppgå uppräta bladiga grenar, 2—6", som äro rundt om finhåriga; bladen små äggrundt-lansettlika, motsatta, helbräddade; blomkransar axlikt närmade likasom till hufvuden i de öfversta bladvecken; foder 2-läppigt med tretandad öfver- och treklufven underläpp; krona, ståndare och frukt s. f. — Backar; 6—8.

81. **Calamintha Acinos** Bth. (Harmynta), ettårig; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', från uppstigande bas upprät, styf; blad äggrundt ovala eller lansettlika, glest sågade; blommor omkring 6 i bladvecken med mycket små eller inga skärm; foder s. f. med på undre sidan bukig pip; krona s. f. blekviolett; ståndare tvåväldiga, åtminstone de längre krökta mot hvarandra under kronans öfverläpp; frukt s. f. — Berg, backar; 8.

82. **Clinopodium vulgare** L. (Bergmynta), mångårig, grå-luden; stjelk vanligen enkel, upprät, 1'; blad äggrunda, glest nagg-sågade; blommor i mycket täta och mångblommiga kransar, nästan i hufvuden med borstsmala, talrika, sveplika skärmar; foder med syl-rika tänder, de 3 öfre kort förenade vid basen; kronan röd; öfverläpp treklufven; stånd. och frukt s. f. — Berg, backar; 8.

83. **Scutellaria galericulata** L. (Hjelmört, Getros, Tross-ört), mångårig, glatt; stjelk 1', upprät; blad hjertlikt lansettlika, glest naggade, mycket kort skaftade, de öfre föga mindre, skärmbblad; blom-mor glesa, parvisa, i bladvecken ensidiga; foder nätådrigt med 2 lika stora hela läppar, den öfre med en ihålig puckel på ryggen och slut-ligen lossnande som ett lock; krona nära tumslång, blå med lång och smal pip, den nedre läppens sidoflikar vidvuxne den hjälmlika öfverläpp, som deraf synes treflikig och den nedre hel; ståndare två-väldiga, de längres knappar enrummiga; frukt s. f. — Stränder; 7—8.

84. **Prunella vulgaris** L. (Brunört), mångårig; stjelk upp-stigande 2—6", nedtill rotsläende och grenig; blad äggrundt-bredt aflånga, helbräddade eller glest tandade, skaftade; blomkransar sam-lade i n. trindt, brunaktigt axhufvud; skärmbblad n. rundade, hårkan-tade, spetsade eller kortuddiga; fodret plattläppigt, 10-nervigt, öfre läppen tretandad, den nedre treklufven; kronor blåvioletta, öfverläpp kupig, underläpp treflikig med n. rundad, småtandad mellanflik; stånd-are tvåväldiga, i spetsen tvåtandade, den nedre tanden knappbärande; frukt s. f. — Betesmarker; 7—8.

85. **Nepeta Cataria** L. (Kattmynta), mångårig, kort grå-luden, starkt luktande; stjelk grenig, 2—3', rakt upprät; blad hjert-lika, djupt tandadt sågade, under vitgrå; blomkransar glest greniga, upptill axlikt närmade; skärmar små, smala; foder n. regelbundet 5-tandadt, snedt; krona hvit med vidgad svalg, underläppen rödpunk-terad med korta sidoflikar och större skålig mellanflik; stånd. tvåväl-diga, slutligen utkrökta; frukt s. f. — Vid byar och vägar; 7—8.

86. **Glechoma hederacea** L. (Jordrefva), mångårig, vanligen glatt; stjelk refvig krypande och rotsläende med uppräta blommande grenar; blad skaftade, rundadt hjertlika-njurlika, naggade; kransar 6-blommiga, skaftade; fodret s. f., föga snedt; krona blå med pip dub-belt så lång som fodret, plattadt svalg samt underläppens mellanflik dubbelt större än sidoflikarne, platt; ståndarknappar parvis närmade, så att de bilda ett kors; frukter s. f. — Gräsmark; 4—6.

87. **Leonurus Cardiaca** L. (Hjertstill, Bonässla), två- och

flerårig, mörkgrön; stjolk 2—4', mycket grenig, seg, skarpt 4-kantig; rotblad långskaftade, handlikt-hjertlika, blomkransarnes vigglika vanligast treklufna; blomkransarne täta, upptill samlade i axform; småskärmar syllika; foder 5-klufvet med utspärrade styfva tänder; krona rödlätt med krökt pip, smal underläpp med elliptisk mellanflik och nedvikta sidoflikar, öfverläpp ofvanpå mycket hårig; stånd. tvåväldiga; frukter 3-kantiga med hårig topp. — Vid byar; 7—8.

88. *Stachys silvatica* L. (Skogssyska, Stinknässla), mångårig, mörkgrön, hårig, illaluktande; stjolk 2—3', upptill grenig, fyrkantig; blad skaftade, motsatta, hjertlika, spetsiga, sågade, blomkransarne omkring 6-blommiga; foder s. f.; krona mörkt purpurröd; pip rak, kort, underläppens sidor nedvikta, öfverläppen rätvinkligt fränstående, hvalflik; ståndare s. f., de nedre slutligen vridna, ut- eller nedkrökta; frukter 4, glatta, smalt vigglika. — Lundar; 7—8.

89. *S. palustris* L. (Svinkaylor, Kärrsyska) skiljer sig från föreg. genom mindre stark lukt, oskaftade, jemnbredt lansettlika, nagg-sågade blad och blekare blommor. Dess rotstocks grenar och leder bli slutligen knöliga samt kunna användas såsom nödbröd. — Stränder, åkrar; 7—8.

90. *Lamium album* L. (Hvit blindnässla), mångårig; stjolk ihålig, upprät, 1'; blad hjertlikt-äggrunda, spetsiga, skrynkliga, hvasst och ojemnt sågade; blomkransar 10—15-blommiga; foder s. f.; krona tumslång, hvit underläpp med korta tandlika sidoflikar och omvänt hjertlik mellanflik, vidgadt svalg och hvalflik öfverläpp; ståndarknappar härkantade, parvis närmade; frukter trekantiga. — Odl. st.; 5—9.

91. *L. purpureum* L. (Rödplister), ettårig; stjolk från basen mycket grenig och nedliggande; blad s. f., men trubbiga och rundsågade; blommor mindre röda i upptill närmade kransar. — Odl. st.; 4—9.

92. *L. amplexicaule* L. (Mjukplister), skiljes från föregående med något högre och spensligare stjolk; blad n. rundadt njurlika, starkt trubbsågade, skärmbladen oskaftade och inskurve; fodret litet, grålutet; krona ljusröd med lång och smal pip samt i början och under befruktningen slutet bräm. — Odl. st.; 6—8.

93. *Galeopsis Tetralix* L. (Röddån), ettårig, styflårig; stjolk upprät, grenig, ihålig, vid lederna sväld; blad skaftade, äggrunda, spetsiga, grofsågade; blomkransar 8—15-blommiga; foder 5-klufvet med mycket sylformiga tänder; krona röd eller gulhvīt, underläpp med 2 uppräta, kägellika, ihåliga tänder vid det vidgade svalget;

ståndarnes inre vägg hårbräddad; frukter s. f. hoptryckta. — Skogar, åkrar; 7—8. — *G. versicolor* Curt. i åkrar, skiljes med gul, i spetsen röd krona, som är tre gånger längre än fodret.

94. **Ajuga** *pyramidalis* L. (Käringruka), mångårig, tätt hårig och bladbeklädd; stjelk upprät, $\frac{1}{2}$ '; rotblad stora, omvänt ägg-runda, n. helbräddade, de öfriga rutlikt omv. ägggrunda, i spetsen tre-tandade, längre än blommorna, mot spetsen allt mindre och blåaktigare, bildande en 4-kantig pyramid; blommorna n. dolda bland skärmen; foder 5-klufvet; krona blå med mycket kort tredelad öfverläpp och 3-fliklig underläpp med stor mellanflik; ståndare uppkrokt och parallellt närmade; frukter smågropiga. — Skogs- och betesmark; 5—6.

Oleineæ.

95. **Fraxinus** *excelsior* L. (Ask), storväxt träd med gråaktiga grenar och stora svartbruna knoppar; blad 4—5-pariga med uddblad, småblad bredt lansettlika, spetsade, upptill sågade; blommor blåaktiga på bar qvist ur egua sidoknoppar, i pyramidlika knippen, de tvåkånade äro tätare och bestå af 2 ståndare och 1 pistill, men intet hylle; ståndarvipporna äro mindre täta; frukterna i hängande gytringar äro jemnbreda 1-fröiga vingfrukter. — Lundar; 5—6.

Asclepiadeæ.

96. **Cynanchum** *Vincetoxicum* Br. (Tulkört), mångårig, glatt; rotstock vriden; stjelk upprät, trind, radvis småluden, styf, 1—2'; blad motsatta, hjertlikt-ägggrunda, spetsiga, hel- och hårbräddade; blommor i skaftade flocklika knippen från de öfre bladveckan; foder 5-tandadt; krona hvit, hjullik, 5-delad med sneda flikar; öppningen täckes af en köttig, 5-knäligt skällik bikrona, som är likasom en utväxt på ståndarsträngarnes ring; dessa äro 5 nedtill sammanvuxna, knapparerna små och närmade med ett trubbigt bihang i spetsen; fruktämnen 2; märket sköldlikt, uppbärande i de 5 hörnen de till klubblika gula massor förenade pollenkornen; frukt: tvänne 2 tum långa, smalt kägellika, enrummiga fröhölsor, inneslutande talrika frön med hvitglänsande frökrona. — Berg; 6, 7.

Gentianeæ.

97. **Gentiana** *campestris* L. (Fältsöta), mångårig, glatt; stjelk 4-kantig, upprät, ända från roten pyramidlikt grenig; blad motsatta,

oskaftade, äggrundt-lansettlika-tunglika; blommorna i knippen i toppen och öfre bladvecken; foder tillplattadt. fyraklufvet, de båda yttre flikarne mycket bredare och nästan täckande de två inre; pipen vidgad 2-kantig; krona fatlik, violettblå, med 4-deladt bräm och franslikt inskurna bihang i svalget; ståndare 4; pistill 1 med intet stift och 2 märken: fröhus enrummigt, mångfröigt i kanterna. — Torra st.: 7—8.

98. **Menyanthes trifoliata** L. (Vattenklöfver), mångårig, glatt; rotstock lång, ledad; stängel $\frac{1}{2}$ —1', trind, upprät; blad trefingradt delade med äggrunda flikar; blommor i spirlik tät klase, vanligen tre och tre; foder 5-deladt; krona trattlik, utvändigt blekt rosenröd, invändigt tätt skägghårig; ståndare 5 med bruna knappar; fröhus 1-rummigt, 2-fröigt. — Vatten: 6. — Anses som magstärkande samt brukas stundom i stället för humla på öl.

Solanaceæ.

99. **Solanum nigrum** L. (Trollbär, Nattskutta), ettårig, merändels glatt och mörkgrön; stjelk utbreddt grenig, kantig, 1'; blad äggrundt-triangelformiga, skaftade, skiftevisa, vinkligt tandade; blommor hängande i skaftade knippen, som utgå nästan midt emot eller under bladen; fodret litet, 5-tandadt; krona hvit, hjullik, 5-delad; ståndare 5 med korta strängar och något sammanhängande knappar, som uppbrista med 2 inåt vända hål; stift 1; frukt: ett rundt svartgrönt 2-rummigt bär. — Odl. st.: 7—8. — Bären skadliga.

100. **S. Dulcamara** L. (Quesved, Besksöta), nästan slingrande halfbuske med långa, svaga, brungröna grenar; blad hjertlikt äggrunda, de öfre med spjutlik bas eller lyrformigt pardelade; blomknippena mera mot grenarnes topp och midt mot bladen; krona violett; bär skarlakansröda, äggformiga. — Stränder: 7—8. — Stjelkarne användas som blodrenande mot gikt, svullnader och sår. — Potates (*Solanum tuberosum* L.) odlas ända upp mot fjellen.

101. **Hyoscyamus niger** L. (Bolmört), tvåårig, klibbigt mjukluden, illaluktande; stjelk grenig, mycket bladig, 2'; blad äggrundt aflånga, flikigt hörnbugtade, stjelk omfattande, skiftevisa; blommor nästan ensidiga upptill på grenarne, i bladvecken ensamma; foder rörligt-klocklikt, 5-tandadt; krona trattlikt-klocklik, med kort pip och snedt, 5-flikigt bräm, smutsgul och mörkblått nätådrig; ståndare 5, åtskiljda, nedkrökta, med knappar framtill öppnande sig; stift 1; fröhus 2-rummigt inom det tillväxande fodret, öppnande sig i öfre hälft-

ten som med ett kringskuret lock. — Gårdar etc.: 7—8. — Hela växten skadlig. Den palsternacklika roten är mycket giftig; bladen äro, utvärtes använda, värkstillande; af fröen pressas olja; extraktet af örten är ett verksamt läkemedel.

Personatæ.

102. **Verbascum Thapsus** L. (Kungsljus), tvåårig, gulullig; stjelk mest enkel, 4—6', rak, hård, vingkantad; bladen skiftevisa, nedlöpande, spetsadt ovalt-aflanga, helbräddade mjuka; blommorna i ax; foder 5-tandadt: krona stor, gul, hjullik, starkt luktande, med 5-deladt bräm; ståndare 5, nedkrökta, 2 med nästan glatta och längre, 3 med kortare och hvitludna strängar: knappar enrummiga: stift 1; fröhus 2-rummigt. — Backar: 7—8. Blommorna användas som läkemedel.

103. **V. nigrum** L. (Kattljus) är mindre, grågrön, med trind stjelk, skaftade, hjertlika, nedantill gräludna blad, axet glesblommigt; blommorna smärre; ståndarne brandgula med nästan lika långa, vid midten violetthåriga strängar; fröhuset dubbelt mindre. — Torra st.; 7.

104. **Scrophularia nodosa** L. (Flenört), mångårig, mörkgrön, något illaluktande; rotstock knöllik; stjelk 4-kantig, upprät, 2—3'; blad motsatta, hjertlikt-äggrunda eller n. triangellika, ojemnt sågade; blommor i tregrenade knippen i toppen; krona n. klotrund, grönbrun; bräm 2-läppigt med 4 flikar uppåt och 1 nedåt; ståndare 4 tvåväldiga, den femte som ett litet bihang under kronans öfverläpp; knappar enrummiga; stift 1; fröhus 2-rummigt. — Lund.; 7—8.

105. **Linaria vulgaris** L. (Sporrblomma), mångårig, glatt, n. blågrön; stjelk upprät, trind, bladig 1—2'; blad smalt lansettlika, n. jembreda, de nedersta stundom kransvisa; blommor i axlika toppklasar; foder 5-deladt; krona gul; brämet deladt i 2 hopstående läppar, den öfre tuklufven, med hårig gom, basen med lång spetsig sporre; ståndare 4 tvåväldiga med afrundade knappar; fröhus uppbristande med tandlika skal. — Backar, åkrar; 7—8.

106. **Veronica spicata** L. (Axprisa), mångårig; stjelk n. upprät, hårig, 1'; blad motsatta lansettlika, naggsågade eller mot spetsen helbräddade; blommor i täta ax i toppen; foder 4-deladt; krona blå, trattlik-hjullik, med oregelbundet 4-deladt bräm; den nedre fliken miust; ståndare 2 med afrundade knappar; stift 1; fröhus 2-rummigt. — Backar; 7—8.

107. *V. serpyllifolia* L. (Timjeprisa), mångårig, glatt; stjolk vid basen uppstigande, grenig, nederst rotsläende, $\frac{1}{2}$; blad äggrundt aflånga, trubbiga, naggade, de nedersta mera rundade; blommor i bladvecken bildande täta och långa axlika klasar; krona hvitaktig med blå strimmor. — Fuktig betesmark; 5—7.

108. *V. arvensis* L. (Åkerprisa), ettårig, från basen utbredd grenig, ljusgrön; stjolk 5—8", n. upprät; blad äggrunda, sågade, de medlersta hjertlikt-äggrunda, något skrynkliga; skärmladen lansettlika, n. helbräddade; blommor i glesare axklasor än föregående; krona liten, blekblå. — Backar, åkrar; 4—6.

109. *V. verua* L. (Vårprisa) liknar föregående, men mycket mindre; stjolk upprät och något körtelhårig, de nedersta bladen försvinnande, hela, de andra parigt 5—3-delade med större midtfläk; krona mycket liten, mörkblå. — Backar; 4—5.

110. *V. agrestis* L. (Ogräsprisa), ettårig, från basen grenig med utbredda, slankiga, spensliga, i spetsen uppkrota stjelkar och grenar; blad hjertlikt äggrunda, sågade, de nedre motsatta, de andra skiftevisa; blommor ensamma i bladvecken på långa, slutligen nedkrota skaff; krona liten, blekblå, med mörkare strimmor och gulaktig pip. — Åkrar; 5—9.

111. *V. Beccabunga* L. (Bäckgröna), mångårig, glatt, saftigt mörkgrön; stjolk nedtill krypande och rotsläende, trind; blad ovala eller rundadt-aflånga, glest naggsågade l. n. helbräddade; blommor talrika i klasor ur bladvecken, motsatta, utkrota; krona blå med mörkare strimmor eller rödaktig. — Vatten; 5—9. — *V. Anagallis* L. växer äfven i vatten, men är upprät och har lansettlika, spetsiga blad.

112. *V. Chamædryas* L. (Theprisa, Gökbomma), mångårig; stjolk från basen uppstigande, vaxelvis på 2 sidor ullhårig; blad äggrunda, stundom hjertlika, grofsågade, skrynkliga, håriga; klasor s. f. glesblommiga; krona stor, himmelsblå, med mörkare strimmor; ståndarsträngar blåhvita, knappar rödblå. — Gräsmark; 5—6.

113. *V. officinalis* L. (Ärenprisa, Jordkrypa), mångårig; stjelen n. tuffigt grenad, jemte grenarne nedtryckt, rotsläende, rundtom luden; blad omvändt äggrunda l. ovala, fint sågade, gråaktigt gröna; klasor s. f., uppräta, tätblommiga; krona liten blekblå. — Backar; 5—6.

114. *Euphrasia officinalis* L. (Ögontröst), ettårig; stjolk merändels från basen grenig, upprät, $\frac{1}{2}$; blad motsatta, oskaftade, äggrunda, grofsågade, starkt ådriga; blommorna i bladvecken bildande

toppax; fodret temligen regelbundet 4-klufvet; krona 2-läppig, gapande; hjelmen starkt urnupen; läppen treflikig; ståndare 4 tvåväldiga; knappar 2-uddiga; fröhus urnupet. — Backar; 6—8.

115. **Rhinanthus** *Crista Galli* L. (Skallerört), ettårig; stjelk upprät, 1', armgrenig, styf; blad motsatta, oskaftade, aflångt jembreda, sågade; skärmbblad triangellika; blommor ensamma i bladvecken; foder plattadt bukigt n. uppblåst, tvåläppigt, 4-tandadt; krona gul, slutet 2-läppig, hjelmen med en tand på hvar sida om spetsen, läppen treflikig, kortare; ståndare 4, tvåväldiga; knappar uddlösa, i kanten ludna; fröhus rundadt plattadt. — *Rh. major* Ehrh. (mest i säd) har bleka blomskärm, krökt kronpip och blottadt märke; *Rh. minor* Ehrh. (fukt. ängar) har gröna blomskärm, rak kronpip och inneslutet märke. — 6—7.

116. **Pedicularis** *palustris* L. (Kärrspira), mångårig, rödaktig; stjelk 1—1½', rak, mycket grenig; grenar uppstående; blad motsatta, oregelbundet enkelt eller dubbelt pardelade; skärmbblad inskurna; blommorna i toppax; foder bukigt, oregelbundet och något bladartadt, med 2 krusigt inskurna och tandade läppar; krona rosenröd, öppet 2-läppig, hjälmens spets med 2 sidotänder, upptill mörkare; ståndare 2-väldiga; knappar uddlösa; fröhus spetsigt, bristande i ena kanten. — Fukt. äng., stränd.; 6—7.

117. **Melampyrum** *cristatum* L. (Kamkepling), ettårig; stjelk enkel eller upptill grenig, upprät, styf, ½—1'; blad jembreda, spetsiga, helbräddade; blommor i fyrkantiga, täta, pyramidlika ax inom hjertlika, hopvikna, fliktandade skärm; foder 4-klufvet; krona purpurröd med gult svalg eller hvitaktig, plattad; läpp treflikig, 2-bucklig, hjälmens kanter uppvikna; ståndare 2-väldiga; knappar 2-uddiga med kanterna sammanhängande; fröhus snedspetsadt, 2—4-fröigt. — Lund.; 6—7.

118. **M. nemorosum** L. (Lundkepling), ettårig; stjelk s. f., 1'; blad smalt äggrundt-lansettlika; skärmen äggrunda med pillikt-hjertlik bas, spetsade, hvasst sågade, violettblå; de nedre blommorna i bladvecken, de öfre i glesa ax, höggula, vända åt en sida. — Lund.; 6—7.

119. **M. pratense** L. (Kokepling, Kohvete), ettårig, grön, spenslig; stjelk ½—1', med utspärrade grenar; blad lansettlika, de öfversta breda, vid basen glest tandade; blommor i öfre bladvecken utstående, 5—6 linier långa, hvitaktigt blekgula med n. slutet gult svalg; de öfre ståndarnes ena rum uddlöst. — Skog; 7—8.

120. **M. silvaticum** L. (Skogkepling) liknar mycket den före-

gående, men är ännu spädare och mera blekgrön; blommorna n. upp-
räta, endast omkring 3 linier långa, öppna, helt och hållet citrongula;
ståndarknapparnes ena rum något större och med längre udd än det
andra. — Skog; 7—8.

121. **Lathræa Squamaria** L. (Fjällrot, Vetteros), mångårig
parasit på hasselrötter; rotstock köttig, tät, täckt af hvita, tjocka fjäll;
stängel enkel, $\frac{1}{2}$ ', blekröd, hinnfjällig; blommor i ensidigt lutande
klase, ljusröda; foder klocklikt 4-klufvet; krona tvåläppig; hjelmen
större än den 3-flikiga underläppen; ståndare 2-väldiga; knappar borst-
lösa; stift 1; fröhus 1-rummigt med fröfasten på de 2 skalens midt. — 5.

Lentibulariæ.

122. **Utricularia vulgaris** L. (Bläsört), mångårig vattenväxt;
stjelk smal, 1', med hängande, bläsbärande grenar, hvilka göra tjänst
som rötter utan att nå botten; blad tumslånga, dubbelt eller tredub-
belt borstlikt pardelade; bläsorna tunnt hornartade, först vatten-
sedan luftfyllda, så att de vid blomningen höja växten öfver vattenytan,
besatta med 2 långa hårknippen; blommor på nedåt krökta skaft i
klase i den bruna stängels topp; foder 2-bladigt, det nedre bladet
tuklufvet; krona mörkgul med rödbrun, kägellik sporre; gom upp-
blåst; öfverläpp trebugtig, underläpp hel och rundad; ståndare 2, un-
der öfverläppen krökta mot hvarandra; knappar mer eller mindre sam-
manhängande; stift 1; märke skiflikt; fröhus enrummigt med fröfäste
i midten. — 7—8. — *U. intermedia* Hay. har bläsorna på egna
bladlösa grenar. *U. minor* L. har mycket mindre blommor.

123. **Pinguicula vulgaris** L. (Tätört), flerårig; blad i rosett,
äggrundt elliptiska eller tunglika, köttiga, gulaktigt blekgröna med
inböjda kanter; stängel 4—6", småårig, enblommig; blomfodret 2-
läppigt, med bakåt riktad syllik, rak sporre; öfverläppen 3-klufven,
underläppen 2-klufven; krona öppet 2-läppig, blå med grålutet svalg;
underläppen 3-, öfverläppen 2-klufven; ståndare 2, uppkrökta; knap-
parne fria; fröhus s. f., bristande till midten i sina 2 skal. — Fukt.
st.; 6—7. Användes i Norrland till beredande af tätmjölk.

Primulaceæ.

124. **Primula veris** L. (Gullvifva), mångårig; blad i rosett,
äggrunda, skrynkliga, under småludna, vågigt naggtandade; stängel
småluden, $\frac{1}{2}$ —1'; blommor i flock, lutande; foder 5-tandadt, 5-kan-

tigt, vidt; krona gul, trattlik, med vidgadt svalg och skällikt, fläckigt. 5-flikigt bräm; ståndare 5 i pipen; strängar korta; stift 1; märke klotrundt; fröhus enrummigt med centralt fröfäste, öppnande sig med 5 tänder. — Äng.: 4—5.

125. *P. farinosa* L. (Blåvifva) har smärre tunna, tung- eller spådliska, under ådriga och vitpudrade blad. 4—6" stängel, fodret trubbkantigt, trängt; krona röd eller blåaktig med trängt svalg. — Fukt. ängar: 5—6.

126. *Hottonia palustris* L. (Blinka), mångårig vattenväxt; blad kretsvis närmade eller i rosett, kamlikt pardelade, glänsande, gröna eller brunaktiga; stängel upprät, trind, pipig, 1'; blommor i omkring 5 glesa kransar; fodret 5-deladt; krona hvit, fatlik, brämet 5(—8)-deladt med urnupet trubbiga flikar; ståndare 5, merändels inneslutna i pipen: stift 1; fröhus s. f., mycket sent eller endast vid midten uppbristande. — 5—6.

127. *Lysimachia vulgaris* L. (Lysing), mångårig; stjelk 2—3', upprät, styf, vanligen grenig; blad vanligen 3 i krans, lansettlika; blommor i knippen från de öfre bladveckan, bildande en stor och prydlig toppvipa; fodret 5-deladt; krona gul, n. hjullik; bräm femdeladt; ståndare 5, kortare än kronan, med strängarne vanligen något sammanvuxna; stift 1; fröhus s. f., uppbristande. — Stränder; 7—8.

128. *L. thyrsoflora* L. (Topplösa), mångårig; stjelk upprät, 1—2', enkel; blad motsatta, smalt lansettlika med bred bas, helbräddade; blommor i täta och korta klasar på skaft ur de medlersta bladens veck: krona liten, gul, djupt och smalt (6-)delad, stundom med en liten tand mellan hvarje flik, kortare än ståndarne och stiftet; ståndarne 6 (5—10); fröhus knappt uppbristande (= Naumburgia Mch.). — Vatten; 7.

129. *Trientalis europæa* L. (Stjernros, Dufkulla), mångårig; stjelk spåd, glatt, enkel, upprät; blad upptill kretsvis närmade, ovalt lansettlika eller smalt omvänt-äggrunda, svagt naggsågade; blommor 1—3, ensamma på utdragna trådsmla skaft; foder 7-deladt; krona platt, hjullik, n. till basen 7-delad; ståndare vanl. 7; stift 1; fröhus uppbristande med 5—7 skal. — Skog; 6.

Plantagineæ.

130. *Plantago major* L. (Groblad), mångårig; blad i rosett, skaftade, äggrunda, stundom med något hjertlik bas, merändels glatta,

groft 7-nerviga; stängel 2—10"; blommor i långt, smalt ax; foder 4-deladt; krona med rörlik pip och platt, 4-deladt bräm, hinnaktig, blekt gulbrun; ståndare 4; strängar långa; knappar stora, brunvioletta; stift 1, långt; fröhus 2-rummigt, 8-fröigt. — Betesmarker, vägar; 7—8.

131. *P. media* L. (Slåskämpar), blad oskaftade, ovala, femnerviga, småludna, helbräddade, till marken tryckta; stängel 1', seg; axet aflångt, 1"; blommor välluktande; krona och ståndarknappar hvita; strängarne blekröda; fröhus omkring 4-fröigt. — Ängar, backar; 6—7.

132. *P. lanceolata* L. (Lansettbladigt groblad), blad spetsadt lansettlika, uppstående, omkring 5-nerviga, glest småtandade; stängel 5—10", seg; ax klotrundt-äggrundt; skärmen mörkbruna; krona brun; ståndarsträngar hvita; knappar blekgula; fröhus 2—1-fröigt. — Backar, ängar; 5—7.

Plumbagineæ.

133. *Armeria vulgaris* W. (Trift), mångårig; blad talrikt tufvade i rosett, smalt jernbreda; stängel trind, vanligen glatt, 1'; blommor rosenröda i en tät, rundad samling i toppen med talrika, hinnaktiga skärmbblad som ett svepe under blomhufvudet och tunna, uddspetsiga skärm mellan blommorna; foder bägarlikt hårribbigt med hinnartadt 5-tandadt bräm; krona n. 5-bladig; ståndare 5; stift 5; frukt en enfröig nötblåsa. — Backar, fält; 6—8.

Cornææ.

134. *Cornus suecica* L. (Holtsblomma), mångårig; rotstock krypande; stjelk enkel eller tvågrenig, $\frac{1}{2}$ "; blad motsatta, äggrundt-lansettlika, helbräddade, nästan nervigt ådriga; blommor små, svart-röda, samlade i mycket korta toppflockar inom ett stort, hvitt, fyrbliadigt svepe (som ser ut som en blomma); foder 4-tandadt; kronblad 4; ståndare 4 från en disk inom kronan; märke enkelt: bär rödt, stenfruktartadt, 2-rummigt, med hvitaktigt vattigt kött. — Skog; 7—8.

Adoxææ.

135. *Adoxa Moschatellina* L. (Desmansknopp), mångårig; rotstock kort, hvitfjällig; stjelk enkel, 4-kantig, späd, 4—6"; rotblad n. dubbelt trefingradt långskaftadt; stjelkblad 2 motsatta, trefingrade

eller tredelade; blommorna i en knopplik gyttning i toppen, 4 på sidan, en i toppen, blekgröna: toppblommans foder 2-deladt, krona hjullik, 4-delad, ståndare 8: sidoblommornas foder tredeladt, krona 5-delad, ståndare 5: ståndarknappar enrummiga: stift 3—5; bär 1-rummigt, 4—5-fröiga, genomskinligt gröna. — Lundar; 5.

Araliaceæ.

136. **Hedera Helix** L. (Murgroäna), ständigt grön buske med långa slingrande, vid stödet rotsläende (luftrötter med små taggar) grenar; blad skaftade skiftevisa, glänsande mörkgröna, läderartade, på de blomlösa grenarne 3—5-hörniga, på de blommande hela, spetsade, rutformigt äggrunda; blommor i kullriga flockar, små: foder med knappt märkbar kant; kronblad 5, breda och korta; ståndare 5; stift 1; bär 5-rummigt, 2—5-fröigt, svart, slutligen torrt. — Skog, berg; 9—10.

Umbelliferæ.

137. **Cerefolium silvestre** Bess. (Hundloka), mångårig; stielk 2—4', mångkantigt strimmigt, nedtill småhårig, ledad, grenig; blad skaftade med föga vidgade sidor, dubbelt—tredubbelt pardelade, flikarne glänsande, under småhåriga; blommor i dubbel flock, de enskilda flockarne med svepeblad; foderkant omärklig; krona fribladig, hvit, de i kanten af floeken större; kronblad 5, omvänt äggrunda, urnupua; ståndare 5; frukt: en slät, glänsande svartbrun, dubbel skalfrukt med kort spröt. — Ängar; 6—7.

138. **Laserpitium latifolium** L. (Spenört), mångårig, storväxt, blåaktigt grön; stielk 3—4', trind, grenig; blad dubbelt—tredubbelt 3-fingradt pardelade; flikar (småblad) stora, snedt hjertlika, uddsågade; bladslidor uppblåsta; blommor i dubbel flock, hvita; svepeblad trådsmla; foder 5-tandadt; kronblad 5 omvänt hjertlika; ståndare 5; frukter med 8 krusiga vingkanter, ofta rödaktiga. — Ängsbackar; 7—8. Den tjocka roten har användts mot frossa och i boskapssjukdomar.

139. **Heracleum sibiricum** L. (Björnfloka), tvåårig; rot tapplik; stielk kantigt färåd, utspärradt stråfhårig, styf, 3—4'; blad förlånga, 2—3-parigt pardelade med flikiga eller inskurna stråfludna flikar: blomflock dubbel med endast enskildt svepe; foder 5-tandadt; kronblad gula, 5, omvänt hjertlika; frukt platt, bredkantad, med trådlika, ej upphöjda åsar. — Ängar, lundar; 7—8.

140. **Angelica silvestris** L. (Engelört, Skogspipa), mångårig; rot brunaktig, tapplik; stjelk kantigt strimmig, grof, upptill småluden, ihålig, grenig, 4—5'; blad dubbelt eller tredubbelt delade med mycket vida slidor, bredt lansettlika, tätt sågade flikar (småblad); blomflock dubbel, mycket tät och kullrig; svepe s. f.; foder otydligt; kronblad rödlätta l. hvita, spetsadt-ovala, inkrökta; fruktens kantåsar högre och tunnare än de trådlikt kölade ryggåsarne. — Fukt. ängar, stränder; 7—8.

141. **Peucedanum palustre** Mneh. (Mossarot), mångårig; rot svartbrun; stjelk 3—4', kantigt strimmig, vid lederna purpurröda; blad 2—3-dubbelt pardelade med rödaktiga slidor, kortuddiga pardelade eller klufna flikar (småblad); blomflockar dubbla med både allmänt och enskildt svepe, hvars blad äro nedvikta; foder tandadt; kronblad omvänt äggrunda, urnupna, hvita; frukter elliptiska med låga och trubbiga närmade åsar. — Kärrängar; 7—8.

142. **Aethusa Cynapium** L. (Vildpersilja), ettårig, glatt, mörkgrön; rot vitgrå; stjelk 2—4', slät, jemntjock, nedtill med daggblått öfverdrag; blad dubbelt pardelade med parskurva tunna och glänsande flikar; flockarne omkring 5-stråliga med endast enskildt svepe, hvars tre blad äro ensidigt nedhängande; foder otydligt; kronblad hvita med inviken udd, de yttre större; frukt äggrundt-klotlik med höga, kölade åsar och smalkantade sidoåsar. — Odl. st.; 6—9. Har vid gnidning stark lökartad lukt och är narkotiskt skadlig.

143. **Cicuta virosa** L. (Sprängört), mångårig; rotstock ihålig med tvärväggar; stjelk grof, glest spärrad, grenig nedtill, mycket pipigt utsvälld, 3—4'; blad dubbelt parbladigt delade, med lansettlika, hvass-sågade flikar; blomflockar stora, mångstråliga, täta och kullriga, motsatta bladen med blott enskilda svepen; fodertänder bredt syllika; kronblad hvita, med inviken udd; frukter små, rundadt tvåknöliga med breda och låga åsar. — Vatten; 7—8. Är en af de allragiftigaste af våra inhemska växter såväl för människor som kreatur.

144. **Aegopodium Podagraria** L. (Kirsål, Qualler), mångårig, med månggrenad, vidt kringkrypande rotstock; stjelk 3—4', grenig, blek; blad enkelt eller (de nedre) dubbelt trefingradt delade, blekgröna, med sågade, snedt äggrundt-hjertlika flikar; flockar mångstråliga, utan svepen; foder otydligt; kronblad hvita, omvänt-hjertlika; frukter äggrunda med högt trådlika åsar. — Odl. st.; lundar; 7—8. Är ett besvärligt ogräs.

145. **Carum Carvi** L. (Kummin), treårig; rot tapplik, brun,

inuti hvit; stjolk trind, färad, 1—3', inuti nästan tät; blad dubbelt pardelade, rotbladens flikar inskurna, de öfres delade i nästan trådsmla flikar; blomflockar mångstråliga, n. utan svepe (stundom ett 1—2-bladigt allmänt svepe); foder och kronblad s. f.: frukter elliptiska med högt trådlika åsar. — Ängar; 6—8.

146. **Pimpinella** *Savifraga* L. (Ängsanis), mångårig; rot smalt tapplik, ringlad; stjolk merändels enkel, 1', trind, svagt strimig, upptill nästan bar; blad pardelade, de nedres flikar bredt ägg-runda, sågtandade eller inskurna, de öfversta smalt pardelade; blomflockar mångstråliga utan svepen; foder och kronblad s. f.; frukter bredt ägg-runda med högt trådlika (platta) åsar; — Backar; 6—7.

147. **Sium** *latifolium* L. (Vattenmärka, Strätta), mångårig; stjolk 3—6', rak, kantig; rot- och rotskottsblad dubbelt eller tredubbelt pardelade, stjelkblad enkelt pardelade med (ägggrundt-)lansettlika, hvasst sågade, vid basen sneda flikar (småblad); blomflockar mera än handbredda på långa skaft med endast 5-bladiga allmänna svepen; foder spetsigt 5-tandadt; kronblad hvita med trubbig, inviken udd; frukterna elliptiska med trådlika åsar. — Vatten; 7.

148. **Sanicula** *europæa* L. (Sårläka), mångårig; stängel 1', enkel, svag; blad i rosett, 3—5-fingradt delade med 3-klufna och ojemnt sågade glänsande flikar; flockar med vanligen 3 enkla eller 3-delade strålar, i hvars topp de polygama blommorna äro klotlikt gytt-rade; fodertänder 5, uddspetsade, kvarblifvande; kronblad hvita eller rödlätta, upprätta, omvänt ägg-runda med lång tvåtandadt urnupet-inviken spets; frukt tätt kroktaggig, ägggrundt-klotrund. — Lundar; 6—7.

Acerinea.

149. **Acer** *platanoïdes* L. (Lönn), medelstort träd med utbredda grenar; blad motsatta, hjertlikt rundade, tunna, något glänsande, handlikt 5-klufna med spetsade flikar; blommor gröngula i qvastlika vippor, mångbyggare; foder och krona 5-bladiga kring en köttig, ringlik disk; ståndare 8—10; fruktämne plattadt; märke 2; vingfrukt 2-rummig, båglikt tvåvingad, vid moguaden tudelande sig. — Lundar; 5.

Nymphæaceæ.

150. **Nymphæa** *alba* L. (Hvit Näckros), rotstock lång och grof; blad simmande på långa trinda skaft, rundade, helbräddade, un-

der violetta, vid basen vinkligt utskurna; blommor ensamma på långa skaft; foder 4-bladigt, utvändigt grönt, på insidan hvitt; kronblad hvita, talrika, fästade på fruktämnet likasom de talrika ståndarne, till hvilka kronbladen småningom öfvergå, så att de yttre ståndarsträngarne äro bladlika; stift 0; märke 10—20-stråligt och strålkantadt, gult eller rödgult; frukt nästan klotrund, mångrummig; frön med nätlikt hylle. — Sjöar: 7. Blomman höjer sig öfver vattnet på morgonen och sänker sig deri på eftermiddagen.

151. **Nuphar** *luteum* Sm. (Gul Neckros), rotstock stor; blad på trubbigt trekantiga skaft, ovalt hjertlika, helbräddade, urklufna, gröna, simmande; blommor gula, ensamma på 2—3 alnars långa skaft; foderblad 5, kronlika, äggrunda, kupiga; kronblad omkring 12, spadlikt vigglika, mörkgula, mycket mindre, med honingsgrop på ryggen, fästade under fruktämnet likasom de talrika ståndarne; frukt äggrundt afsmalnande till hals mot det skiflika, bugtbräddade märket; frön utan nätlikt hylle. — Sjöar: 7—8.

Ranunculaceæ.

152. **Ranunculus** *Lingua* L. (Åmöja), mångårig; stielk skottalstrande, rak och stadig, enkel, 2—5'; blad nästan 1' långa, smalt lansettlika, helbräddade l. småtandadt sågade, glatta eller under beklädda med täta, tilltryckta hår; blommor ensamma på långa skaft, stora; foder 5-bladigt; kronblad 5, starkt guldglänsande med en täckt honingsgrop vid basen; pistiller många; småfrukter plattade, släta, med kort svärdlikt spröt. — Vatten; 7—8.

153. **R.** *Flammula* L. (Ältnöja), mångårig; stielk uppstigande eller krypande, nedtill rotsläende, grenig, $\frac{1}{2}$ —2'; blad n. elliptiska eller smalt lansettlika, småtandade, rotbladen stundom äggrunda; blommor mycket mindre än föregående; frukter kullriga, otydligt kantade med mycket kort nästan rakt spröt. — Våta ställen; 6—9. — *R. reptans* L. är en form med trådlik, krypande stielk, trådsmla blad och små blommor.

154. **R.** *bulbosus* L. (Lökmöja, Solvifva), mångårig; rotstocken lökformig, omgifven af rotbladens slidor; stielk $\frac{1}{2}$ —1', nästan grenlös och fåblommig, utstående, mjukhårig; blad dubbelt 3-fingradt delade, rotbladens flikar bredare, vigglika; blr höggula, glänsande; foderblad nedböjda; frukter släta med kort kroklikt spröt. — Ängsbackar; 5—6.

155. **R. repens** L. (Krypmöja), mångårig; stielk mycket refvig genom krypande grenskott, glatt eller hårig, grenig, upptill färad, fåblommig; blad enkelt eller dubbelt trefingradt delade med skaftade och inskuret sågade flikar; blommor mörkt gullgula, medelstora; fodret tilltryckt; frukter släta med temligen långt, nästan rakt spröt. — Diken, odl. st.; 6—8.

156. **R. acris** L. (Skorpmöja, Smörblomma), mångårig; stielk äfven upptill trind, kort gulluden, 1—2', grenig, temligen rikblommig; blad vanligen 3—5—7-fingradt delade, de nedres flikar bredt inskurna, de öfversta n. jemnbreda och hela; blomskärmar enkla; blommor höggula; foder tilltryckt, kortare än kronan; frukter snedt rundade, platt linslika med mycket kort spröt. — Ängar; 6—8.

157. **R. auricomus** L. (Kretsmöja), mångårig; stielk upprät, trind, upptill tätt guldgult finluden; rotbladen n. njurlika och hela eller 5—7-delade i vigglika, inskurna flikar; stielkbladen oskaftade, fingerlika, flikarne hela och jemnbreda liksom enkla blad i krets; blommor höggula; foder tilltryckt; frukterna kulriga, n. sammetsludna med krökt spröt. — Ängar; 5—6.

158. **R. sceleratus** L. (Tiggarmöja), ettårig, gulgrön, glatt glänsande; stielk 2"—2', skör och vattig, upprät, stundom mycket grenig; de nedre bladen trubbigt 3(—5)-flikiga, de öfre smalt tredelade; blommor små, blekgula; foder föga kortare än kronan; fruktfäste mycket utdraget; småfrukter talrika, n. rundade, fint nätlikt rynkiga. — Vatten, fukt. ställen; 6—8. Är den skarpaste af släktets arter och uppdrager variga blåsor på huden.

159. **R. aquatilis** L. (Grodnate, Vattenmöja), mångåriga vattenväxter med långa trådlika, mycket förgrenade bleka och spröda stielkar; de nedsänkta kortskaftade bladen blott bestående af de mångdelade hårlika kärlnippena (bladnerverna), de flytande långskaftade med rundad, mer eller mindre delad skifva med inskurna flikar; blommor hvita; kronblad breda med öppen vigglik honingsgrop och gulaktig kort klo; stånd. s. f.; småfrukter rynkigt tvärstrimmiga med helt kort spröt och bildande klotrunda samlingar. — Har ansetts bildat ett eget slägte: *Batrachium* Wimm. och innefatta en mängd arter, skiljda af de flytande bladens form och delning, blommornas storlek, fruktfästets glatthet eller hårlighet samt småfrukternas form, spröt och rynkighet m. m., dock vanligen efter lokalens inverkan sammanflytande.

160. **Ficaria ranunculoides** Rth, (Korskål), mångårig, glän-

sande, grön och glatt; den flerstjelniga roten är försedd med utdraget klubblika knölar; stjeln från nedliggande bas uppstigande; bladen skiftevisa, skaftade, hjertlikt trehörniga, bugtigt eller vinkligt naggade; i de nedre bladveckan utbildas de knopplökar, medelst hvilka, då de affallit, växten mest förökes; blomskafven enblommiga; fodret 3-bladigt; kronan 7—10-bladig, gul, med täckt honingsgrop; ståndare s. f.; frukter släta, sprötlösa i klotrund samling. — Odl. st.; 4—5. Rotknölarne skarpa, blåsdragande.

161. **Myosurus minimus** L. (Råttippa), ettårig, glatt, liten ört; blad trådlikt jemnskala i rosett som ett grönt knippe; stängeln 1—2", rak, enblommig; foderblad 5 med syllikt bihang (sporre) nedåt; kronblad 5, nästan ståndarlika med lång trådlik klo och kort rörlik öppen honingsgrop; ståndare s. f.; frukter kantiga, bildande en tät, lång, nästan kägellik-sprötlig samling. — Backar, odl. st.; 4—5.

162. **Thalictrum flavum** L. (Gul Ängsruta), mångårig och inuti gul rotstock; stjeln upprät, starkt färad, styf, 2—4"; blad dubbelt pardelade med till större delen 3-flikiga vigglikt omvänt-ägg-runda flikar (småblad); blommor gul- eller grönhvita, flockvis samlade och uppräta i grenarnes spetsar till en qvastlikt sammansatt rikblommig vippa; blomhök 4-bladig; ståndare många med gula knappar; småfrukter aflånga, glatta, kort sprötspetsade, färade, n. i krans; märkena n. hjertlika. — Sanka ängar; 6—7. Sårlikande.

163. **Anemone Hepatica** L. (Blåsippa), mångårig; rotstock kort, vertikal, grenig, hysande inom stora hinnaktiga knoppfjäll de redan om hösten bildade blommorna och bladen, utomkring hvilka de gamla bladen qvarsitta; dessa långskaftade, grundt och bredt treflikiga, helbräddade, vid basen hjertlika, undertill violettbruna, slutligen läderartade; stänglarne (blomskafven) enblommiga; svepe foderlikt under blomman, 3-deladt likasom i 3 blad; kalk 8-bladig, blå; ståndare många, hvita; småfrukter med kort och glatt spröt, släta. — Lundar, skogar; 4—5.

164. **A. nemorosa** L. (Hvitsippa), mångårig; rotstock snedt krypande, trind, gulbrun och köttig; blad ensamma, skaftade, fingerlikt delade i 5—7 spetsade, parklufna eller inskuret sågade flikar; blomskafvet (stängeln) enblommig med tre oskaftade, alldeles bladlika svepen i krans ofvan midten; blomma lutande, 6—9-bladig, hvit eller ljus skär; frukterna tilltryckt-håriga. — Skog, lundar; 4—5.

165. **Pulsatilla vulgaris** Mill. (Backvippa), mångårig; rotstock stark; blad 2—3-dubbelt pardelade med smalt jemnbreda, i bör-

jan mjukhåriga flikar: stängel enblommig, långluden, på midten försedd med ett trebladigt, smalt och handlikt mångdeladt silfverhårigt svepe; blomkalk slutligen lutande, stor, kloeklik, rödviolet, af 6 raka, slutligen upptill utstående, på utsidan silkehåriga blad; ståndare många; frukterna många på koniskt fäste med långt och hårigt spröt eller svans. — Backar; 4—5.

166. *Caltha palustris* L. (Kalfleka), mångårig, glatt, något vattig; rot tagig; stjolk uppkrokt eller upprät, 1', grenig; blad skafade, skiftevisa, glänsande, njur-hjertlika, trubbiga l. rundade, naggade, glänsande glatta; blomskaft långa, enblommiga; holk gul, 5-bladig, ådrig; ståndare många; småfrukter (baljkapslar) 5—15, mångfröiga, plattade, uppräta, med spröt. — Fukt. ängar etc.: 4—5.

167. *Delphinium Consolida* L. (Riddarsporre), ettårig; stjolk 1—2', upprät, utspärradt grenig; blad 3-fingradt delade med smalt mångdelade flikar; blommor i vipplikt grenig klase, blå; foderblad 5, det öfversta med lång sporre; kronblad 1 (2 sammanvuxna), kupigt med sporre inuti fodrets sporre; ståndare många, korta, nedböjda; småfrukt 1 (baljkapsel) sned med spröt, med många skrynkliga frön. — Åkrar; 6—8.

168. *Actæa spicata* L. (Trollbär, Paddört), mångårig; rotstock mörkbrun, n. vågrät; stjolk 1—2', upptill utspärradt grenig, nedtill bar; blad ifrån roten lång-, de öfversta kortskafade, 2—3-dubbelt trefingradt delade, med 3-flikiga äggrunda flikar småsågade; blommor i tät, kort och äggrund klase; foderblad 4, hvitaktiga, hastigt affallande; kronblad 4, smala, lansettlikt-spädliska; ståndare många, hvita; pistill ensam med stort snedt märke utan stift; bär enrummigt svartblått med många vågräta, platta frön. — Lundar; 7—8. Bären giftiga.

Berberidea.

169. *Berberis vulgaris* L. (Berberis), buske med kantiga grenar, taggiga af handlikt 3—5-delade tornar; blad i knippen i taggvecken, smalt omvänt-äggrunda l. ovala, uddsågade, glatta; blommor i lutande klase ur bladknippena; foder 6-bladigt, gulgrönt; kronblad 6 höggula med 2 rödaktiga glandler på insidan, mellan hvilka de 6 ståndarne i början äro inpassade; ståndarknapparne öppna sig vid retning med 2 klaffar, hvarvid det sammanhängande främjålet medföres; pistill med stort sköldlikt märke; bär rödglänsande, surt,

enrummigt, med få frön. — Bergbackar; 5—6. Ved blekgul, bart höggul; användes till färgning.

Papaveraceæ.

170. **Papaver dubium** L. (Rågvallmo), ettårig; stjelk utstående borsthårig, upprät, 1', enblommig; blad skiftevisa, dubbelt par-delade, vanligen håriga; foderblad 2-bladiga, snart affallande; kronblad 4, breda, ovala, blekt skarlakansröda; ståndare många under fruktämnet, med upptill syllika strängar; märke taklikt 6—8-stråligt; fröhus aflångt-äppelformigt, glatt, färdt, inuti afdeladt genom ej sammanstötande 6—8 väggar (fröfästen) och uppbristande med hål under märket. — Åkrar, grusbackar; 6—7. — *P. Argemone* L. har styfborstigt fröhus och kronbladen med mörk fläck vid basen. *P. somniferum* L. är Vallmo, hvars fröhus lemmar opium.

171. **Chelidonium majus** L. (Svalört), mångårig, blågrön, med brandgul mjölksaft; rot rostbrun; stjelk 1—2', upptill grenig, glest hvithårig; bladen tunna, ojemnt pardelade med större ändflik, under blekare och gleshåriga; blommor på långa skaft i flockar; foderblad s. f., kronblad 4 gula, omvändt-äggrunda; ståndare s. f.; fröhus skidlikt, jemnsvalt, enrummigt, öppnande sig med de två skalén nedifrån. — Od. st.; 5—9. Har ansetts såsom gagnande mot flere sjukdomar.

Fumariaceæ.

172. **Corydalis fabacea** L. (Nunneört), mångårig; rotknölen nötstor, rund, inuti vit, utåpa 1-fjällig; stjelk 3—6", svag, nedtill med ett båtlikt fjäll, hvarur en gren eller ett blad framskjuter; blad skaftade, n. dubbelt trefingradt delade med glatta, aflånga flikar; blommor röda i lutande klase inom hela lansettlika gröna skärm; foder intet; kronblad 4 korsvisa, det öfversta af de 2 yttre baktill utdraget i en sporre, de 2 inre i spetsen hopvuxna, på insidan platta och mörkfläckade; ståndare i 2 knippen som tunna hvita fjäll med 3 gula knappar i spetsen; stift höjdt; märke platt, tandadt; fröhus baljlikt 1-rummigt med 2 mångfröiga sidofröfästen. — Lundar; 4—5.

173. **Fumaria officinalis** L. (Åkerrök), ettårig, blågrön; stjelk slankig n. klängande, pipig, 1—2', mycket grenig; blad 3-dubbelt pardelade med lansettlikt smala flikar; blommor i upprät mångblom-

mig klase med små hinnaktiga blomsjärmar; foder af 2 små hinnaktiga, affallande blad; kronblad, ståndare och pistill som föregående, men smärre och stiftet lossnande; frukt en liten rund, i spetsen intryckt enfröig nöt. — Odl. st.; 6—7.

Cruciferæ.

174. **Brassica campestris** L. (Åkerkål), ettårig, glatt, blågrön; rot smal; stielk upprät, 1', upptill grenig; blad skiftevisa, nedre bladen lyrtandade, glest borsthåriga, skaftade, de öfre hjertlikt äggrunda eller affånga, glatta, med djupt stielkomfattande bas; blommor gula i klase; foderblad 4, uppräta eller utstående; kronblad 4, hela, gula; ståndare 6, fyrvåldiga; skida lång, n. trind och slät med ennerviga och ådriga skal; frön med hjertbladen vikna omkring det ryggliggande rotämnet. — Åkrar; 6—7.

175. **Sinapis arvensis** L. (Åkersenap), ettårig; stielk grenig, borsthårig, 1—2'; blad n. oskaftade, äggrundt-lansettlika, såg- eller bugttandade, de nedre vid basen öronflikade eller n. lyrlika; klase och blommor s. f.; foderblad mycket utstående; skida trind och något knölig med 3—5-nerviga skal samt utdraget tvåeggadt-fyrkantigt stift; frön s. f. — Odl. st.; 7—8.

176. **Sisymbrium officinale** L. (Vågsenap), ettårig; stielk styf, utspärradt grenig, 1—2', hårig; blad mer eller mindre spjutlikt pardelade med äggrunda flikar; foderblad uppräta; kronblad gulhvita; ståndare s. f.; skidor tilltryckta, n. trinda, sylspetsade, skalen treneriga; fröens hjertblad platta med ryggliggande rotänne. — Vägar; 7—9.

177. **S. Sophia** L. (Stillfrö), ettårig; stielk 1—3', mycket och utspärradt grenig; blad dubbelt pardelade med jemnbreda flikar; blommor små, gröngula; ståndare utskjutande; skidor trådsmlat-jemnbreda på fina, utspärrade skaft. — Odl. st.; 7.

178. **Erysimum cheiranthoides** L. (Åkergylle), ettårig; stielk 1—2', styf, upprät, grenig, tätt bladig; blad oskaftade, lansettlika, helbräddade eller glest smätandade; foderblad uppräta; kronblad gula; skida 4-kantig med kölade ennerviga skal, dubbelt längre än de utspärrade skaften; frön s. f.

179. **Alliaria officinalis** L. (Lökrasse), tuårig, lökluktande; stielk upprät, 2—3', grenig, trind; blad skaftade, hjertlika, bugttandade eller naggade, de nedre n. njurlika; foder upprätt, lätt lossnan-

de; kronblad hela, hvita; skidor trubbigt fyrkantiga, mycket längre än de utspärrade skaften, med 3-nerviga skal; frön s. f. — Odl. st., lundar; 5—6.

180. **Cardamine pratensis** L. (Ängskrasse), mångårig, blåaktig, glatt; stielk upprät, trind, upptill bar; blad 5—7-parigt delade, hos rotbladen med vinkligt tandade, rundadt vigglika, hos de öfre med lansettlika, n. hela flikar; foderblad uppräta; kronblad stora hvita eller blekt blåroda; ståndare dubbelt kortare än kronan, med blekgula knappar; skida jembred, plattad, med nervlösa skal och ganska kort stift; frön med platta hjertblad och kantliggande rotämne. — Fukt. ängar; 5—7.

181. **Arabis Thaliana** L. (Backbränna), ettårig; stielk upprät, n. enkel, trind, blåaktig, nedtill hårig, $\frac{1}{2}$ —1'; rotblad rosettliskt närmade, ovala, glest tandade, stielkens smalt lansettlika, n. helbräddade; foderblad uppräta, gulaktiga; kronblad hvita, mindre; skida jembred, hoptryckt med svagt ennerviga skal; frön med snedt l. rygglagdt rotämne. — Backar; 4—7.

182. **Turritis glabra** L. (Törnört), tvåårig, grågrön; stielk styf, upprät, enkel, 2—4'; rotblad i tät rosett, lansettlika, n. parskurna, glest häriga, snart förvissnande, stielkens pillikt omfattande, helbräddade, glatta; blomklase lång; foderblad något utstående; kronblad vitgula; skida jemsmal, tvåeggadt fyrkantig med starkt 1-nerviga skal. — Torra st., berg; 7—8.

183. **Dentaria bulbifera** L. (Tandrota), mångårig; rotstock krypande, köttig, vit, tandlik, knölig; stielk enkel, trind, styf, upprät, 1—2'; de nedre bladen 2—3-parigt delade med uddflik, de öfriga n. hela, lansettlika eller svagt treklufna med svartröda knopplökar i vecket; blommor få, stora; foderblad uppräta; kronblad blekröda; skida (utbildas sällan eftersom växten förökas genom knopplökarne) platt med nervlösa skal. — Lundar; 5—6.

184. **Barbarea vulgaris** Br. (Vinterkrasse), mångårig, mörkgrön; stielk 1—2', styf, upprät, faradt-kantig; de nedre bladen lyriskt pardelade med 4 parflikar och rundadt hjertlik ändflik, de öfre bugtigt parskurna med öronligt omfattande bas; foderblad s. f.; kronblad gula; skida jembred, fyrkantig, med starkt 1-nerviga skal, på uppstående eller uppräkt skaft. — Odl. fukt. mark; 6—7. — *B. stricta* Andr. har 1—2-pariga bladflikar, stor ändflik och tilltryckta skidor.

185. **Nasturtium amphibium** L. mångårig; stielk uppstigande eller upprät, nedtill uppblåst, 2—4'; de nedsänkta bladen kam-

likt delade, de öfriga nedre lyrlikt pardelade, de öfre lansettlika, glest inskurne eller sågtandade, stundom alla hela; blommor gula; foderblad utstående, kortare än kronbladen; skida kort, elliptisk, n. klotrund med långt stift. — I vatten eller på uttorkade ställen; 7—8.

186. **N. silvestre** Br. (Strandkrasse), mångårig; stjelk uppstigande, styf, grenig, 1—2'; blad smalt pardelade och tandade; foderblad kortare än den mörkgula kronan; skidor nära $\frac{1}{2}$ " långa, krökta, jembreda, platta, tvåeggade, många gånger längre än stiftet. — Stränd., fukt. betesmarker; 7—9.

187. **N. palustre** DC. (Kärrenap), ettårig, mörkgrön eller brunaktig; stjelk uppstigande eller upprät, mycket grenig; blad s. f., med öronlikt omslutande och härkantad bas; sidoklasarne ur bladvecken; foderblad grönaktiga, n. större än kronan; skidor aflånga, n. uppsväldt trinda och trubbiga med ganska kort stift. — Fukt. st.; 6—9.

188. **Bunias orientalis** L. (Hundrättika, Långrofva), mångårig; rot lång, stark; stjelk 2—4', rak, grenig; blad lyrlikt parskurna med nedåt rigtade uddar, de öfre tandade, lansettlika, gragröna, svagt håriga; blomklasarne rikblommiga, bildande en stor gul vippa; foderblad utspärrade; skida snedt ägglik, ärtstor, knölig, snedt 2-rummig, det ena rummet ofta felsläende, det andra enfröigt; hjertblad inrullade. — Odl. st.; 6—7.

189. **Neslia paniculata** Desv. (Korndodra), ettårig; stjelk 1—2', rak, styf, upprät, trind; blad lansettlikt pillika, halft omfattande, helbräddade eller småtandade, stråfva; klasarne långa, bildande en gles vippa; blommor små, gula; foderblad något utstående; skida klotrund, nätådrigt rynkig, 1-rummig, det andra rummet felsläende eller otydligt, enfröig; hjertblad platta. — Odl. st.; 7—9.

190. **Lepidium ruderale** L. (Gatukrassa), tvåårig, gragrön; stjelk 5—10", mycket grenig, styf, upprät; blad enkelt eller dubbelt pardelade med lansettlikt jembreda flikar, grenbladen jemsmala; blommor små; foderblad något utstående; kronblad nästan alltid inga; ståndare 2 eller inga (stundom utbildas hos de nedre blommorna 4 hvita kronblad och 4 ståndare); skida rundadt-oval, upptill smalkantad, med smal skiljevägg (på tvären) och 1-fröiga rum; fröens rotämne rygglagdt. — Vägar, odl. st.

191. **Capsella bursa Pastoris** L. (Pungört), ettårig; stjelk 5"—1', rak, upprät, trind, upptill grenig; rosettblad lyrlikt pardelade med större ändflik, afsmalnande mot skaftet; stjelkblad helbräddade eller tandade, med pillik bas omfattande; foderblad uppräta; kron-

blad hvita; skida platt, trehörnig, omvänt hjertlik, med smal skiljevåg och 8—10-fröiga rum; fröens rotämne s. f. — Odl. st.; 5—10.

192. **Thlaspi arvense** L. (Pemmingskida), ettårig, glatt, blekgrön; stjolk $\frac{1}{2}$ —1', upptill grenig; blad (de nedersta snart vissnande) pillikt omfattande, aflånga, trubbiga, bugttandade; foderblad upprätta; kronblad hvita; skida kretsrund, smalt urnupen, bredt kantad, med smal mellanvägg; fröens rotämne kantlagdt. — Odl. st.; 6—7.

193. **Camelina sativa** L. (Lindodra), tuårig, merändels ljus eller blågrön; stjolk rak, böjlig, upptill grenig; blad tunna, lansettlika, spetsade, bugttandade eller parskurna, med bredare, pillik bas omslutande; foderblad upprätta; kronblad blekgula; skida omvänt ägggrund eller n. klotrund-päronlik, uppsväll, tunnskalig, svagt nätådrig, med bred skiljevåg; fröens rotämne rygglagdt. — Linåkrar; 6—7. Den bland annan säd växande formen (*C. silvertris*) har mera stadig och hårig stjolk, hårskaliga skidor med långt stift.

194. **Draba verna** L. (Värälsklung), ettårig; stängel 1—2"; blad i tät rosett, vigglikt-lansettlika, glest tandade eller helbräddade, stjernludua; blommor långskattade i gles klase; kronblad tudelade, hvita, föga längre än fodret; skidor ovalt-aflånga, n. utan stift, med bred skiljevåg; fröens rotämne kantlagdt. — Backar; 4—5.

195. **Subularia aquatica** L. (Sylört), ettårig vattenväxt; stängel 1—2"; blad i rosett, syllika, utkrökta; blommor få, små, i gles klase; foderblad n. upprätta, föga längre än de hvita, hela kronbladen; skida utan stift, smalt och trubbigt oval, n. trind, rum 4-fröiga; fröens rotämne rygglagdt. — Vid stränder, i vattensamlingar; 7—8.

Polygalææ.

196. **Polygala vulgaris** L. (Fogelört), mångårig; rotstocken flerstjelig; stjolk 3—8", vanligen enkel, snedt upprät; de nedre bladen ofta rosettliskt närmade, smalt ovala, stjolkens längre, lansettlika, helbräddade, tätt sittande; blommor i ensidigt lutande klase; foderblad 5, de 2 inre större, tunna, blå, ådriga; krona oregelbunden, 5-bladig, de 3 yttre baktill sammanväxta till en framåt öppen pip; brämet tredeladt med fransad köl (midtbladet), de 2 inre små, hinnaktiga, vidväxta de yttre; ståndaresträngar hopvuxna till en skifva, som upptill delas i 2 flikar, vardera bärande 4 enrummiga knappar; pistill 1 med långt stift och 2-läppigt märke; fröhus 2-rummigt med 2 hängande frön. — Ängsbackar; 6—8.

Balsamineæ.

197. *Impatiens noli tangere* L. (Balsamin, Springkorn), ett-årig, glatt, genomskinligt vattig; stjelk blekgrön, svällt ledad; blad motsatta, äggrunda, glest sågtandade, tunna; blommor (en del af de tidigaste visa sig alltid som slutna knoppar, men utbilda ändock frukt) hänga på svaga skaft, som till 3—4 grenar sig från andra starkare, hvilka utgå vid bladen och länge äro riktade under desamma; foderblad 2, hinnaktiga; kronblad 4, citrongula, rödprickiga, det öfre yttre litet, köladt, kupigt, det undre yttre helt, trattlik, utdraget till en lång krökt sporre; de 2 inre bilda blommans stora och breda läpp, hvart och ett nederst deladt i ett mycket mindre; ståndare 5 med pillikt triangellika sammanhängande knappar; fröhus 5-kantigt 5-rummigt, vid mognaden elastiskt uppspringande med sina skal, som rulla sig upp i spiral. — Fukt. lundar; 7—8.

Tiliaceæ.

198. *Tilia parvifolia* Ehrh. (Lind), högstammigt träd med tät, yfvig krona; blad på långa trinda skaft, snedt rundadt hjertlika med lång spets, sågade, undertill blaaktiga, handnerviga, i ådervecken brunskäggiga; blommor i qvastknippe, utgående från midten af ett stort, jembredt, tunglikt, styfhinnaktigt skärm; blommor blekgula; foder- och kronblad 5; ståndarne många, fria under pistillen, hvars fruktämne är 5-rummigt; stift långt; frukt rundadt-äggrund, småluden, 1-fröig nöt. — Ängsbackar; 7. Kan bli mycket gammal; bastet segt; blommorna kunna begagnas som thé och besökas mycket af bien.

Malvaceæ.

199. *Malva rotundifolia* L. (Kattost), ett(tu)-årig; stjelkar kretslikt utbredda, uppkrökta, greniga, trinda, 1—2'; blad skaftade, rundadt-njurlika, grundt 5—7-fläkiga, handnerviga; foder sambladigt, 5-klufvet med tre hylleblad; krona af 5 vigglika, rödlätta, nedtill sammanvuxna blad, 2—3 gånger längre än fodret; ståndare många med strängarne hopväxta till ett långt glatt rör; knappar fria, enrummiga; pistiller många med samsittande fruktämnena, fria stift; småfrukter enfröiga, slutligen lossnande från hvarandra. — Vid vägar, hus etc.; 7—8.

200. *M. borealis* Wallm. skiljer sig från föregående endast genom mindre klufna blad och vit krona, som är föga längre än fodret, samt på ryggen nättligt rynkiga och kantade småfrukter.

Geraniaceæ.

201. *Geranium sanguineum* L. (Bergsnäbba, Ormgräs), mångårig; rotstock kort, sned, vriden; stjolk 1—2', upptill utbredd grenig, utspärrad, långhårig; blad långskaftade, handnerviga, njarlikt-rundade, 7-delade med smalt 3—5-klufna flikar; blomskafven enstaka i gren- (eller blad-)vecken, enblommiga med skärm vid midten; blommor tumsbreda; foderblad 5, uddspetsade; kronblad 5, purpurröda, omvänt äggrunda och urnupna; ståndare 10 vid basen n. samstående; fruktämne 5-rummigt; stift 1; märken 5; fröhusets 5 rum lossna vid mognaden från hvarandra och kvarhänga vid midtpelaren på de elastiskt lossnande och upprullade stiften. — Bergsbackar; 6—7.

202. *G. sylvaticum* L. (Midsommarsblomster), rotstock s. f.; stjolk 1—2', upprät, upptill delad i uppstående körtelhåriga grenar; blad s. f., men mindre rundade med flikarne spetsade och inskuret sågade; blomskafv från skärmen tudelade med enblommiga, uppräta grenar, bildande en gles toppvippa; blommorna något mindre än föreg., mera violetta. — Skogsängar; 6—7.

203. *G. Robertianum* L. (Stinknäbba), ettårig, mer eller mindre röd och glest hvithårig; stjolk $\frac{1}{2}$ —1', uppsväldt-ledad, skör, med utspärrade glesa hvita hår; blad motsatta, tunna, 3—5-fingradt (eller likasom parbladigt) delade med parsurna flikar; blomskafv tudelade; foderblad languddiga; kronblad med klo, vigglika, rosenröda, n. dubbelt längre än fodret; frögömmen ådriga, n. glatta, upptill rynkade; frön släta. — Berg, skogar; 7—8.

204. *G. pusillum* L. (Vägnäbba), ettårig; stjelkar ofta utbredda, $\frac{1}{2}$ ', greniga, med tilltryckt grått ludd; blad njarlikt-rundade, 5—7-fingradt klufne med 3-flikiga flikar; blomparen enstaka vid bladvecken, minst af alla; foderblad uddlösa; kronblad bredt vigglika, urnupna, blekröda, något längre än fodret; frögömmen tilltryckt håriga, fröen släta. — Odl. st., backar; 6—9.

205. *Erodium Cicutarium* L. (Kumnäbba), ettårig, glest hvithårig; stjolk 3—8", ofta upprepadt tudelad; blad motsatta, dubbelt pardelade eller parsurna med hinnaktiga stipler; blommor i flock på långa skafv ur bladparets ena veck; foder 5-bladigt; kronblad 5, två något mindre, purpurröda med lang klo; de yttre 5 ståndarne

knapplösa, de inre fertila; trukter s. f. med skrufvridna, på insidan håriga borst. — Vägar, odl. st.; 5—7.

Oxalideæ.

206. **Oxalis** *Acetosella* L. (Harsyra), mångårig; rotstock krypande, med röda, köttiga fjäll (de aflossnade bladskaftens baser); blad på långa skaft, trefingrade, småblad omvänt hjertlika, helbräddade; stängel enblommig; foder 5-bladigt; krona 5-bladig, hvit, med violetta strimmor; ståndare 10, nedtill alla sammanvuxna, 5 större; stift 5; fröhus 5-rummigt; fröen strimmiga, elastiskt utkastade genom sitt broskartade hülle, med hvite. — Skog; 5—6.

Lineæ.

207. **Linum** *catharticum* L. (Vildlin), ettårig, glatt; stjolk 5—6", spenslig, upprät, klymedelad; bladen motsatta, omvänt-ägg-runda-lansettlika, helbräddade; blommor i knippen; foder 5-bladigt; kronblad 5 hvita; ståndare 5, omvexlande med 5 mycket mindre knapplösa strängar; stift 5; fröhus 5-rummigt med 5 andra halfva skiljeväggar. — Betesmarker; 6—7.

Hypericineæ.

208. **Hypericum** *perforatum* L. (Johannesblomster), mångårig; stjolk nedtill n. träaktig, upprät, styf, ofta grenig, 1—2', tvåkantig; blad motsatta, helbräddade, oskaftade, genom insänkta körtlar genomskinligt prickiga, äggrundt-aflånga; blommor i knippen; foderblad 5, spetsiga; kronblad 5, gula, i ena kanten svartprickiga; ståndare många, samlade i tre knippen; stift tre; fröhus trerummigt. — Bäckslutningar; 7—8.

209. **H.** *quadrangulum* L. (Mansblod) är mera enkel än föreg.; stjelken skarpt 4-kantig; bladen mindre tydligt glandelprickiga, foderbladen trubbiga och kronblad glest svartpunkterade och strimmiga. — Båda arterna ansågos såsom mycket nyttiga läkemedel.

Cistineæ.

210. **Helianthemum** *vulgare* L. (Solvända), mångårig; stjolk nedtill träaktig, uppstigande, styf, gråluden; blad motsatta, aflånga, under stjernhårigt gråldna, i kanten tillbakavikna, med stipler; blom-

mor i omkring 5-blommiga klasar, lutande åt en sida, nära tumsvida; foderblad 5, de 2 yttre mycket mindre; kronblad 5, lika stora, citrongula, lätt affallande; ståndare många under fruktämnet; stift 1; fröhus enrummigt, med frön fästade på de tre skalens insida. — Ängsbackar; 7—8.

Violarieæ.

211. *Viola hirta* L. (Luddviol), mångårig; rotstock stor, ej utsändande sterila skott; blad äggrundt hjertlika, tätt naggade, småludna; blomskaff från rotstocken, enblommiga; foderblad 5 med kort bihang vid basen; kronblad 5, blåvioletta, det nedersta störst och vid basen försedt med sporre; ståndare 5 n. utan strängar; knapparne sammanhängande, de 2, som stå mot det udda kronbladet, försedda med blekgröna bihang, som gömmas i sporren; stift 1; märke nedböjdt; fröhus s. f. — Lundar; 5—6.

212. *V. palustris* L. (Kärrviol), mångårig; rotstock smal n. trådlig, krypande; blad rundadt njurlika, glest och svagt naggade, glänsande; blommor på 2—3" höga skaff, blekgredelina, violettådriga. — Fukt. st.; 5—6.

213. *V. mirabilis* L. (Underviolen), mångårig, glatt; rotstock temligen stark, nedgående; om våren utbildas en rosett af bredt hjertlika, kort spetsade, smånaggade blad, och fria stänglar (blomskaff), som uppbära ensamma blåhvita nästan alltid sterila (könlösa) blommor; sednare utvecklas 6—10" höga stjelkar, ur hvars öfre bladveck framkomma blommor som sakna kronblad, men alstra fröhus. — Lundar; 5—6.

214. *V. canina* L. (Hundviol), mångårig; rotstocken upptill förgrenad; stjelk 2', grenig, svag; blad skaffade hjertlika, grundt nagg-sågade med hinnartadt gröna sargadt sågade stipler; blommorna på skaff från bladvecken, helt blå (mörkare eller ljusare). — Varierar: på torra backar småväxt och finluden (*V. arenaria*), i skugga storbladig med odelad rotstock och högfärgade blommor (*V. silvatica*), eller på stränder smalt utdragna blad och blåhvita blommor (*V. stagnina*).

215. *V. tricolor* L. (Styfmorsblomma), enårig; stjelk 4—8", ofta från basen utbredt grenig, slankig; blad skaffade äggrundt-åflånga, naggsagade, de nedre hjertlikt-äggrunda, de öfriga ovalt-lansettlika, med lyrlikt pardelade stora stipler; blommorna på skaff från bladvecken med de 2 öfre kronbladen violetta, de 3 andra blåaktiga eller hvitgula, på berg större, men ibland säd mindre än fodret. — 5—9.

Droseraceæ.

216. **Parnassia palustris** L. (Slätterblomma), mångårig, glatt; stjelk enblommig med skaftade blad i rosett och ett oskaftadt blad nedom midten. upprät, $\frac{1}{2}$ —1'; blad hjertlika, helbräddade, släta; foderblad 5; kronblad 5, hvita, försedda framför sig med ett gröngult, i 10—15 glandelbärande strålar (falsa ståndare) deladt fjäll; ståndare 5; stift inga; märken 4 små, rundade, knottriga; fruktämnet blekrödt. 1-rummigt med fröfasten på hvardera af de 4 skalen. — Fukt. ängar; 7—8.

217. **Drosera rotundifolia** L. (Rundbladig Daggört), mångårig, rödaktig; blad i rosett skaftade, kretsrunna eller n. njurlika, bestatta med långa och röda körtellär, som utsippra en klibbig genomskinlig vätska; stängeln 3—6'', spenslig, något grönnare, i början inrullad; blommor i klase; foder 5-deladt; krona 5-bladig, hvit; ståndare 5; stift 3 med klubblika märken; fröhus enrummigt, treskaligt, med fröfasten på väggarnes insida; frön med nättligt hylle. — Mossiga skogskärr; 7. Användes som tätgräs.

218. **D. longifolia** L. (Långbladig Daggört) skiljer sig från föregående genom högre och gröfre stängel, tunglika blad, större blommor, vanligen 4 stift, gula ståndarknappar samt 4-skaligt fröhus. — **D. intermedia** Hayn. har stängeln föga längre än bladen, gula ståndare och rödaktiga märken, 3 stift och 3-skaligt fröhus.

Silenaceæ.

219. **Silene inflata** L. (Smällört), mångårig, glatt, blågrön; stjelk 2—3', grenig, upprät; blad motsatta, oskaftade, lansettlika med bredare bas, blommor i klymmedelad vippa; foder sambladigt, 5-tandadt, uppblåst ägggrundt-klotrundt, strimmigt och nätadrigt; kronblad hvita, 5, med lång klo och 2-klufven skifva med ett par långa knölar vid skifvans bas; ståndare 10; stift 3; fröhus enrummigt (nederst 3-rummigt) med centralt fröfäste, uppbristande med 6 tänder. — Torra ängar, åkrar: 6—9.

220. **S. nutans** L. (Lutglim), mångårig, smäluden, upptill klibbluden; stjelken upprät, styf, trind, 1—2'; bladen lansettlikt spadlika, de nedre rosettliskt samlade; blomknippe sammansatt, glest, ensidigt; fodret klubblikt hvitgrönt, 10-strimmigt; kronblad smalt tu-

klufna, gulhvita med syllika bihang; i öfrigt som föregående. — Torra backar; 6—8.

221. *Lychnis flos Cuculi* L. (Göklysa), mångårig, glatt; stjelk rak, upprät, spenslig, upptill småhårig; blad smalt lansettlika, helbräddade, motsatta, rotbladen upptill bredare; blommor i glest sammansatt knippe; foder cylindriskt, 5-tandadt; kronblad 5 ljusröda med lång klo och 4-delad skifva, upptill försedda med bikrona; stift 5; fröhus enrummigt, 5-tandadt. — Fukt. ängar; 6—7.

222. *L. silvestris* Schk. (Skogsbläsa), mångårig, mjukt ull- eller körtelhårig; stjelk 1—2', grenig, ledad; blad äggrundt-ovala; blommor i glest sammansatt knippe, tvåkånade; foderpipen slutligen uppblåst; kronblad röda, tvåklufna, med bikrona; ståndarsträngar nedtill håriga; stift 5; fröhus enrummigt, 10-tandadt. — Lundar; 6—7.

223. *L. Viscaria* (Tjärblomster), mångårig; stjelk upprät, styf, glatt, de öfversta ledstyckena mörkbrunt klibbiga; blad tunglikt-jemnbreda, rosettbladen bredare, glatta; blommor i täta knippen; foderpipen trång, kronblad röda, n. hela eller grundt 2-klufna; stift 5; fröhus nedtill 5-rummigt. — Bergsbackar; 5—6.

224. *Agrostemma Githago* L. (Åkerblätt), etfårig, tätt gråhårig; stjelk 2—3', styf, rak, upprät, ledad; blad motsatta, smalt jemnbreda, spetsade; blomskafv med ensamma stora blommor; foderklufvet med läderartad 10-ribbad pip; brämet stort, likasom af 5 stora slutligen lossnande blad; kronblad purpurröda med bredt vigglik skifva, utan bihang; ståndare 10; stift 5; fröhus enrummigt, 5-tandadt. — Åkrar; 6—7.

225. *Dianthus deltoides* L. (Ängsnejlika), mångårig, glatt, med delad flerstjelkig smal rotstock; stjelk 6—10", med gaffeldelade och glesblommiga grenar; blad motsatta, helbräddade, jemnskala, spetsiga; blomknippet oregelbundet; fodret sambladigt, 5-tandadt, vid basen omgifvet af 2 pergamentshårda hulleblad, dubbelt kortare än pipen; kronblad 5 röda, utan bikrona, skifvans kant inskuret tandad och med en mörkare fläck vid basen; ståndare 10; stift 2; fröhus enrummigt, öppnande sig med 4 tänder. — Backar; 7—8.

Alsinaea.

226. *Malachium aquaticum* Fr. (Vattennarv), mångårig, slankig, upptill körtelhårig; stjelk uppsvällt ledad och der bräcklig, vid basen nedliggande och ofta rotslaende; blad motsatta, äggrundt hjert-

lika, helbräddade, de nedre skaftade; blommorna i utbreddt glest sammansatt knippe; fodret 5-bladigt; kronblad 5, tudelade; ståndare 10; stift 5; fröhus enrummigt med centralt fröfäste, uppbristande med 10 tänder. — Väta st.; 6—7.

227. *Stellaria media* L. (Vättnarv), ettårig, nedtryckt, flergrenig; stjelkar utbredda, ensidigt vexelvis hårstrimmiga, ledade; blad motsatta äggrunda, kortspetsade, motsatta, helbräddade, de nedre skaftade; blommor i glest, ofta bladigt sammansatt knippe; foder- och kronblad samt ståndare s. f.; stift 3; fröhus uppbristande i 6 skal. — Odl. st.

228. *S. graminea* L. (Gräsnarv), mångårig, slankig, glatt; stjelkarne utbredda, mellan lederna styfva; blad jemnbredt lansettlika, helbräddade, motsatta, oskaftade; blommor i yfvigt knippe i stjelkens topp; foderblad 3-nerviga; kronblad än större än fodret (har då stora rödmjöligen ståndarknappar), än föga längre än fodret (har då små och gulmjöligen ståndarknappar). — Gräsmark; 6—7.

229. *Cerastium vulgatum* L. (Hönsnarv), 1—2-årig, mörkgrön och korthårig; stjelk 5—8", från basen grenig och nedliggande, ledad; blad motsatta, oskaftade, äggrundt-aflånga, de nedre omvänt-äggrunda; blomknippen i toppen, glest sammansatta, med himkantade skärm; foderblad 5; kronblad hvita, tudelade, knappt längre än fodret; ståndare 10; stift 5; fröhus enrummigt, uppbristande med 10 tänder. — Gräsmark; 6—9.

230. *C. semidecandrum* L., ettårig, spenslig, blekgrön, småluden; stjelk 1—4", vanligen enkel, upprät; blad elliptiskt-oval; knippet slutligen flockligt; skärm mycket hinnaktiga; kronan kortare än fodret; ståndare 5. — Backar; tidig vårväxt.

231. *Arenaria serpyllifolia* L. (Sandling), ettårig, graaktigt tätluden; stjelk från basen utspärradt klynne-grenig, 2—6"; blad motsatta, helbräddade, små, 1½ linier långa, ovalt-äggrunda, under otydligt 3-nerviga, oskaftade; blomknippe sammansatt, utspärradt; foderblad 5, n. dubbelt längre än kronan; kronblad 5, hvita, hela; ståndare 10; stift 3; fröhus enrummigt, uppbristande i 6 skal. — Torra odl. st.; 6—7.

232. *A. trinervia* L. (Skogsnarv), 1—2-årig, slankig, grön; stjelk med sina många klynmedelade grenar från basen utbredd; blad äggrunda, 3—5-nerviga, ½—1" långa, härkantade, de nedre långt skaftade; blommorna ensamma på skaft från grenvecken (mycket deladt knippe); foderblad längre än kronbladen, med starkare medelnerv. — Skuggiga ställen; 6.

233. **Sagina procumbens** L. (Krypnarv), ett—mångårig; de många och mycket greniga stjelkarne äro nedtryckta intill marken och rotsläende; bladen syllikt jembreda, uddspetsiga, glatta, motsatta; blommorna gröna på enstaka trådliska slutligen i spetsen krökta skaft, som utgå från toppen och bladvecken; foderblad 4(—5)-trubbiga, kronblad (4) saknas oftast; ståndare 4(—8); stift 4—5; fröhus enrummigt 4(—5)-skaligt. — Betesmarker etc.; 5—9.

234. **Spargula arvensis** L. (Åkerspergel), ettårig, glatt eller klabbigt körtelhårig; stjelk 5—10", grenig, knöligt ledad; blad trådliska, köttiga, skenbart kretsvisa genom bladknippen i vecken, på undre sidan ränlade; stipler fria; blomknippe sammansatt, yfvigt i toppen; foder 5-bladigt; kronblad hvita, 5, hela; ståndare 10 (5); stift 5; fröhus enrummigt, bristande till midten i 5 skal; frö med vinglik kant. — Odl. st.; 7—8.

235. **Lepigonum rubrum** L. (Rödfryl), ettårig, merändels körtelhårig; stjelkar greniga, 3—5", trinda; blad trådliska-plattade, skenbart kretsvisa genom bladknippen i vecken; stipler stora, spetsade, fria; blomknippe bladigt med korta grenar; foderblad 5; kronblad 5, blekröda, hela; ståndare 10; stift 3; fröhus enrummigt, 3-skaligt; frön småknottriga, okantade. — Backar etc; 6—9.

Elatineæ.

236. **Elatine Hydropiper** L. (Lonkesarv), ettårig, grön eller rödaktig vattenväxt; stjelkar 1—2", krypande och rotsläende, greniga; blad motsatta, skaftade, spadlikt-elliptiska; blommorna oskaftade, l. ensamma i bladvecken; fodret 4-deladt; kronblad 4, rosenröda (ofta inga); ståndare 8; fröhus 4-rummigt, likt ett pepparkorn; frön strimmiga, krökta. — 6—9.

Ribesiaceæ.

237. **Ribes Uva crispa** L. (Stickelbärsbuske), 4—6' fots buske med utböjda taggiga grenar; taggarne (ombildade stödjelblad) oftast 3-delade; bladen knippvisa i smågrenarnes spets, skaftade, hjertlikt rundade, 3—5-flikiga; blommor hängande på enkla (eller 2—3-greniga) skaft; fodret mörkgrönt, klocklikt, ofvan det rundade småludna fruktämnet, deladt i 5 tillbakaböjda invändigt bruna flikar; kronblad 5, kort spadlika, fästade mellan fodertlikarne; ståndare 5; stift 2; bär enrummigt med slemmiga frön. — Odl. st.: 4—5.

238. **R. alpinum** L. (Mabärsbuske), tagglös buske; blad 3-flikiga, starkt och ojemnt sågade, under glänsande glatta; blommor tvåbyggare, gulgröna i upprätta klasar, som hos hanstånden äro mång- (20-)blommiga, hos honstånden endast 3—5-blommiga; skärm längre än blommorna; fodret fatlikt; kronblad hvitaktiga; bär gulrött, n. smaklöst. — Skogsbackar; 5—6. — *R. rubrum* L. (Röd Vinbärsbuske) har hängande klasar och sura röda bär; *R. nigrum* L. (Svart Vinbärsbuske) har svarta bär och kloeklika blommor.

Rhamneæ.

239. **Rhamnus Frangula** L. (Brakved), trädlik buske med tornlösa grenar och hvitgrått prickig bark; knopparne sakna täckfjäll; blad skiftevisa äggrundt-ovala helbräddade; blommor i små floccar i bladveckan, tvåkånade; fodret skällikt 5-tandadt, ofvan fruktämnet; kronbladen fästade i fodret, 5, små, hvitröda; ståndare 5 med svarta knappar; stift 1; frukt: 2—3-fröigt stenbär, först grönt, sedan rött, slutligen svart. — Skogsängar; 5—6. Veden spröd; bark (och bär) duglig att färga gult med samt som laxermedel.

240. **R. catharticus** L. (Getapel), ofta trädlik buske med starka, vanligen torntaggiga qvistar; knoppar med fjäll; blad motsattta (eller knippevisa), ovalt-äggrunda, tätt smäsågade; blommor i små täta knippen, tvåbyggare, 4-bladiga; kronblad gulgröna; ståndare 4; stift 4, nedtill hopvuxna; bären 4-steniga, gröna, slutligen svarta. — Skogsbackar; 5—6. Bark och bär gifva färg och verka som laxer- och kräkmedel; ved hård.

Saxifrageæ.

241. **Saxifraga granulata** L. (Knölbräcka, Mandelört), mångårig, med blekröda knopplökar vid roten; stielk 1', upprät, enkel, vanligen rödaktig af körtelhår; rotbladen långskaftade, njurlika, köttiga, de öfre vigglika, 3—5-klufna; blommor i vippa på enkla eller delade skaft; foder 5-tandadt kring fruktämmets bas; kronblad fästade i fodret, 5, hvita, nästan spadlika; ståndare 10; stift 2; fröhus 2-rummigt. — Backar; 6—7.

242. **Chrysosplenium alternifolium** L. (Mjeltört, Guldpudra), mångårig, mjuk, ljusgrön; stielk 3—4", späd; blad skiftevisa, skaftade, njurlika, naggade, glest håriga; blommor i platt knippe in-

om tätt sittande rundadt-äggrunda gulaktiga skärm, de i midten 5-, de i kanten 4-taliga; fodret 4(—5)-klufvet, invändigt gult; krona ingen; ståndare 8 (10) med enrummiga knappar; stift 2; fröhus enrummigt, öppnande sig med 2 skal. — Fukt. ställen, skogar; 5—6.

Crassulaceæ.

243. **Sedum Telephium** L. (St. Hans knopp, Huslök), mångårig; rotknölar köttiga, kägellikt-tapplika; stielk 1. styf; blad motsatta, köttiga, platta, äggrundt-aflånga, sågtandade, mörkgröna; blommor i täta, platta, breda toppknippen; foderblad 5 köttiga; kronblad 5 hvitgula eller blekgröna; ståndare 10; fröhus 5, mångfröiga. — Berg, tak; 8—9.

244. **S. acre** L. (Fetknopp, Bitterknopp), mångårig med talrika sterila varaktiga stielkar (grenskott); stielken krypande eller uppstigande, grenig, 5—10"; blad på nyskotten tätt (i 5 rader), på stielkarne glesare tegellagda, trinda, aflångt-jembreda, oskaftade, gröna, slutligen gulnande; blommor i 3—5-grenadt klasknippe; kronblad gula, längre än foderbladen. — Berg, backar; 6—7.

245. **S. annuum** L. (Småknopp) liknar något föregående, men är brungrön, upprät, vanligen grenig, 3—5", saknar nyskott och är deraf ett(tu)årig, har något utkrökta glesa blad och blekgula kronblad, som knappt äro längre än foderbladen. — Berg, backar; 5—6.

246. **S. album** L. (Hällknopp), mångårig, rödaktig, med krypande mörkröda n. rundade nyskott; stielk nedtill krypande, upprät, styf, 5—8"; blad vaxelvisa glesa, n. $\frac{1}{2}$ " långa, n. halfrinda, aflångt-jembreda, trubbiga; blommor i nakna, täta och greniga toppknippen; kronblad hvita med en röd strimma i midten nedtill. — Berg, tak; 7—8.

Lythrariceæ.

247. **Lythrum Salicaria** L. (Fackelblomster), mångårig; stielk styf, upprät, grenig, 2—4', 4—6-kantig; blad oskaftade, motsatta eller 3 i krans, lansettlika med något hjertlik bas; blommor i täta och till ett långt toppax närmade knippen inom korta och breda skärm; fodret rörligt 6-tandadt med 6 mera bladlika ytterfodertlikar mellan tänderna; kronblad 6 på fodrets insida, röda; ståndare 12, 6 längre; stift 1; fröhus 2-rummigt, bristande med 2 skal. — Stränder; 7—8.

Onagraceæ.

248. **Epilobium angustifolium** L. (Mjölkkört), mångårig; stjälek rak, upprät, styf, grenig, 4—6'; blad talrika, skiftevisa, oskaftade, långt lansettlika, glest bugttandade, under blågröna; blommor i tät lång klase; brämet 4-deladt; pipen lång, omslutande fruktämnet, hvitluden; kronblad fästade i foderöppningen, 4, stora, rosenröda, omvänt äggrunda, två något större än de andra; ståndare 8 nedböjda; stift 1 nedböjdt; märken 4 tillbakaböjda; fröhus 4-rummigt; frön med hår-fjun. — Bergig skogsmark; 7—8.

249. **E. montanum** L. (Bergdun), ett—flerårig; stjälek 1', grenig, glatt, upprät; blad, åtminstone de nedre, motsatta, äggrundt-lansettlika, sågtandade; blommor i de öfre bladvecken likasom i klasar; kronblad likformiga, föga längre än fodret, blekt rosenröda eller hvita; märket slutligen regelbundet 4-deladt. — Skogsberg, backar; 7—8.

250. **E. palustre** L. (Kärrdun), ettårig, med långa grenskott som slutas i en knopp och utveckla nya stånd; stjälek $\frac{1}{2}$ —1', ofta mycket grenig, trind, luden; blad smalt lansettlika, n. helbräddade; blommor s. f. små; märke n. helt; fröhus finludet.

251. **Circæa alpina** L. (Hexört), mångårig, glänsande, glatt, saftig och blekgrön; stjälek uppsväldt ledad, 3—8', enkel; blad långt skaftade, motsatta, hjertlika, starkt tandade; blommor i upprät toppklase; foderbräm tudeladt, hinuartadt; kronblad 2, blekt rosenröda, omvänt hjertlika; ståndare 2; frukt inom foderpipen 2-rummig, nötartad, krokhårig. — Fuktig skogsmark; 6—7.

Halorhageæ.

252. **Myriophyllum spicatum** L. (Axxam), mångårig, smutsgrön eller rödaktig vattenväxt; stjälek ledad, slankig, grenig; blad kretsvisa i borstlika flikar, kanlikt delade; blommor i små kretsar, som bilda bladlösa raka ax. de öfre skärmladen kortare än blommorna och hela, de nedre längre och inskurna; hanblommornas foder 4-deladt; krona af 4 blad; ståndare 8, inman de uppbrista röda med jembreda knappar; honblommornas foderbräm litet, 4-deladt; kronblad inga eller tandlika; märken 4, värtigt håriga; frukt 4-rummig, 4-fröig. — Sjöar; 7. *M. alternifolium* DC. har hårlikt delade blad,

blomax nedtill bladigt; *M. verticillatum* L. har alla blommorna kretsvisa med bladlika skärmar och kronblad med klo.

253. **Hippuris vulgaris** L. (Hästsvars-ört), mångårig; rotstock skör och svampig; stjeln 1', upprät, mångledad, flerpipig; blad talrika i krans vid lederna, syllickt jembreda; blommorna ensamma i bladveckan, de nedersta ofta blott med pistill, med otydligt foder och utan krona; ståndare fästad ofvan frukten, med blekröd stor knapp; stift 1 med hvitt genomskinligt långt och hårigt märke; frukt 1-fröig skalnöt. — Vatten: 6—7.

Pomaceæ.

254. **Pyrus Malus** L. (Appelträd), temligen yvigt träd med ej sällan tornspetsiga grenar och hård ved; blad äggrundt-ovala med något hjertlik bas och kort spets, trubbsågade; blommor flockvisa, 3—6 tillsammans; fodret 5-tandadt, qvarsittande; krona 5-bladig, ljusröd eller hvit; ståndare många, fästade i foderöppningen; stift 5, nedtill hopvuxna; frukt i båda ändar intryckt, saftigt, välsmakande äpple, 5-rummigt med tunnt broskartade väggar. — Skogsbackar; 5—6. — *P. communis* L. (Päronträd) har helbräddade, hårkantade blad, fria stift och vid basen smal frukt.

255. **Sorbus scandica** L. (Oxel), ofta temligen stort träd med hård ved; blad äggrundt ovala, grundt parsurna och ojemnt sågade, under gråulliga; blommor i qvastlika knippen; foder s. f.; krona 5-bladig, hvit; ståndare många; stift mest 3; frukt bärlik, röd, mjölig, 3-rummig, med hinnkantiga väggar. — Skogsängar; 6.

256. **S. Aucuparia** L. (Rönn), medelstort träd; blad parbladiga (4—6-pariga) med uddblad; småbladen lansettlika, hvasssågade, småhåriga; blomknippena greniga och breda; frukterna skarlkansröda, saftiga och sura. — Skogsbackar; 5—6.

257. **Cratægus Oxyacantha** L. (Hagtorn), buske, någon gång trädlik, med tornspetsade grenar; blad omvänt äggrunda, 3—5-flikiga och sågade, glänsande mörkgröna; blommor i qvastlikt eller flocklikt knippe; fodret skällikt, 5-flikigt; kronblad 5 hvita, väluktande; ståndare talrika i foderöppningen med röda kuappar; stift 2, glatta; frukter rosenröda, klotrunda, med 2 behårda 1-fröiga rum och mjöligt kött. — Backar; 6. — *C. monoqyna* Jacq. har ljusgrönare, utstående spetsflikade blad samt 1 stift. — Begagnas till häckar.

Senticosæ.

258. **Rosa canina** L. (Hundtörne), 4—6' hög buske med bågkrökta grenar, som äro besatta med starka, klolikt böjda taggar; blad 2—4-pariga, med uddblad; småbladen bredt lansettlika, enkelt sågade, glatta; blommor ensamma eller få tillsammans i flock; foderbrämet deladt i 5 parsurna blad; kronblad 5, rosenröda eller hvita; ståndare många i foderöppningen; pistiller många med långa stift; frukterna många, hårda och häriga, små nötter på insidan af ett kupigt, äggrundt, slutligen rödt och saftigt, utanpå glatt fäste (nypon). — Backar, vägar etc.: 6—7. — *R. dumetorum* Thuill. har små-ludna blad och bladskaft.

259. **R. rubiginosa** L. (Lukktörne) skiljer sig från föregående med något lägre växt, änu starkare taggväpnade grenar, äggrunda, dubbelsågade småblad, som äro starkt luktande af små rödbruna glandler, smärre högrödare kronblad samt äggrundt ovala nypon, som sitta på körtelhåriga skaft. — Backar: 6—8.

260. **R. tomentosa** Sm. (Luddtörne), högre buske, grenar med raka, svagare taggar; blad dubbelsågade, merändels på båda sidor tät-ludna; nypon trinda, körtelborstiga på körtelhåriga, uppräta skaft, i början blåaktiga, slutligen mjuka och saftigt röda. — *R. villosa* L. (R. mollissima Fr.) har större nypon på lutande skaft. — Torra st.; 6—7.

261. **Agrimonia Eupatoria** L. (Åkermönja, Småborre), fler-årig, hårig; stjelk rak, styf, 1—2'; blad 4—5-parigt delade med om-vexlande olika, inskuret sågade flikar; stipler stora, inskurna; blommor i uppräta, utdragna klasar, slutligen lutande; fodrets pip läderhård, 10-färad, krokborstig; brämet 5-deladt; kronblad 5, gula; ståndare 12—20 i foderöppningen; smånöt 1 (2), innesluten i foderpipen med stift i spetsen. — Torra st.; 7—8. Brukas mot utslag, till färgning etc.

262. **Alchemilla vulgaris** L. (Daggkåpa), mångårig med grof sned rotstock; rotblad långskaftade med njurlik, veckadt handnervig, grundt och rundadt flikig, sågad, silkeshårig skifva; stiplerna sågade; blommor i greniga toppknippen; foderbrämet gulgrönt, 4-deladt, med 4 ytterfoderblad mellan flikarne; krona saknas; ståndare 4 i foderöppningen med enrummiga knappar; nöt ensam i foderpipen med lateralt stift. — Ängar; 5—6. Brukas att färga ylle gult.

263. **Fragaria vesca** L. (Smultronört), mångårig med grof sned rotstock och krypande rotsläende örtrefvor; rotblad på långa håriga skaft, tredelade; småblad bredt lansettlika, sågade; blommor på långa, tilltryckt håriga skaft; foder 5-flikigt med 5 mellanliggande ytterfoderblad; kronblad 5, hvita; ståndare många i foderöppningen; pistiller talrika, med snedt fästadt stift, n. intryckta i det kullriga, slutligen uppsvällda och saftigt röda fästet (smultron), från hvilket fodret är tillbakaböjdt. — Backar; 5—6. — *F. collina* Ehrh. (Jordgubbar) har fodret omslutande smultronet.

264. **Comarum palustre** L. (Kärrklöfver), mångårig med långt krypande, ledad rotstock; stjelk uppstigande, 1—2; blad 2-pariga med uddblad, med mycket närmade småblad, så att de se ut som 5-fingrade; småbladen lansettlika, hvasst sågade, undertill blågrå; stiplerna vidväxta bladskäftet; blommor i glesa knippen; foderbrämet 5-deladt med 5 ytterfoderblad, invändigt brunt; kronblad 5, små, orent mörkröda; ståndare talrika på fodrets bas; småfrukter glänsande med lateralt stift på ett slutligen stort, kullrigt och svampigt fäste. — Fuktiga ängar och stränder; 6—7.

265. **Potentilla Anserina** L. (Gåsört), mångårig; stjelkar refvigt krypande, rödaktiga; blad mångparigt delade med smalt lansettlika, hvasssågade, merändels glänsande silkehåriga flikar; blommor ensamma på skaft från bladveckan; foderbräm 5-deladt med 5 ytterfoderflikar; kronblad 5, temligen stora, gula; ståndare s. f.; småfrukter med lateralt stift på kullrigt torrt fäste. — Od. st., stränder, betesmarker; 7—8. Rotstocken kan användas sasom nödbröd.

266. **P. reptans** L. (Refvig fingerört), mångårig; stjelk (2—4) krypande som refvor och rotsläende; blad 5-delade, långt skaftade med vigglika, under gleshåriga flikar; blommorna ensamma på enstaka långa skaft ur bladveckan; krona stor, höggul. — Ängar, åkerrenar; 7—8.

267. **P. verna** L. (Vår-fingerört), mångårig, gräluden af utstående mjuka hår; rotstock stark, upptill flerdelad med bladknippen och stjelkar, som äro nedliggande (och rotsläende), i spetsen uppböjda; rotblad 5-fingrade med spetsiga stipler; stjelkbladen 3-delade med omvänt-äggrunda eller vigglika flikar; blommor i grenade vippknippen; kronan blekgul, dubbelt större än fodret. — Ängsbackar; 5—6. — *P. alpestris* Hall. har vanligen glesare och n. tilltryckta hår, rödaktig stjelk, rotbladens stipler trubbiga, småbladen glattare och mörkare samt kronbladen guldula med mörk fläck vid basen.

268. **P. argentea** L. (Silfver-fingerört), mångårig; stjelk n. upprät, styf, hvitluden; alla blad 5-delade med vigglika, under tätt hvitludna, ofvan mörkgröna, i kanten tillbakavikna flikar; blommor i qvastgrenig vippa; krona svafvelgul, föga längre än fodret. — Backar, berg; 5—7.

269. **P. Tormentilla** Scop. (Blodrotsört), mångårig; rotstock grof, rödbrun; stjelkar n. nedliggande eller uppstigande, tudeladt greniga; rotbladen långskaftade, snart vissnande, stjelkbladen n. oskaftade, 3-delade; stipler skiljda från bladskaftet, bladlika; blommorna på trädlika skaft ur gren- och bladvecken; foderbräm 4-klufvet med 4 ytterfoderblad; kronblad 4, gula. — Betesmarker, skogsängar; 7—8. Rotstocken användes mot blodflöden, vid garfning och färgning.

270. **Geum rivale** L. (Farkummer), mångårig; rotstock grof; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', rak; rotblad lyrlikt pardelade, stjelkblad 3-delade med inskuret tandade, n. trubbiga flikar; blommorna n. hängande, klocklika; foderbräm mörkt rödbrunt, 5-deladt, med 5 ytterfoderblad; kronblad 5, spadlika, urnupna, blekt kötröda (gul- eller hvitaktiga) med rödbruna ådror; ståndare s. f.: småfrukter talrika på ett torrt upphöjdt fäste med terminala vridna stift (fruktspröt), som nära midten äro kloböjda och der hoptogade med det upprätta märket, som slutligen lossnar. — Ängar; 5—6.

271. **G. urbanum** L. (Nejlikkummer) är rent grön och mjukhårig; stjelk 1—4' med stora rotblad, n. 3-fingradt delade; stjelkblad med rutlika spetsiga flikar; blommor utbredda; fodret slutligen nedkrökt; kronblad rundade, rent gula. — Lundar, odl. st.; 6—7.

272. **Rubus Idæus** L. (Hallon), buske 2—4' med uppräta trinda, borsttaggiga, tuåriga stammar; blad parbladiga (de nedre 2-, de öfre 1-pariga) med uddblad; småblad äggrundt ovala, spetsiga, under tätt hvitludna; blommor i lutande qvastlika knippen i bladvecken; foderbrämet 5-deladt med skällik pip; kronblad 5, hvita, n. kortare än fodret; ståndare s. f.: småfrukter saftiga, på ett torrt kägellikt fäste, bildande ett rött välsmakande s. k. bär. — Berg, backar; 6.

273. **R. cerasius** L. (Blåhallon), stammar nedliggande och vidt kringkrypande, trinda, blåaktiga med borstlika taggar; blad 3-fingrade, småblad snedt rutlikt äggrunda, ojemnt 1. inskuret sågade, gröna; blommor i kort och gles qvastvippa; fodret n. ludet; kronblad stora, hvita; småfrukter få, blådaggiga, vattigt syrliga. — Backar, stränder; 6—7.

274. **R. fruticosus** L. (Björnhallon), stammar båg böjda, trinda

eller fårade, rödaktiga med ofta starka kloböjda taggar; blad på stammen 5-fingrade, vid blommorna 3-fingrade, småblad bredt äggrundt-hjertlika, gröna, dubbelsågade; blommor i qvastvippa eller spira; kronblad ofta rödlätta; småfrukter svartblå, utan daggbeklädnad, smakliga. — Berg, steniga lundar; 7—8. Af denna hufvudform ha nyare botanister urskiljt en stor mängd (i vår Flora omkring 13) arter, hvilka oftast äro svåra att igenkänna och bestämma.

275. **R. saxatilis** L. (Jungfrubär), stjelken med refformigt utefter marken långt krypande skott, borsthårig, upprät, örtartad, blombärande, 1'; blad trefingrade, å båda sidor gröna, rutlikt äggrunda, dubbelsågade; blommorna 5—9 i uppräta flockvisa knippen; kronblad hvita, uppräta, ej längre än fodret; småfrukter glänsande röda, syrliga, åtskiljda. — Steniga skogsängar; 6—7.

276. **R. Chamæmorus** L. (Hjortron), rotstock smal, krypande; stjelk enkel. 3—6". 2—3-bladig och enblommig; blad n. njurlika, grundt och trubbigt 5-flikiga, unga veckade, n. dubbelsågade; blommorna tvåbyggare; kronblad hvita, stora; småfrukterna, sinsemellan liksom sammanvuxna, bilda ett stort, i början rödt. sedan gult, saftigt, syrligt bär. — Skogskärr; 6.

277. **Spiræa Filipendula** L. (Galtört), mångårig, rottågor långa, svarta, ställvis uppsvällda: stjelk 1—2', upprät, styf, trind, n. bar; blad mest samlade nedtill, på båda sidor gröna, pardelade med kamlikt inskurna och sågade flikar; blommor talrika i qvastlika, täta toppknippen, väluktande; foderbräm 5-deladt; kronblad 5, svagt gulhvita; ståndare många på fodret; småfrukter omkring 10, raka, håriga, fäfröiga. — Torra ängsbackar; 6—7. Rotknölarne äro ätliga.

278. **S. Ulmaria** L. (Elggräs), mångårig; stjelk 2—4', upprät, styf, bladig, kantig; blad pardelade, på undre sidan hvit- eller grålundna med ovalt-äggrunda, ojemnt dubbelsågade flikar, den i spetsen störst, 3—5-flikig; blomsamling yfvig och tät, starkt väluktande; småfrukter vridna, glatta. — Sanka ängar; 7. Blommorna brukas som svettmedel och i biskötsel.

Drupaceæ.

279. **Prunus Padus** L. (Hägg), temligen högt träd med gles krona; blad ovala, spetsade, tättsågade, skaftade, med 2 rödaktiga körtlar mot bladskaftets spets; blommor i hängande, bladiga klasar; foderbräm 5-deladt; kronblad 5, hvita, väluktande; ståndare många

på fodret; pistill med 1 stift; frukt: en klotrund, svart stenfrukt med kärft kött. — Skogsängar, stränder; 5—6. Veden temligen seg; bären och busken brukas som läkemedel.

280. **P.** *spinosa* L. (Slån), en 6—10' hög buske med vidt utspärrade tornbärande grenar; bladen lansettlika eller omvänt ägg-runda, sågade, slutligen glatta; blommorna, som utvecklas före bladen, sitta n. ensamma på qvistarne på $\frac{1}{2}$ " långa skaft, hvita; stenfrukter klotrunda, gråblått-daggiga, med mycket kärft kött. — Bäckar; 5.

Papilionacea.

281. **Lathyrus** *pratensis* L. (Ängsviol), mångårig, glatt eller gråluden; stjelk svag, klängande, fyrkantig, ovingad; blad långt skaf-tade, 1-pariga, utan uddblad, men med deladt klänge, småblad lansettlika, 5-nerviga; stipler stora, pillika; klasar 5—8-blommiga från bladvecken; toder snedt 5-tandadt; krona gul, fjärilslik; ståndare 10, 9 sammanvuxna med strängarne, den öfversta fri; ärtbalja platt, jembred. — Ängar, bäckar; 6—7. God foderväxt.

282. **L.** *palustris* L. (Kärrviol), mångårig; stjelk mera upp-rät, 2—3', stadigare, 2-kantig; blad 2—3-pariga, småblad lansettlikt jembreda; stipler halft pillika; blomklase högre än bladen; blommor violettblå. — Kärr, fukt. ängar; 7.

283. **Orobis** *tuberosus* L. (Gökärter), mångårig, blågrön; rotstock vid grenarne knöligt uppsvälld; stjelk upprät eller uppsti-gande, $\frac{1}{2}$ —1', fyrkantigt tvåeggad; blad 2—4-pariga med aflångt-lansettlika eller aflånga, under gråblå småblad; blomklasar från bladvecken, 2—4-blommiga; foder s. f.; krona fjärilslik, violett-grönblå; ståndare s. f.; balja jembred, trind. — Ängar; 5—6.

284. **O.** *vernus* L. (Vårärter) skiljer sig genom stadigare trubbkantad stjelk, spetsadt ägggrunda och större ljusgröna blad, 4—8-blommiga klasar samt klart röda eller violetteröda blommor. — Lundar; 5—6.

285. **Vicia** *sepium* L. (Tranvicker), mångårig; rotstock kry-pande; stjelkar späda, 1', temligen uppräta, n. raka; blad 5—8-pariga med deladt klänge, småblad aflångt ägggrunda, trubbiga med udd; stipler halft pillika; blommorna enstaka eller få i korta klasar i öfre bladvecken; foder s. f.; krona fjärilslik, rödviolett, med mörkådradt segel; ståndare s. f.; baljor uppräta, platta, slutligen svarta. — Lundar; 5—6. Boskapsfoder.

286. **V. silvatica** L. (Skogsvicker), mångårig, glatt och vidt omkring klängande på närstående buskar etc.; bladen 8-pariga med äggrundt-affånga, trubbiga, tunna och ljusgröna småblad; klasar i bladvecken rikblommiga och långa; blommorna temligen stora, hvita, med blåstrimmigt segel; baljor jembredt-lausettlika, svarta. — Lundar: 7—8.

287. **V. Cracca** L. (Kråkvicker), mångårig, slankigt nedliggande, kort och tilltryckt hårig; blad 8—10-pariga med lansettlikt-affånga småblad; klasar långa och tätblommiga; blommorna ljusblå; baljor jembreda, temligen trinda. — Ängar, betesmarker: 7—8. Foderväxt.

288. **V. villosa** L. (Luddvicker) skiljer sig från föregående genom högre ullhårig stjälk, som slingrar sig på rågstråen, 6—8-pariga blad, täta klasar, purpur- och blåvioletta blommor, hos hvilka kronseglets klo är dubbelt längre än skifvan, samt rutlikt-ovals baljor. — Åkrar: 7.

289. **V. hirsuta** Koch (*Errum* L., Duf-lins), ettårig; stjälk spenslig, slankig, grenig och klängande; blad 6—9-pariga, småhåriga, småblad n. jembreda, trubbiga; klasar 3—6-blommiga, kortare än bladen; krona liten, hvit- och blåstrimmig; baljor 4 linier långa, svällsda, småludna, sprötspetsade, slutligen svartaktiga, 2-fröiga. — Åkrar, torra st.: 6—7.

290. **V. tetrasperma** Mönch. (— *Errum* L., Sparf-lins) skiljes från föregående genom mindre växt, de nedre bladens småblad vigglika, klasarne af bladens längd, baljorna i spetsen rundade, glatta, 4-fröiga, svarta, slutligen gulaktiga. — Åkrar, ängsbackar: 6—7.

291. **Astragalus glycyphyllos** L. (Sötkloört), mångårig; stjälk stor, grenig, utbredd eller uppkrokt och klängande; blad 4—6-pariga med uddblad, småblad äggrundt-affånga, $\frac{1}{2}$ ” breda; stiplerna stora; klasar kortare än bladen, tätblommiga; foder 5-tandadt; krona fjärilslik, blekgult-brunaktig; kölen trubbig; ståndare s. f.; baljor 1”, långa, glatta, bagkrokt, trekantiga, genom den intryckta medelnerven n. tvärunniga. — Lundar, torr ängsmark: 6—7. Utmärkt och söttaktig foderväxt.

292. **Lotus corniculatus** L. (Käringtand), mångårig; stjekar flere, från rotsföcken nedtryckta eller uppkrokt, 3—8”; blad trefingrade, med fria stipler, likasom småbladen omvänt äggrunda, helbräddade, undertill blågröna; blommor i täta långskaftade flockar;

foder 5-klufvet; krona fjärlslik, gul, med sprötspetsad köl; standare s. f.; balja trind, smal, $\frac{1}{2}$ " lång, brun. — Ängar; 6—7.

293. **Medicago falcata** L. (Skärklöfver, Gul Luzern, Linnés höfrö), mångårig; stjelkar hårda, nedtryckta, 1—2', greniga; blad trefingrade med jembredt vigglika småblad; stipler sylspetsade; klasar n. runda, skaftade från bladvecken och i toppen; foder, krona och ståndare s. f.; baljor platta, något skärlikt krökta, $\frac{1}{2}$ " långa, 4-fröiga. — Torr ängsmark: 6—7.

294. **M. lupulina** L. (Humleklöfver), ett- eller tvåårig; stjelkar slaka, mest nedtryckta eller uppstigande, 1—2' långa; blad trefingrade, småblad omvänt äggrunda; stipler sylspetsade; blommor i rundade hufvuden, små, gula; baljorna liniestora, njarlikt hopvridna, slutligen svarta, 1-fröiga, ej uppbristande. — Torra ängar; 7—8.

295. **Melilotus alba** L. (Hvit honings- eller Bokhara-klöfver), tvåårig; stjolk 2—4', nedtill träaktig, grenig, upprät; blad trefingrade, småblad omvänt äggrunda; stipler syllika; blomklas utdragna; foder 5-tandadt; krona s. f., hvit, affällande; ståndare s. f.; balja något längre än fodret, nätlikt rynkig, glatt, trubbig, 1—2-fröig. — Odl. st.: 7—8.

296. **Trifolium repens** L. (Krypklöfver, Hvit väpling), mångårig; stjelkar trädfina, krypande; blad trefingrade, småblad omvänt äggrunda, ofta urnupna; blommor hvita, i glest rundadt hufvud på långa, uppräta, stängellika skaft, slutligen lutande; fodrets 5 tänder syllika; krona s. f., liten, qvarsittande; ståndare s. f.; balja kort, 3—4-fröig. — Ängar, betesmarker; 6—9.

297. **T. hybridum** L. (Alsike klöfver), mångårig; stjolk 1—2', uppkrokt, grenig; småblad rutlikt äggrunda; stipler borstlikt sylspetsade; blomhufvuden rundade på skaft ur de öfre bladvecken, blekröda l. hvitröda, väluktande. — Fuktig gräsmark; 7—8. God betesört.

298. **T. agrarium** L. (Åkerklöfver, Gulväpling), 1—2-årig; stjolk upprät, grenig, styf, 1': småblad aflånga l. omvänt äggrunda, oskaftade; blomhufvud aflångt rundadt; krona gul med nedviket strimigt segel och utstående vingar. — Ängsbackar; 6—7.

299. **T. arvense** L. (Fältklöfver, Harväpling), ettårig, gråluden; stjolk upprät, grenig, 5—10"; småblad vigglikt jembreda, upp till fint småtandade; blommor i skaftade cylindriska ax, gråludna af de långhåriga fodren med långa tänder; krona liten, blekröd. — Backar; 7—8.

300. **T. pratense** L. (Ängsklöfver, Rödväpling), mångårig, mer eller mindre luden; stjelkar snedt uppstående, 1—2', greniga; småblad ovala, omvänt äggrunda, n. helbräddade, ofta med vit fläck på midten; stipler äggrunda, tvärt spetsade; blomhufvud omslutna af 2 stödjeblad, rundade, rosenröda (eller hvita); fodertänder hårkantade. — Ängar; 6—9.

301. **T. medium** L. (Skogsklöfver) skiljes från föregående genom smalare, flerböjd stjelk, lansettlikt aflånga, helt gröna småblad, jemnbreda, sylspetsade stipler, mörkare, mera nedtryckta blomhufvud, vanligen skiljda från stödjebladen. — Skogsbackar; 7.

302. **Ononis hircina** Jacq. (Stallört), mångårig, busklik, klibbluden, illaluktande; stjelk upprät eller uppböjd, grenig; blad trefingrade, småblad äggrundt-aflånga; stipler vidvuxne bladskafvet; blommor i axlika toppklasar; foder 5-deladt; krona fjärilslik, rosenröd; ståndarne alla 10 med strängarne hopvuxne; baljan äggrund, fåfröig knappt längre än fodret. — Ängar, betesmarker etc.: 7.

303. **Anthyllis Vulneraria** L. (Örnblomster), mångårig, silkeshårig; stjelkar nedtryckta eller uppböjda, enkla, $\frac{1}{2}$ —1'; blad parbladiga med större uddblad, småblad lansettlika, helbräddade; hos rotbladen finnes ofta endast uddbladet; blommor i parvisa, rundade topphufvuden; fodret 5-tandadt, blåsligt och hvitulligt; krona fjärilslik, gul; ståndare s. f.; balja mindre än fodret, långt skaftad, 1-fröig. — Ängsbackar; 7.

Ericineæ.

304. **Vaccinium Myrtillus** L. (Blåbärsbuske), stam grenig, 1—2', med uppstående, plattade, fyrkantiga, gröna grenar; blad tuma, äggrundt ovala, fint sågade, rent gröna; blommor ensamma i bladvecken, hängande; fodret 5-tandadt, omvuxet fruktämnet; krona blekröd, med klotrund pip och litet tillbakaviket bräm; ståndare 8—10; knappar med sporrlika bihang på ryggen; bär klotrunda, gråaktigt daggbetäckta, med mildt syrligt kött. — Skog; 5.

305. **V. uliginosum** L. (Odonbuske), yfvig af utstående, trinda grenar; blad omvänt äggrunda, helbräddade, något blåaktiga och hårda; blommor ensamma eller parvisa; kronpipen äggrundt klocklik, hvit, blekröd; bär långgrunda, ljus blådaggiga. — Skogsängar och kärr; 5—6.

306. **V. Vitis Idæa** L. (Lingonbuske), grenar 5—6", ut-

bredda och uppstigande; blad omvänt äggrunda, glest smånaggade, i kanten tillbakavikna, under bleka och svartpunkterade, läderhårda, ständigt gröna; blommor i toppklasar; krona klocklik, 4-klufven, rödlätt; bär rundt, rött, syrligt. — Skog, hedar; 6—7.

307. **V. Oxycoccus** L. (Tranbär), örtlik, krypande, ständigt grön buske; stam reflex med trådsmala grenar; blad små, äggrunda, helbräddade, under askgrå; blommor 2—3 tillsammans, lutande på uppräta smala skaft; krona rosenröd, delad i 4 tillbakavikta flikar; ståndare 8, brunaktiga, med håriga strängar och knappar utan bihang; bär stora, röda, mycket sura. — Mosskärr; 6—7.

308. **Calluna vulgaris** L. (Ljung), risig buske, 1—2'; blad liniestora, trekantiga, med pillik bas, liknande barr, täta och radvis tegellagda på grenarne, som deraf synas gröna och fyrkantiga; blommorna ensamma i skärmvecken, bildande en lutande klase; foder rött, hinnartadt, 4-deladt; krona likadan, klocklik, men kortare; ståndare 8, med tudelade knappar, som öppna sig i toppen och bakpå ha i spetsen sargade bihang; stift 1; fröhus inom kronan 4-rummigt. — Skog, hedar; 7—8. Kan begagnas till garfning och färgning.

309. **Andromeda polifolia** L. (Rödpor, Rosling), liten buske med krypande stam och uppräta grenar, $\frac{1}{2}$ —1'; blad hårda, lansettlik-jembreda, med nedvikt kant, undertill hvitblå; blommor lutande eller n. omvända på blekt rosenröda skaft, n. i flock; krona ljusröd, ägglik-klotrund; ståndare 10; strängar håriga, fästade vid spetsen af knapparne, som ha 2 borstlika sporrar; stift 1; fröhus inuti kronan, 5-rummigt. — Skogskärr; 6.

310. **Ledum palustre** L. (Squatram, Getpors), 1—2' hög, grenig, ständigt grön, starkt luktande buske med brunludna qvistar; blad jembreda, i kanten tillbakavikna, under rostbrunt ulliga; blommor i täta toppqvastar på långa, slutligen nedböjda skaft; krona hvit, 5-bladig; ståndare 10; stift 1; fröhus 5-rummigt, uppbristande från basen. — Skogskärr; 6—7. Användes mot utslag; begagnades förr som ölkrydda.

311. **Arctostaphylos Uva Ursi** Spr. (Mjölönbuske), ständigt grön buske med reflexa, till marken tryckta grenar, något liknande Lingonbusken; blad läderhårda, vigglik-tunglika, glänsande, helbräddade, undertill intryckt ådriga; blommor i korta klasar; krona äggrund, 5-tandad, nederst vattenaktigt genomskinlig, upptill ljuströden; ståndare 10, som hos *Andromeda*; stift 1; frukt: ett torrt

mjöligt bär inom kronan. — Sandiga skogar; 5—6. Begagnas till garfning och färgning.

312. **Pyrola rotundifolia** L. (Vintergröna), flerårig halvbuske; stjolk 1', mest bladlös som en stängel; blad rosettliskt samlade nedtill, skaftade, rundade eller något äggrunda, n. 2 tum breda, ständigt gröna; blommor i allsidig klase; foderflikar 5, spetsiga; krona 5-bladig, vit, öppen; ståndare 10, snedt uppstående, med knappar utan bihang; stift långt, nedböjdt och uppkrokt, rosenrött, med tvärt märke; fröhus klotrundt, 5-rummigt, bristande med 5 sidoremnor. — Skogar; 7.

313. **P. minor** L. liknar föregående, men har mindre blad, mindre och n. sluten, blekt rödlätt krona, rakt samstående ståndare och rakt, inneslutet stift med kretsrundt sköldlikt märke. — Skogar; 7.

314. **P. secunda** L. stjolk $\frac{1}{2}$ '; blad blekgröna, äggrundt-ovala, n. spetsiga, sågade, vanligen 3 i hvar rosett; blommor i tät ensidig klase, små; krona ägglikt sluten, vitgrön; ståndare inkrökta, samstående; stift långt, rakt. — Skog; 7.

315. **P. uniflora** L. (Ögongröna), ört; stängel 3—6", enblommig; blad merändels 3 i rosett, n. rundade, sågade, $\frac{1}{2}$ " breda; krona vit, öppen, vålluktande, lutande; ståndare mest parvis mot kronbiaden; knappar närmade; stift rakt, tjockt; märke kronlikt, stort, 5-spetsigt. — Skog; 6—7.

316. **Monotropa Hypopithys** L. (Gultopp), bladlös, blekgul, något köttig ört; rotstock flere tum lång; stängel fjällig, slutligen 1'; blommor i slutligen upprät klase; toppblomman 5-talig, de andra 4-taliga; foder och kronblad 4—5, lossnande, de sednare med säcklik bas; ståndare 8—10; knappar enrummiga, utan bihang; stift 1; märke trattlikt sköldlikt; fröhus 4—5-rummiga, bristande, med 4—5 skal. — Skog; 7—8.

Empetrea.

317. **Empetrum nigrum** L. (Krakris), lågväxt, ständigt grön, ljunglik buske; grenar uppkrota, rödaktiga; blad n. barrlika och jemnbreda, läderartade, genom de hopkrota kanterna likasom tvåpipiga; blommor oskaftade, ensamma i de öfre bladveckan, skildkånade, mörkröda; foder 3-deladt; kronblad 3, vigglika; ståndare 3 med långa strängar; bär svarta, klotrunda, 9-steniga; märke sköldlikt, 9-stråligt. — Skog, torra backar; 4—5.

Euphorbiaceæ.

318. **Euphorbia** *Helioscopia* L. (Törel, Råfnjölksört), ett-årig, mjölksaftig; stjelk $\frac{1}{2}$ —1', glatt, gulgrön, delad först i 5, sedan i 3 och sist i 2 grenar; blad vigglika, upptill smäsagade; under grenarne sitta 5, 3 och 2 skärmbblad sinsemellan något olika storå; i stjelkens och grenarnes topp äro ensamma foderlika små svepen, i kanten försedda med 4 platta körtlar och inneslutande omkring 12 ståndarblommor och en honblomma; de förra bestå af en skaftad ståndare med stor knapp och ett fjäll vid basen, den sednare af ett utkrökt skaft, bärande 3 först samstående småfrukter, som ett treknöligt fröhus med 3 tuklufna märken. — Odl. st.; 7—8.

319. **E.** *Peplus* L. (Spädtörel), ettårig, mörkgrön; stjelk 5—10", 3- och 2-grenig; blad helbräddade, omvänt äggrunda, tunna; svepets körtlar med två borst; fröhusens kanter tvåkölade. — Odl. st.; 7—8.

Portulacaceæ.

320. **Montia** *fontana* L. (Källehunk), liten, mjuk och spenlig, vattig ört; stjelk upptill n. klynnedelad; blad motsatta, n. spadlikt jemnbreda, glänsande; blommor ensamma eller i klasknippen; foder 2-bladigt qvarsittande; krona hvit, oregelbundet 5-flikig; ståndare 3; stift 3; fröhus 1-rummigt, 3-skaligt. — Vid källor och bäckar i täta mattor; 6—7.

Paronychieæ.

321. **Scleranthus** *perennis* L. (Hvitknafvel), mangårig, liten, blågrön ört; stjelkar ledade, greniga; blad motsatta, syllikt-trådlika, vid basen slidlikt sammanvuxna, ensidigt vända, stípellösa; blommor i mer eller mindre täta knippen; kalken grön med 5 trubbiga, bredt, hvitaktigt hinnkantade, slutligen slutna flikar; ståndare 5 med, 5 utan knappar; frukten nötlük inom kalkpipen med ett hångande frö. — Bäckar, berg; 7—8.

322. **S.** *annuus* L. (Grönknafvel), 1—2-årig, rent grön; blad åt alla sidor med sma bladknippen i vecken; blommor gröna; kalkens flikar spetsiga, öppna. — Åkrar, bäckar etc.; 5—6.

323. **Herniaria** *glabra* L. (Knybling), liten, 2-årig, intill marcken utbredd grenig ört; stjelkar mycket förgrenade, ofta rotsläende;

blad lansettlikt-elliptiska, små, de nedre motsatta, de öfre skiftevisa; stipler glänsande, hvitaktiga; blommor mycket små, gyttrade mellan små skärmar i bladvecken; kalk 5-delad; ståndare som hos föregående; fröhus inom kalken med ett upprätt frö. — Sandbackar; 7.

Polygoneæ.

324. *Polygonum viviparum* L. (Mortåg), rotstock knölig med sterila bladknippen; stjelk 5—12", enkel, upprät; blad lansettlika med tillbakavikna kanter, under askgrått småludna; vid bladfästet är stjelken omgifven af en liten brun stipelslida; blommor i ax, i de nedres ställe utbildas mörkvioletta knopplökar, som ofta gro i axet; blomkalken vit, 5-bladig, hos de öfre blommorna polygamisk; ståndare 8, med mörka knappar; stift 3; frukt (en trekantig nöt) utbildas sällan. — Betesmarker; 6. Rotstocken kan användas som nödbrödsämne.

325. *P. amphibium* L. (Pilknä), rotstock krypande; i djupare vatten är stjelken lång, bladen flytande, utdraget äggrundt lansettlika, vid basen n. hjertlika, glänsande gröna; på leriga åkrar är stjelken upprät, bladig, bladen spetsade; axet tätblommigt, kort; kalkbladen röda; ståndare 5; stift 2. — 7—8.

326. *P. lapathifolium* L. (Rödknä), ettårig; stjelk rödaktig, grenig, vid lederna knöligt uppsvälld; blad lansettlika, ofta med mörkbrun fläck; stipelslidor med inga eller korta hår i kanten; axen i stjelkens och grenarnes spets, täta på körtelknotttriga skaft; kalkblad röda eller blekgrönt hvita; ståndare 6; stift 2, vid basen något hopväxta; nötterna på sidorna intryckta. — Odl. st. etc.; 7—9.

327. *P. Persicaria* L. (Bleknä) liknar föregående, men skiljes med smalare ofläckade blad, långt hårkantade stipelslidor, glatta axskaft, stift n. till midten hopvuxna, nötter plattade eller 3-kantiga.

328. *P. Hydropiper* L. (Bitterknä), skarpt smakande ettårig ört; stjelk s. f.; blad ännu smalare, vågbräddade; stipelslidor borstkantade; blommor i öfre bladvecken och i långt, afbrutet, glesblommigt, smalt, slakt toppax; kalkblad 4, utvändigt glandelprickiga, gulgröna eller rödaktiga; ståndare 6; stift vid basen hopväxta. — Våta ställen; 8—9.

329. *P. aviculare* L. (Fogelknä, Trampgräs), ettårig; stjelk smal, mycket grenig, nedliggande, med uppstigande spetsar; blad ovalt-lansettlika, sma; stipelslidor hvitaktiga, sargade; blommor små,

samlade 1—4 i bladveckan, blekröda; ståndare 8; stift 3 fria, mycket korta. — Vid vägar, odl. st.: 6—9.

330. **P.** *Convolvulus* L. (Åkerbinda), ettårig; stjelk grenig, slingrande, nedtryckt, kantig; blad hjertlikt pillika; blomklasar i bladveckan; kalk 6-bladig, vitgrön, slutligen utväxande trekantig, ovin-gad, trubbkölad; ståndare 8; stift 1, kort, med 3 märken; nöt stor. — Åkrar, odl. st.: 7—8. — *P. dumetorum* L. slingrar sig öfver buskar och har bredt vingad kalk.

331. **Rumex** *obtusifolius* L. (Tomtskräppa), mångårig; stjelk 3—5', mycket grenig, styf, färad, blåbrun; blad äggrundt hjertlika, tunna, mjuka, rent gröna, platta, trubbiga; blommorna i nedtill åtskiljda vippvisa kransar, som mot spetsen bilda axlika gyttningar; kalkblad 6, de yttre små och smala, rakt utstående, de inre större, slutligen samstående, bildande ett trekantigt frukthylle, triangellikt aflånga, trubbiga, hvasst tandade, vid basen alla bärande en stor gulaktig knöl; ståndare 6; märken 3, pensellika, nedböjda; nöt trekantig. — Odl. st., vägar; 6—9.

332. **R.** *crispus* L. (Kruskräppa), stjelk 2—3', styf; blad långt lansettlika, vågiga, blomgyttningarna mycket täta, bildande en tjock blomsvan; de inre kalkbladen hjertlikt äggrunda, helbräddade, nätådriga, alla (eller blott ett) knölbärande. — Odl. st. etc.: 7—8.

333. **R.** *domesticus* Hn. (Gårdsskräppa) liknar alldeles föregående, men de inre kalkbladen äro mera himnaktiga och rundade samt alla saknande knölar. — Odl. st.: 7—8. — *R. Hippolapathum* Fr. har ock breda, hjertlikt rundade, knöllösa kronblad, men är mycket storväxt (4—6') och har breda, platta, hjertlika blad samt särdeles rika blomsamlingar. — Växer vid stränder.

334. **R.** *Hydrolapathum* Huds. (Vattenskräppa), rotstock tumstjock, inuti rödaktig; stjelk 4—6', stadig, grenig, färad; blad lansettlika, platta, de nedersta 1' långa; blomsamlingarna långa och rika; inre kalkblad triangellika, helbräddade, alla knölbärande. — Vatten; 7—8. — *R. maximus* Schreb. är lika stor och grof, men har hjertlikt äggrunda blad.

335. **R.** *Acetosa* L. (Ängssyra), mångårig, med syrlig smak; stjelk spenslig, ofta enkel, rödaktig, 1—2'; blad äggrunda med pillik bas; blomsamlingen kort, äggrundt-aflång, mindre tät; blommor tvåbyggare; inre kalkblad hinnartadt tunna, slutligen rundade, helbräddade, icke knölbärande. — Torr ängsmark; 6—7. Odlas ofta såsom matväxt.

336. **R.** *Acetosella* L. (Bergssyra), s. f., helt rödaktig; stjelkar smala, bugtkrokiga, $\frac{1}{2}$ —1'; blad spjutlika; blomsamling mindre; inre kalkblad s. f., slutne kring nöten och ej tillväxande. — Torra st., berg; 6—7.

Thymeleæ.

337. **Daphne** *Mezereum* L. (Tibast, Källarhals), 2—4' buske med grå bark på de upprätta grenarne; blad skiftevisa, lansettlika, helbräddade, framkomma ur egna knoppar i grenarnes spetsar; blommorna röda, gytttrade 3—5 på grenarnes sidor och utvecklas före bladen; kalk med cylindrisk pip och 4-deladt bräm; ståndare 8 i 2 rader inuti pipen; pistill ensam med n. intet stift; stenfrukt röd. — Skogsbackar, lundar; 4—5. Bastet är skarpt blådragande, frukt giftig.

Ulmaceæ.

338. **Ulmus** *montana* Sm. (Alm), högt träd med yfvig krona; blad 2-sidiga, ovalt äggrunda med sned bas och tvärt utdragen spets, sträfva, groft dubbelsågade; blommor utvecklas ur egna knoppar före bladen, gytttrade på korta skaft, brunröda; kalk 5-tandad; ståndare 4—6 med mörka knappar; pistill med två märken; frukt: en rund, tvåspetsadt urnupen, enfröig vingfrukt. — Skogslundar; 4—5. Veden hård och vacker.

Urticaceæ.

339. **Urtica** *urens* L. (Etternässla), ettårig, rent grön, brännhårig; stjelk 1', upprät, grenig; blad motsatta, äggrundt-ovala, grofsågade, 3-nerviga; blommor gytttrade på delade grenar ur bladvecken, gröna, sambyggare; hanblommornas kalk likformigt 4-delad, gulgrön; ståndare 4 med långa strängar och stora knappar; honblommans kalk med 2 större och 2 små flikar; stift intet; märke penselformigt; nöt (fröblåsa) enfröig. — Odl. st.; 5—9.

340. **U.** *dioica* L. (Brännässla), mångårig, mörkgrön, gråaktigt smäluden, men mindre brännhårig; stjelk upprät, 2—3'; blad spetsadt äggrunda med hjertlik bas; blomgyttringarne talrikare, större och tätare; blommorna tvåbyggare. — Odl. st., busksnår etc.; 6—7. Stjelkens fågor kunna användas som hampan; rotstocken brukas till gulfärgning.

Chenopodiaceæ.

341. **Chenopodium album** L. (Mjöl- eller Svimmålla), ettårig, gröngrå, glanslös; stielk 1—3', grenig, styf, grönstrimmig; blad skiftevisa, rutlikt äggrunda, trubbigt bugttandade, de öfversta n. lansettlikt-jembreda; blommor grönhvita i greniga, utdragna eller rundade och oftast hopgyttrade knippen (nystan), bildande upprätta ax; kalk 5-bladig, qvarsittande; ståndare 5; fröblasa enfröig, liggande; frö släta. — Odl. st.; 6—7.

342. **C. glaucum** L. (Blamålla), ettårig; stielk nedliggande eller uppkrokt, grenig, rödstrimmig; blad lansettlikt-aflånga, trubbiga, glest bugttandade, undertill blågra och mjöliga; blomknippena uti upptill bladlösa klasar; märken korta; frukterna dels kantstående, dels liggande. — Fukt. st., vid gator etc.; 7—10.

343. **C. bonus Henricus** L. (Henrikmålla), mångårig, ganska mjölig, men mörkgrön; stielk 1—2', ofta enkel, rikt bladig; bladen spjutlikt-triangellika, helbräddade, de nedre stora och långt skaf-tade; blomknippena uti ett långt, något lutande, sammansatt, nästan bladöst ax (blomsvans); märken långa; frukterna kantstående, längre än kalken. — Vid vägar, odl. st.; 6—10. Begagnades som matväxt.

344. **C. polyspermum** L. (Frömålla), ettårig, rent grön eller rödaktig; stielk utbredd med många slaka grenar, $\frac{1}{2}$ —1'; blad ägg-rundt-aflånga, helbräddade, tunna; blomknippena i glesa eller täta vippor från bladvecken; blomkalk alltid öppen; frukten stor, liggande; frön glänsande. — Stränder, odl. st.; 7—8.

345. **Atriplex patula** L. (Vägmålla), ettårig, rent mörkgrön; stielk 1—2', upprät, utstående grenig; de nedre bladen spjutlikt eller äggrundt lansettlika, vanligen motsatta, de öfriga lansettlikt-jembreda; blommor i knipplika gyttningar bildande upprätta, kortgreniga ax, mångbyggare; hanblommornas kalk 3—5-delad; flikar helbräddade; ståndare 3—5; honblommornas utgöres af 2 skärmar, som innesluta den fria stående enfröiga frukten och tillväxa, bli slutligen spjutlikt rutlika, utpå knöliga. — Vägar, odl. st.; 6—10.

346. **Salicornia herbacea** L. (Glasört), 1—2-årig hafsstrandsväxt, som består af en köttig och bladlös 5—10" hög, ledad, glatt, genomskinlig stam, vanligen med korsvis motsatta grenar af samma beskaffenhet; stielk- och grenspetsarne utgöra axen, som äro trinda och smalare upptill; blommorna äro insänkta i axets leder tre och

tre tillsammans (hvaraf de vid sidan ofta outvecklade) och knappast synliga utom de gula ståndarne, som är 1—2 i hvarje blomma, omsluten af en blåslig kalk. hvars pip är insänkt uti och fastvuxen vid axeln och brämet med liten snart omärklig mynning; frukten innesluten i den slutligen lossnande kalken. — 8—9.

Cupuliferæ.

347. **Quercus Robur** L. (Ek), högt träd med väldiga grenar och majestätisk krona; blad 3—5", omvänt äggrundt-affånga, bugtigt klufna. n. läderartade; blommor i hängen; hanhängen ur egna knoppar, knippvis hängande, 10—15-blommiga, honhängena kortare, uppstående ur de unga skottens bladveck; hanblomma med 5—10-delad hinnaktig kalk. 5—10 ståndare; honblommor med svepe af knopplikt tegellagda skärm, 3 märken och trerummigt fruktämne; frukt: ett stort ollon: enfröig nöt med läderartadt skal inom en kupig skål: frö utan hvite med 2 köttiga hjertblad. — Skog; 5. Hård ved; barken brukas i garfverier: ekollon äro födande för kreatur.

348. **Corylus Avellana** L. (Hassel), yfvig buske med böjliga grenar; blommande tidigt på bar qvist; blad stora, tunna, rundade, tvärt spetsade, vid den smalare basen n. hjertlika, dubbelsågade; hanhängen parvisa, 1—2" långa, slaka, tätblommiga; skärmar bredt triangellika, täckande 2 mindre, som hvardera bära 4 ståndare; honblommor i knopplika gytringar på grenarnes sidor, omgifne af hårda fjällika skärm; pistill 1 med 2 långa röda märken och inom ett sargadt svepe; frukt: 1 enfröig hård nöt inom ett tunnt bladartadt svepe. — Skogsbackar; 3—4.

Salicineæ.

349. **Populus tremula** L. (Asp), temligen stort träd med vidt utgrenade rötter och hög, gles krona; blad rundade, glatta, bugtandade, slutligen hårda, på långa, från sidorna hoptryckta skaft; blommor tvåbyggare i långa, slaka, brunaktiga och grålundna, tätblommiga hängen; ståndare 5—8 med röda knappar inom en hvitaktig, skållik kalk framför ett sargadt, hårigt, brunt, hinnaktigt skärm; pistill med likadan skål och skärm, utan stift, men med 4 köttiga märken; fröhus enrummigt med många små håromgifna frön. — Skog; 4—5. Veden seg, vit och lätt.

350. **Salix pentandra** L. (Jolster), träd eller högre buske med klubbiga qvistar; blad glänsande gröna, glatta, äggrundt lansettlika med lång spets, körtelsågade; hängen s. f., sena; honhängen länge qvarsittande; ståndare 5—8 inom ljusa, i spetsen glatta, enkla skärm och med en delad glandel framtill; fruktämne glatt, gulgrönt, med likadant affällande skärm och körtel, n. oskaftadt, utan stift, med 2 märken; fröhus s. f. — Skogsmark; 5—7. Fröens hår kan användas som bomull.

351. **S. fragilis** L. (Knäkepil), stort träd med n. rätvinkligt utspärrade, i vidfästningen sköra grenar; blad långt lansettlika, snedt långspetsade, småsågade, undertill isgra, ofvan grönglänsande; hängen tidiga; ståndare 2, bakom håriga ljusa skärm och med enkel glandel; fröhus kort skaftadt med föga märkbart stift, glatt, grönt. — Odlad: 5. — **S. alba** L. (Hvitpil) har uppräta, segare grenar, silfverhåriga, smalare blad, tunnare hängen och oskaftade, korta fröhus. Planteras äfven.

352. **S. viminalis** L. (Körpil), träd eller of. are hög buske med (genom koppning) långa vidjelika, böjligt sega grenar; blad jemnbredt lansettlika, ofvantill mörkgröna, med intryckt medelmerv, undertill silfverglänsande; blommor på bar qvist; blomskärmar ljusa, i spetsen mörkare; fröhus håriga, oskaftade, med ljus, utdraget stift. — Odlas; 4—5. Begagnas till korgflätning. — **S. Smithiana** W. odlas ock; har bredare blad, tjockare hängen och skaftade fröhus.

353. **S. caprea** L. (Sälg), medelmåttigt träd eller buske med glatta, gröngula eller kastanjebruna qvistar och glatta knoppar; blad äggrundt- eller omvändt-äggrundt-ovala med kort, sned spets, ofvan mörkgröna, undertill gråludna, skrynkligt nätfådriga, ojemnt naggadt sågade med halft hjertlika stipler; hängen tidiga, tjocka och korta; blomskärm svarta; fröhus gråludna, långskaftade, utan stift. — Skogsbackar; 4—5. Barken duglig till garfning. — **S. cinerea** L. (Gråvide) har smalare blad och gråludna qvistar och knoppar. Våtare ställen.

354. **S. aurita** L. (Bandvide) liknar föreg., men är mycket mindre; qvistarne smala, brunaktiga, jemte knopparne glatta; blad tunna, omvändt äggrunda, gropigt skrynkliga, under gråludna, med stora stipler; hängen tidiga, små och smala; blomskärm ofta ljusa med mörkare spets; fröhus små, kortare skaftade. — Skogskärr; 4—5.

355. **S. repens** L. (Krypvide), liten buske med uppstigande, ofta 1—2' höga qvistar; blad ovalt-affånga, ofvan gröna, undertill

silfverhåriga eller blåaktiga, med tillbakavikna kanter, vid torkning mörknande: hängen tidiga, smala, korta; skärm med mörk spets; fröhus små, skaftade, med kort stift, glatta eller håriga. — Fuktiga ängar, betesmarker: 5—6.

356. **S. nigricans** Sm. (Svartvide), låg eller yfvig buske med utspärrade qvistar: blad äggrunda, omvänt äggrunda eller lansettlika, naggadt sågade, glatta eller svagt håriga, under ljusare, spetsiga, lätt svartnande: hängen n. samt tidiga med bladen: blomskärm svarta: fröhus skaftade med utdraget stift, glatta eller håriga. — Skogskärr: 5—6.

357. **S. purpurea** L. (Rödvide), buske, 6', sällan träd, med särdeles långa och smidiga, rödaktiga grenar: blad lansettlikt-jembreda, upptill något bredare och finsågade, temligen närmade hvarandra, så att de stundom synas likasom motsatta, blåaktigt gröna, alldeles glatta: hängen vanligen utan skaft, tidiga: blomfjällen svarta: ståndarsträngarne sammanvuxna till en, som uppbär en 4-runnig först röd, sedan gul, slutligen svart knapp: fruktämnen elliptiska, ludna, utan skaft och stift. — Fuktig mark: 5. Odlas mycket dels för sin skönhet, dels för sina sega viljor, som mest begagnas till korgflätning etc.

Betulineæ.

358. **Betula alba** L. (Björk), högt träd med vit bark och smal krona samt ofta slökande grenar: blad rut-hjertlika, spetsade, dubbelsågade på långa plattade skaft: hanhängen slaka, 2—3' långa, trinda, tätblommiga, blommor 3 af tre blomfjäll med 2—3 ståndare framför hvarje och ett skärm bakom alla, hvarje ståndare delad i 2 strängar med eurrunniga knappar: houghängen uppböjda sällan slaka, blommor af ett treflikadt fjäll med 3 pistiller, hvarje med 2 röda märken: frukt: en enfröig nöt med 2 rundade vingar. — Skog: 5. Förekommer under 2 hufvudformer: *B. verrucosa* Ehrh. med sprickfull bark, härprickiga arsskott, rutlika, glatta blad och nedkrökta sidoflikar på fruktskärmen; *B. glutinosa* Ehrh. med slätare näfver, smaludna qvistar, mera hjertlika blad. — Hård ved: barken kan användas till färgning och garfning, näfvern lemnar kimirök och björkolja, bladen brukas mot gikt och till färgning.

359. **Alnus glutinosa** L. (Al), högt träd med sprickfull mörk bark och rundad krona: blad skaftade, omvänt-äggrunda, i spetsen tvåra eller intryckta, yngre klibbiga, äldre mörkgröna, under i åder-

veckan skägghåriga; knoppar skaftade; hanhången 2—3" långa, slaka, rödaktiga, blommor: tre 4-delade kalkar med 4 ståndare bakom ett sköldlikt fjäll; honhången små i greniga knippen, blommor: 2 pistiller med 2 stift bakom ett skärm, som sedan tillhårdnar, så att honhången liknar en rundt-oval kotte; frukt: en enfröig övingad nöt. — Sank mark; 3—4. Veden, mjuk och skör, bibehåller sig länge i vatten; barken lembar färg- och garfämnen.

Myriceæ.

360. *Myrica Gale* L. (Pors), 1—3' buske, gra- eller rödaktig, starkt luktande, med uppstående grenar; blad lansettlikt-vigglika, upptill glest sågade; hängen oskaftade längs qvistarnes toppar, mycket tidiga, upprätta hängen, dioecistiska eller sambyggare; ståndare 4—6 inom rutlika skärm; honblommor af pistill med 2 märken inom ett hyllämne af mycket små fjäll, slutligen bildande tillsammans en kotte af små enfröiga stenfrukter. — Kärr, stränder; 4—5. Brukades som krydda vid ölbrygd; bladen lemna färgämne, och dekokt på dem begagnas mot utslag.

Conifereæ.

361. *Pinus silvestris* L. (Tall), högt träd med ofta nedtill naken, upptill söndergrenad stam, afflarnande bark; barr långa, kantiga, 2 tillsammans inom en liten slida; hanblommor i oval gul gytt-ring nedanför grenens toppknopp, hvarje bestående af en mängd utefter ett fäste ordnade ståndare, som se ut som ett fjäll med 2 ståndarknappar, fyllda af rikligt frömjöl; honblomma purpurröd, nästan klotrund, af en mängd utefter ett fäste ordnade öppna fruktblad, som på insidan vid basen bära 2 omvända nakna fröämnen, och hvilka vid mognaden bli kottens fjäll, som, innan de uppbrista, äro i spetsen sammanhängande. — Skog; 5. Veden hård; begagnas jemväl till tjärbränning.

362. *P. Abies* L. (Gran), träd med rak, fortlöpande, ända nedifrån grenig stam och ofta armgreniga smågrenar; blad ensamma, tätt kring qvisten, fyrkantiga, rent mörkgröna; honblommorna unga, purpurröda, sedan gröngula; kotten lång, hängande, rödbrun, med äfven i spetsen fria, mjukare fjäll. — Skog; 5. Veden lösare än tallens; barken användes vid garfning, af kådan beredes harz, kimirök och terpentin. Unga grenar och rötter äro mycket sega.

363. **Juniperus communis** L. (En), buske (eller lågt träd) med hård ved samt sega grenar och bast; blad 3 i krans, utstående, jernbredt syllika, stickande, ofvanpå blågröna; han- och honblommor samlade i grenvecken på olika stånd, de förra bestå af ståndare som n. sköldlika fjäll med 3—6 knapprum, de senare af tre till ett på tredje året mognande, då svartblått bär, sammanvuxna fruktblad, inneslutande 3 frön. — Mager skogsmark; 5—6. Bären begagnas i läkarekonsten och till dricka, barken till tåg och mattor.

Callitrichineæ.

364. **Callitriche verna** L. (Vårlonke), ettårig, grön och i stora massor förekommande vattenväxt med simmande, slak, spenslig stjolk; blad motsatta, jernbreda, de öfre rosettligt närmade i vattentytan, 3—5-nerviga; blommor tvåkönade, enstaka, i bladvecken fästade inom 2 små hvitaktiga, hinnaktiga skärmar, ståndarblommorna mest upptill mellan rosettbladen; ståndare 1 med lång sträng; fruktämne och frukt 4-kuöligt med 4 frön; stift 2. — 5—9. — *C. autumnalis* L. växer på sjöbottnar, är mörkgrön och har alla blad lika och lika långt aflägsnade; fruktrummen bredt hinnkantade.

Ceratophylleæ.

365. **Ceratophyllum demersum** (Hornblada), nedsänkt vattenväxt med mycket grenad och yfvigt bladklädd, ledad stjolk, som bildar stora ruskor; blad kretsvisa, n. børstlikt enkelt eller dubbelt tudelade med hårda, tandade flikar; blommor enstaka i bladvecken, enkönade, med 8—12-bladig kalk som ett svepe; ståndare talrika, bestående af stränglösa, trespetsade knappar; pistill af ett fruktämne och 1 nålligt stift; näten 1-fröig med stiftet qvarsittande såsom en spröttagg och ofta 2 kortare nedböjda taggar vid basen. — 7—8.

Orchideæ.

366. **Orchis sambucina** L. (Fläderyxne), stjelknölar 2 aflånga, hela, kort 2—3-klufve i spetsen, den ena mörkare (tillhör den blommande årsstjelken), den andra ljus (för det kommande årets); stjolk 5—10", upprät, stadig; blad skiftevisa, lansettlika, upptill bredare, trubbiga, enkelnerviga, helbräddade, de nedre större; blommor i ax, somliga hvitgula, andra purpurröda; kalkbladen 6, trubbiga, den nedre bredare, grundt 3-flikig med sporre vid basen; ståndarknappen

orörligt fästad vid märket, som skjuter fram vid sporröppningens öfre kant, i sina 2 rum innelållande de klubblika pollenmassorna; fruktämne under kalken som ett vridet skaft; fröhus enrummigt, trevägigt. — Ängsbackar; 5—6.

367. **O. latifolia** L. (Bredbladyxne), stjelknölar platta, mera delade; stjolk 6—12", långt upp bladig, ihålig; blad utdraget lansettlika, spetsiga, stundom fläckiga, alla n. lika; skärm bladartade af blommornas längd; ax tätblommigt; blommorna vanligen violettroda, läppen grundt 3-flikig med smalare mellanflik och mörkröda teckningar; sporren kortare än fruktämnet. — Fukt. ängar; 6—7. Är en i högsta grad föränderlig art, hvars hufvudformer kallats *O. latifolia* L., *O. angustifolia* Wimm., *O. Traunsteineri* Saut. och *O. cruenta* Müll., alla omärkligt öfvergående i hvarandra.

368. **O. maculata** L. (Fläckyxne), stjelknölar s. f.; stjolk 1', svag, upptill n. lutande; bladen samlade nedtill, tunglikt aflånga, trubbiga, svartbrunt fläckiga; ax 1—2", tätt, pyramidiskt; blommor violetta; läppen med purpurrod teckning, de öfriga kalkbladen spetsiga. — Fuktig skogsmark; 6—7.

369. **Platanthera bifolia** L. (Nattviol), stjelknölar hela, äggformiga; stjolk 1', nederst 2-bladig, vridet kantig; blad skenbart motsatta, tunglikt-aflånga eller ovala, de öfre skärmlika; ax temligen tätt; blommor grönaktigt hvita; läppen n. jembred, något längre än de andra 5 kalkbladen; sporren trådsml, bågkrökt, mycket längre än fruktämnet. — Skogsängar och backar; 6—7.

370. **Listera cordata** L. (Hjertyxne), rot hopknippad, trädig; stjolk 3—5", spenslig; blad 2 n. motsatta på stjolkens midt, hjertlikt triangellika med tydlig medelherv; blommor i axlik klase; kalkblad jembreda, de yttre gröna, de inre brunroda; läppen brunrod, framtill tudelad, med 2 tänder, utan sporre; ståndarknappen fri; frömjöl pulverartadt, n. tudeladt; köpelaren utdragen bakom knappen; fruktämne ovridet. — Skog, 6—7.

371. **Neottia Nidus aris** L. (Nästrot), bladlös, gulbrun ört; rottågor hopknippade som ett fogelbo; stängel slidbärande, 5—10", stadig; ax mångblommigt; kalkblad hjämligt slutna; läppen utsträckt, 2-flikig, vid basen skallik; ståndarknapp fri, oskaftad, med pulverformigt, n. tudeladt pollen; köpelaren lång; fruktämne ovridet. — Skog; 6—7.

372. **Corallorhiza innata** L. (Korallyxne), bladlös, blekt gulgrön ört; rotstocken vågrät, koralligt grenig och tandad; stängel 5—8",

långt slidförande; blommor i glest ax, gulgröna, tunnt genomskinliga; de 2 yttre sidobladen rigtade under läppen, som är grundt treflikig, n. 4-kantig med likasom inväxt sporre på fruktämnet; ståndarknapp fri med 4 parvisa, vaxartade pollennmassor; pelaren jembred, krökt; fruktämne ovridet. — Skogskärr; 6.

Irideæ.

373. *Iris Pseudacorus* L. (Svärdslilja), mångårig stadig växt; rotstock trind, ringladt ledad; stielk 6—8', upprät, upptill med blom-bärande grenar; blad långa, spetsade, svärdlika (med innansidorna hoplagda och hopvuxna); slidorna fattande, starkt enkelnerviga; blommor 2—3 inom blekgröna hølsterblad; holkens pip grön; bråmet gult af 3 yttre breda, tillbakaböjda och 3 inre smalt hopvikna uppräta blad; ståndare 3 med långa och smala, svartblå, utåtvända knappar; frukt-ämne omslutet af kalkens bas; stift kort; märken 3, breda som gula tvåspetsade kronblad och utkrökta öfver ståndarne, på undersidan ägande vid utskärningen ett tvärveck med en liten läpp (det egentliga märket); fröhus trerummigt. — Vatten; 6—7.

Hydrocharideæ.

374. *Hydrocharis Morsus Ranæ* L. (Dyblad), vattenväxt med lång, flytande stielk, trådlika rottågor och långskaftade, flytande, tumbreda, hjertlikt rundade, bågnerviga, helbräddade, grönbruna blad; blommor skiljtkönade, med 3 foder- och 3 hvita kronblad; ståndar-blommorna 2—3 på samma skaft med hinnaktigt hølster; ståndare 9 jemte 3 utan knappar; honblommor ensamma med hølster vid skaf-tets bas; märken utspärradt tudelade; 3 trådlika samt 3 köttigt fjälllika biståndare; frukt 6-rummig, klotrund. — 7. Förökas mest genom knoppbildning. Närbeslägtad är den underliga *Stratiotes aloides* L. (Dyborren), som har n. svärdlika, styfva, mycket tagg-kantade blad, likasom Aloë.

Liliaceæ.

375. *Fritillaria Meleagris* L. (Kronlilja, Kungsängslilja), löken ej stor, tät; stielk 1', fläckig; blad smalt jembreda, rämliska; blomma ensam, lutande; kalkblad 6, köttroda eller hvita, med bruna eller blodroda rutor samt aflång honingsgrop vid basen; ståndare 6, med

på ryggen fästade knappar; pistill 1 med uppräta och utkrökta märken; fröhus trerummigt med platta frön. — Ängar; 5—6.

376. **Allium oleraceum** L. (Ängslök), lök, hvithinnig; stjolk 1—3', trind, nedtill bladig; blad halvtrinda, upptill plattade, undertill ribbigt nerviga; blommor inom ett himmaktigt 2-bladigt hölster i fåblommig flock och med talrika brunglänsande groddknoppar; kalkblad 6, trubbiga, strimmiga, kloeklikt slutna, ej kortare än de 6 ståndarne, som alla ha syllika strängar och uppräta knappar; fröhus inom kalken trerummigt, med mörka, kantiga frön. — Ängar, berg; 7—8.

377. **A. Schoenoprasum** L. (Gräslök), tufvig af flera tillsammans växande klubblika lökar inom en hvit hinna; stängel 4—6", trind, nedtill bladig; blad trinda, trädlikt syllika, pipiga; flock mångblommig, utan knopplökar, inom tvåbladigt hölster; kalkblad blekröda, lansettlika, uppräta, längre än ståndarne. — Klippor; 6. Odlas allmänt.

378. **Gagea lutea** Ker. (Värlök), lök äggrund, brunhinnig; stängel 4—6", grön, kantig; blad ensamt, jemnbred, räunformigt, enkelnervigt, nedtill omslidande, i spetsen hopknipet, 2—3 linier bredt; flock omkring 5-blommig med 2-bladigt skärm, det nedre störst; kalkblad gula, trubbiga; ståndare 7 med uppräta knappar; stift 1; märke helt; fröhus trerummigt med tjocka, hängande frön. — Lundar, odl. st.; 4—5.

379. **G. minima** Schult. (Kråklök) har mindre lök, lägre stängel, blott liniebredt, platt blad; skärm enbladigt; kalkblad jemnbredt-lansettlika, spetsiga, utböjda. — Samma ställen s. f.; 5.

380. **Convallaria majalis** L. (Liljekonvalje), rotstock lång och smal; stängel 5—6", halvtrind, upptill lutande, uppbärande en ensidig blomklase; blad 2, 4" långa 1½" breda, lansettlika, under glänsande, enkelnerviga, nedtill jemte stängeln omsluten af 2—3 himmaktiga slidor; kalk kloeklik, 6-delad, med tillbakaböjdt bräm; ståndare 6 i kalkens botten; stift 1; märke trekantigt; bär rödt, trerummigt. — Lundar, skog; 5—6.

381. **C. Polygonatum** L. (Salomos sigill, Bockblad), rotstock tjockt köttig, svälldt ledad; stjolk 1', hvasst kantig, vriden, höjd mellan bladen och nedom dem försedd med en hvit hinna; blad vid stjolkens leder skiftevisa, ovalt äggrunda, n. genomskinligt nerviga, riktade åt en sida; blommor 1(—3), hängande på skaft från bladvecken; kalk ½", rörlikt trattlik, nästan köttig; ståndare nära kalkens midt; strängar glatta; stift trädlikt; bär svarta. —

Steniga backar; bergspringor; 5—6. — *C. multijlora* L. har trind stjelk, bladen längre och stjelkomfattande, blomskafven 3—5blommiga, ståndarsträngar håriga. Lundar.

382. **Majanthemum bifolium** DC. (Ekorrbär), rotstock trådlik, krypande; stjelk 5—6", enkel, upprät, kantig; blad 2, upptill på stjelken motsatt närmade, spetsadt hjertlika, bågnerviga; blommor i upprät toppklase, parvis inom hinnskärm; kalk 4-delad med tillbakaviket bräm; ståndare 4; stift 1; märken 2; bär gulaktigt, slutligen rödt, 2 rummigt. — Skogar, lundar; 5—6.

383. **Paris quadrifolia** L. (Trollbär), rotstock krypande; stjelk enkel, upprät, 5—10"; blad upptill på stjelken, vanligast 4 i krets, bredt-oval, genomskinligt ådriga, under glänsande; blomma ensam i stjelkens topp; de yttre 4 kalkbladen bredare än de 4 inre; ståndare 8, med knappbandet förlängdt så, att knappen synes sitta på den sylformiga strängens midt; stift 4; frukt: ett blåsvart 4-rummigt bär. — Fukt. skog., lund.; 5—6. Rotstock och bär giftiga.

Alismaceæ.

384. **Butomus umbellatus** L. (Blomvass), mångårig vattenväxt; rotstock grof; stängel 2—4', trind, rak, tjock som en penna; blad smala, spetsadt-jembreda, trekantigt svärdlika, upptill platta; blommor i yfvig flock med 3-bladigt svepe; de yttre 3 kalkbladen spetsiga, längs midten brungröna, de inre 3 trubbiga, större, blekrödt strimmiga; ståndare 9; pistiller 6, nederst något sammanvuxna, med utkrökta rämlika märken; frön på smafrukternas hela insida. — 7—8. Rotstocken kan användas som nödbrödsämne.

385. **Alisma Plantago** L. (Svalting), mångårig vattenväxt; stängel nedtill knölligt uppsvälld, 1—2'; blad i rosett, upprätta, skaftade, (hjertlikt) äggrunda, tumbreda, 5—7-nerviga, rutigt nätadriga; blommor i kransrenigt pyramidlikt vippknippe; foderblad 3, gröna, qvarsittande; kronblad 3, hvitroda, tunna, affallande; ståndare 6; pistiller många; smånötter talrika, enfröiga, plattade i trekantigt krets. — Stränder, diken; 7—8.

386. **Sagittaria sagittifolia** L. (Pilört), mångårig vattenväxt; stängel kantig, svampig, rak, 2—4'; blad långskaftade, upprätta (de första och nedersta jembreda, gräslika, de derpå följande föga, men de sista skarpt pillika; blommor i turaliga glesa kretsar, enkönade (sambyggare), hanblommorna öfverst, honblommorna nederst; kalkblad

som hos *Alisma*; ståndare talrika: småfrukter många på ett klotrundt fäste, tunna och hinnkantade, kort sprötpetsade, enfröiga. — 7—8.

387. *Triglochin palustre* L. (Kärresälting), mångårig; stjelk 1', trådfin, rak, upprät, nedtill bladig; blad halftrindt rämlade, upprätta; blommor i långt ax i stjelkens topp, gröna, tvåkånade; kalkblad 6, gröna, skaliga, affällande; ståndare 6, utan strängar, knapparne inpassade i kalkbladen och lossnande med dem, de yttre före de inre; märken 3, fjäderlika; småfrukter 3, enfröiga, hopvuxna med midtelpelaren och lossnande från basen. — Sanka ängar: 6—8. — *T. maritimum* L. på hafsstränder, har tjockare stjelk och blad, 6 märken och 6 småfrukter, som lossna på sidorna.

Juncaceæ.

388. (figuren till höger) *Juncus conglomeratus* L. (Knapptag), mångårig, tuffvig; strån bladlösa, 2—3', trinda, svagt strimmiga, mörkgröna, med stor mærg; blomning i dubbelt sammansatt kortgrenig, klotlikt hopdraget vippknippe egentligen i stråets topp, men det understödjande skärnbladet står rakt upp som en fortsättning af strået, så att det ser ut som sutte blomningen ofvan stråets midt; kalkblad 6, brunhinniga, spetsade; ståndare 3; stift 1; märken 3; fröhus 3-runnigt, flerfröigt, trekantigt. — Våta ängar, diken; 6—7. — *J. effusus* L. (Veketåg, figuren till venster) har otydligt, strimmigt grönare strå, vippknippet glest utbredt blekt, kalkblad längre än fröhuset. Stråen af båda kunna begagnas till smärre flätverk.

389. *J. filiformis* L. (Trådtåg), strån mycket spensligare, mjukare och kortare än föregående, uppskjutande radvis från en krypande rotstock, nedtill med blekbruna, glänsande slidor, hvaraf den öfversta stundom utvecklar ett blad; vippknippe n. enkel och tät, skenbart ungefär vid stråets midt; kalkblad grönaktiga; ståndare 6; fröhus klotrundt, n. kortare än kalkbladen. — Fukt. ängar och betesmarker; 7.

390. *J. articulatus* L. (Ledtåg), mångårig; rotstock krypande eller något tuffvig; strå trindt-hoptryckt, snedt eller uppstigande; blad 3—6, plattade, på tvären skarpt ledade genom tvärvägg, med trindryggade, rödbruna slidor; blommor i utspärradt grenigt vippknippe i stråets topp med brunaktiga kalkblad, alla eller åtminstone de yttre spetsiga, kortare än det spetsiga fröhuset. — Stränder, diken, fukt. ängar; 7—8.

391. *J. alpinus* Vill. lik föregående, men är mera gulgrön, med spensligare, upprätt strå, 2—3 blad, som äro mindre tydligt ledade, n. trinda, med kölryggade röda slidor, n. enkel blomställning med uppräta grenar samt trubbiga, rödbruna kalkblad, hvaraf de yttre ega udd nedom spetsen. — Stränder, fukt. mark; 7—8.

392. *J. compressus* Jacq. (Stubbtåg), mångårig, tufvig; strå styft, glänsande, 1', n. enbladigt; blad trådlikt rämnlika, oledade, föga kortare än strået; vippknippet i toppen, mer eller mindre sammansatt med n. uppräta grenar; blommor brung gröna; kalkblad rundadt trubbiga; fröhus klotrundt, dubbelt längre än kalkbladen. — Våta ställen; 7. På hafsstränder blir den högre och spensligare med grenigare och smalare blomställning; kalkbladen svartbruna, föga kortare än fröhuset (*J. Gerardi* Loisel).

393. *J. bufonius* L. (Paddtåg), ettårig, blekgrön eller rödaktig; stjelk vanligen 5"; strå fint, nedifrån klynnedeladt; blad rämnlikt borstlika; blommor n. oskaftade i grenvecken, enstaka eller 2—3 tillsammans; kalkblad n. hinnartade, smalt sylspetsade, de yttre längst, längre än fröhuset, som är mörkbrunt. — Fuktiga ställen; 6—7.

394. *Luzula pilosa* Willd. (Hårtåg, Iltåg), mångårig, tufvig; strå upprätt, 1', segt, rakt, nedtill bladigt; blad n. jemnbreda, spetsiga, platta, långt hårkantade, slidomfattande; blommor i toppen i gles knippvippa eller n. i flock, ensamma på antingen enkla eller 2—3 gånger delade utspärrade raka skaft; kalkblad 6, brunt hinnaktiga, syllikt triangellika; ståndare 6, med korta strängar; stift 1; märken 3; fröhus trekantigt äggrundt, enrummigt, trefröigt. — Skog, backar; 4—5.

395. *L. campestris* DC. (Fälttåg), mångårig; strån ofta tufvade, nära 1', uppräta, raka; blad s. f., slutligen n. glatta; blommor samlade till axlika, äggrundt-affånga, bruna gyttningar på uppräta, slutligen böjda skaft n. i flock; yttre kalkblad spetsigare; fröhus n. rundt, ofta kortare än kalkbladen. — Betesmarker, skog; 6—7.

Aroidea.

396. *Calla palustris* L. (Missne), mångårig vattenväxt; rotstock grof, ledad, svampigt köttig; stängel 5—8", trind, jemntjock, mærgfyllt; blad med långa svampiga skaft, hjertlika, kort och trindt spetsade, bågnerviga, glatta, under glänsande; svepeblad likt bladskifvan, på insidan rent hvitt, som ett hölster omslutande blomsamlingen

längs stängelns köttiga spets (kolf); blommorna sakna hylleblad och bestå mest af 6 ståndare med platt sträng och tvåknölig knapp samt en pistill utan stift, men med ringlikt märke; i kolfvens öfre del finnes mest endast ståndarblommor; frukterna köttiga, röda, 3—6-fröiga bär, bilda en tät, taggig samling. — 6—7. Rotstocken kan begagnas som nödbröd.

397. **Lemna** L. (Andnat), på vattenytan simmande eller derunder nedsänkta små växter med enkelt eller grenade stamblad, bärande på undersidan rottågor, som i spetsen ha små slidlika mössor, och i ett veck i kanten blommorna, som sällan utvecklas; de utgöras af ett hinnaktigt, oregelbundet, bristande hylle, 1—2 ståndare samt 1 pistill med 1-rummigt fruktämne, tydligt stift och helt eller tudeladt märke. — *L. polyrhiza* L. är störst, stambladet platt rundadt, ofvan mörkgrönt, under rödaktigt, med knippade rottågor. — *L. minor* L. är mycket mindre, men grönare, och har blott en rottråd. — *L. gibba* L. liknar denna, men är på undersidan uppsvälld och blek. — *L. trisulca* L., stambladet mörkgrönt, aflångt lansettlikt, ennervigt, nära midten på båda sidor försedd med en likadan kortskaftad gren, flera sådana ofta sammanhängande.

Potamogetonea.

398. **Potamogeton natans** L. (Gäddnate), flytande mångårig vattenväxt med smal, krypande rotstock; stjelk enkel, n. trind; blad långskaftade, läderartade, brunaktiga, n. ovala eller något hjertlika, n. tumsbreda; de i vattnet varande ruttna snart, så att blott skafven kvarstå; stipler långa och spetsiga, hopväxta; blomax på jemntjocka skaft; kalkblad 4, läderaktiga, brungula; ståndare 4 med stora knappar på kalkbladens klo (så att kalkbladen ansetts som ståndarnes bihang); pistiller 4, utan stift; märke som en hårig kant; nötterna omvändt äggrunda, något hoptryckta, trubbyggade, grönaktiga. — Mest i stillastående vatten; 7—8.

399. **P. gramineus** L. (Gräsnate), stjelk smal, grenig; bladen under vattenytan smalt lansettlika, oskaftade, mörkgröna, spetsade, på sterila skott n. gräslika, stundom tillkomma flytande blad, som äro äggrundt-oval, tunnt läderartade, ljusgröna, n. glänsande, skattade, n. tumslånga; stiplerna små, snart bortfallande; axskafven tjockare än stjelken, upptill vidgade; blommor brungröna; nötter plattade, trubbyggade. — Mest i grundare vatten, vid stränder etc. 1

rinnande vatten blir den långt utdragen med gräsaktiga blad; på uttorkade ställen är den n. stjelklös med skaftade, läderaktiga blad.

400. **P. perfoliatus** L. (Ålnate, Aborrgräs), stjelk trind, hvitaktig, lång och mycket grenig; alla blad nedsänkta, oskaftade, stjelkomfattande, hjertlikt äggrunda, trubbiga, tunna, olivgröna, de öfre så närmade, att de synas nästan motsatta; axskaftet jemntjoekt, längre än bladen; blommor gröna; frukter månlikt rundade, trubbigade. — 7.

401. **P. pusillus** L. (Smånate), ettårig; stjelk trådfin, slankig, n. trind, föga sammantryckt; alla blad nedsänkta, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ linie breda, n. tumslånga, jemnsmala, uddspetsiga, med tre nerver; stiplerna fria i bladvecken; ax små, n. ovala, 3—8-blommiga, kortare än det jemnsmala skaftet; frukterna snedt ovala. — 6—9. — *P. obtusifolius* M. K. har något gröfre stjelk, bredare och längre blad, axen aflånga, ungefär af skaftets längd, frukterna snedt elliptiska, kölyggade. — *P. compressus* L. har stjelken plattad, n. som bladen.

402. **P. pectinatus** L. (Kammate), stjelk mycket grenig, seg, trind, mörkgrön eller brun, tagellik; blad mest 1-nerviga, n. borstsmala, spetsade, ofta likasom hopknippade; stiplerna vidvuxna bladbasen till en tvåörad slida; ax långt med långt atskiljda, 3—4-blommiga kransar på trådlikt, slankigt skaft; blommor brunaktiga; nötter n. halfrunda, trubbigade. — Salt och sött vatten: 6—8.

403. **Zostera marina** L. (Bandling, Bandtag, Sjögräs) mångårig; stjelk 2—6" lång, sammantryckt, ledad, grenig; blad 5—15" långa, 2 linier breda, jemnsmalt bandlika, trubbiga, olivgröna, 3-nerviga, med hela slidor; blommor i två rader på en tum och jemnbred kolf, som är innesluten inom ett hölster, hvilket ser ut som ett blad och uppspricker längs midten; de sakna blomkalk, ha omkring 20 ståndare och pistiller skiftevisa; ståndarsträng omärklig; knappen enrummig med trådlikt pollen; pistill med tydligt stift och 2 trådliska märken; frukten linjelång, strimmig. — På hafsbotten likasom i ängar: 7—8. Ätes färsk af kreaturen, brukas som gödsel och torkad till stoppning.

404. **Zannichellia palustris** L. (Vattenserf), spenslig, nedsänkt, grön eller rödaktig vattenväxt; stjelk trådlik, grenig; blad borstsmala, 1-nerviga, motsatta eller n. tre i krans; stipler hinnartade, hopväxta; blommor enstaka i bladvecken, utan kalk, med 1 ståndare (som stundom förekommer i ett annat bladveck) och 4 pistiller; ståndarssträng lång; smånötter kortskaftade, sneda, med hinnaktig och

tandad rygg; stift tydligt; märke snedt, sköldlikt. — I eller nära hafvet; har ansetts innefatta flera arter.

Typhaceæ.

405. **Typha** *angustifolia* L. (Smalkabbe, Kafveldum), rotstock temligen grof; stängel 4—6', trind, rak, upprät, oledad och styf, nedtill bladig; blad 2—3 linier breda, jemmsmala, nedtill rännlika, under något kullriga, långa; ax 2 i toppen, hanblommornas (gulaktigt) öfver honblommornas (rödbrunt) och afskiljda nära 1 tum från hvarandra, smalt cylindriska, 4—5 tum långa; blommor mycket tätt hoppackade; skärmar små, smalt spadlika; kalk harlik; ståndare 2—3 tillsammans, likasom på ett skaft; pistill långskaftad; fruktämne litet; stift tydligt; märke trädlikt sylspetsadt. — Bland vass vid stränder; 7. Dunet begagnas till stoppning. — *T. latifolia* L. har bredare blad, tjockare, alldeles sammanstötande ax.

406. **Sparganium** *simplex* Huds. (Pölvass, Igelknappar), mångårig vattenväxt; stjelk enkel, 1—2', upprät, trind, nedtill bladig; blad upprätta, raka, nederst trekantiga, upptill n. svärdlika; blommor i klotrunda ax, hanblommornas 3—6, oskaftade upptill, honblommornas få, på utstående enkla skaft nedtill; kalk af 3—6 småfjäll; ståndare mest 3; pistill med jemnbredt och spetsadt märke; nöt med långt spröt. — 7—8.

407. **S.** *natans* L. (Flotagräs), stjelk smal; blad mycket långa, gräslika, utsträckta i stora massor på vattnets yta likasom till en äng; hansamlingar 5—10, hansamlingen ärtstor; frukter långskaftade, med spröt. — På uttorkade ställen och i kärr är *Sp. minimum* Fr. allmän, med uppstigande 2—10" stjelk, blad utböjda, platta, blomsamling n. ensamma, frukterna n. utan spröt. Se figuren 407.

Cyperaceæ. Halfgräs.

408. **Rhynchospora** *alba* Vahl (Hvitagh), mångårig, blågrön; strån tufvade, 5—10", trekantiga, bladiga; blad smala, n. borstlika, upprätta; småaxen 2—4-blommiga, de nedre skärmen mindre och tomma, bildande ett knippax i toppen; kalkborst omkring 10, korta, sträfva, af fruktämnets längd; ståndare 3; stift utdraget; märken 2; nöt linslikt plattad. — Djupa kärr; 6—7.

409. **Scirpus** *compressus* Pers. (Plattsäf, Flating), rotstock krypande, skottalstrande, så att stråen tyckas stå i rader; strå 3—8",

n. trindt, något krökt, nedtill bladigt; småax 8—10, tresidigt samlade till ett ensamt, platt, rostbrunt, n. tumslångt toppax, understödt af ett skärmbblad, 6—8-blommiga, de nedre skärmen större och ofta tomma; kalkborst 3—6, små, sträfvå, längre än nöten; ståndare 3; märken 2; nöt linslikt plattad, glänsande. — Fukt. ångar och betesmarker; 6—7.

410. **S. silvaticus** L. (Skogssäf), rotstock krypande, strå 1—3', trubbigt trekantigt, bladigt; blad gräslika, talrika, ljusgröna, n. platta; småax mörkgröna i mycket sammansatta yfviga knippen med bladlika svepen; skärmfjällen med grön medelnerv, de nedersta spetsiga, de öfriga trubbiga med kort udd; kalkborst längre än den trekantiga nöten; märken 3. — Växer sällskapligt på fukt. ställen, mest i skogar: 6—7.

411. **S. lacustris** L. (Kolvass. Sjösäf), strån bladlösa, trinda, mörkgröna, tjocka, svampiga, 4—8', nederst omslutna af svartbruna slidor med ett och annat kort blad; småax 2—3, gyttrade i mer eller mindre skaftad och delad knippvipå, med 2 skärmbblad, rostbruna; blomskärm spetsigt urnupna med udd i utskärningen; kalkborst och öfrigt s. f.; nöten trubbigt trekantig. — I mängd vid sjö- och astränder; 7.

412. **S. palustris** L. (Kärr- eller Knappsäf), rotstock krypande; stråen 5—8", stundom tufvade, n. trinda med rödbruna och tvärtrubbade slidor nedtill, annars nakna; småaxet ensamt, äggrundt-aflångt; blomskärm äggrunda, de två nedersta trubbiga, kortare, tomma och motsatta, de öfriga spetsade; kalkborst 4; märke 2; nöt trubbkantig med bihang i spetsen af det bortfallande stiftets bas. — Fukt. ställen, i vatten: 6—7. — *S. uniglumis* Lk. har endast det nedersta blomskärmet omslutande strået; *S. pauciflorus* Lightf. har strimmiga stråen; ax glesblommigt; blomskärm uddlösa; nöt utan bihang i toppen.

413. **S. acicularis** L. (Nälsäf), n. ettårig; rotstock krypande; stråen tufvade, nålligt spensliga, 1—3", med korta slidor vid basen, de flesta bärande ett litet linjelångt, brunaktigt, 6—8-blommigt ax; blomskärmar äggrunda; kalkborst 3—4; märken 3; nöt n. trind, ribbad. — Stränder, ofta under vattnet; 6—9.

414. **Eriophorum alpinum** L. (Snip), rotstock snedt krypande, utbildande tätt sittande stråen, som äro 5—8", blekgröna, endast nedtill slidbärande (och med ytterst korta bladämnen), annars nakna, trekantiga; axet ensamt med grönt skärm af axets längd,

gulbrunt; blomskärmar med grön ryggnerf; kalkhår 4—6, krusiga, glänsande hvita, slutligen något längre än axet; ståndare 1—3; nöt trind. — Kärr; 5—6.

415. *E. vaginatum* L. (Hadd, Hvithufvud) bildar stora tufvor med talrika stråen, som äro trinda, 1—2', blott nedtill blad-bärande samt högre upp med en och annan vidgad, hinnaktig slida, upptill långt bara; ax ensamt i toppen, äggrundt; blomskärmar långt smalspetsade, tunnt hinnaktiga; kalkhår talrika, hvita, bildande ett rundadt hufvud; nöt trekantig. — Skogskärr; 4—5.

416. *E. polystachyon* L. (Ängsull), rotstock krypande; strån bladiga; ax flera i toppen, n. flocklikt hopknippade, slutligen lutande l. hängande med bladlika skärm; kalkhår talrika, hvita. — Fukt. kärr och ängar; 5—6. — Innefattar följande: *E. latifolium* Hoppe, rent grön; strå upptill trubbkantigt; blad platta, breda, kortare än ledstyckena; ullhufvud stort. *E. angustifolium* Roth, blågrön; strå trindt; blad plattadt rännlika; ull längre, ymnig. *E. gracile* Koch, blekgrön; strået trubbkantigt; blad korta, jemnskala, kortare än mellanlederna; axskafv något sträfva; ullhufvud smala.

Carex. Starr.

Blommor i ax, tvåkönade; ståndare 3 inom ett skärm; pistill inom ett flasklikt gömme framför ett skärmfjäll.

417. *C. dioica* L. (Säfstarr), strån löst tufvade eller n. ensamma, upprädda, trinda, 4—6": blad trådlika, n. kortare än strået; ax ensamt, tvåbyggare, hanaxet smalt, blekbrunt, honaxet bredare, n. ovalt, mörkbrunt; fruktgömmen äggrundt med kort spröt, trindt, trekantigt, nervigt, slutligen rakt utstående, n. lika långt som de trubbiga skärmen; märken 2. — Lösa kärr; 5—6.

418. *C. pulicaris* L. (Loppstarr), strån tätt tufvade, 3—5", borstsmala, släta; blad borstlika, de nedersta slidorna bladlösa; axet ensamt i toppen, 3—4", vid basen honkönadt, i öfre delen med hanblommor; fruktgömmen 5—8, trindt lansettlika, nervlösa, slutligen glest utspärrade, brunglänsande, längre än de spetsiga skärmen; märken 2. — Vät mark; 5—6.

419. *C. pauciflora* Lightf. (Taggstarr), ljusgrön; rotstock sned, skottalstrande; stråen 3—5", trekantiga; blad smala l. rännlika, de nedre korta; ax ensamt i toppen med 3—5 honblommor vid basen och 1—2 honblommor i spetsen; fruktgömmen trindt syllika,

nervlösa, hvitgula, långt sprötspetsade, slutligen nedspärrade; märken 3. — Skogskärr; 6.

420. *C. teretiuseula* Good. (Trindstarr), blågrön; rotstock sned; stråen glest tufvade, 1—2', nedtill trinda, upptill trubbigt trekantiga, vid basen omgifna af svartbruna, hela slidor; blad trådsmala; ax tumslångt, n. enkelt sammansatt af flera småax, som hvarje hafva honblommor i toppen; fruktgömmen äggrunda, spetsade med tvåtandad spets, glänsande bruna, på utsidan svagt tvånerviga, längre än de bredt hinnkantade skärmen. — Kärr; 5—6.

421. *C. muricata* L. (Piggstarr), lifligt grön; rotstock krypande; stråen snedt uppräta, 1', trekantiga, sträfva; blad gräslika, långa; ax tumslångt, grönt, sammansatt af rundade småax, tvåkånade som föregående, de nedre närmade, de öfre glesare; fruktgömmen utspärrade, äggrunda, med tuklufven spets, hvasskantade, nedtill svagt nerviga, glänsande, mycket längre än de hinnartade, grönnerviga, uddspetsiga skärmen. — Torra ängar; 5—6.

422. *C. disticha* Huds. (Tvåradstarr), långt krypande rotstock; strå 1—2', slutligen slaka, trekantiga, nedtill himslidade, upptill bladiga; blad mörkgröna, platta, temligen breda; ax 1—3 tum långt, tvåradigt sammansatt af n. enkla ax, af hvilka det i toppen är störst och de medlersta för det mesta blott bankånade, de vid basen 2-kånade med honblommor nederst; fruktgömmen äggrunda, spetsade, med tuklufvet spröt, starkt nerviga, upptill sågadt hinnaktiga, längre än de blekbrunt hinnaktiga skärmen. — Våta ställen; 5—6.

423. *C. leporina* L. (Harstarr), stråen tufvade, 1', raka l. nedtryckta, trekantiga, pipiga; blad platta, kölade, mörkgröna; ax sammansatt af 5—8 intill hvarandra närmade ovala, blekbruna småax, som hafva hanblommor vid basen och understödjas af korta, hinnartade skärm; fruktgömmen uppräta, äggrunda, plattade, spetsade till tvåtandadt spröt, nerviga, kantade, upptill sträfva, n. af de hinnartade grönnerviga skärmens längd. — Betesmarker, gräs; 5—6.

424. *C. canescens* Good. (Gråstarr), grågrön; stråen tätt tufvade, trekantiga, 1', nedtill bladiga; blad smala, n. platta; ax ljusgrönt, sammansatt af 5—8 aflånga småax, hvaraf det klubblika toppaxet tvåkånadt, med hanblommorna vid basen, de öfriga något åtskiljda mest med honblommor; fruktgömmen äggrunda, med kort och hel spets, svagt nerviga, på utsidan kullriga, föga längre än de hinnaktiga, äggrunda skärmfjällen. — Våta ställen, vid stränder etc.; 5—6.

425. *C. stellulata* Good. (Stjernstarr), rent grön; stråen tuf-

vade, utböjda, 5—8", trekantiga, n. släta; blad smala, rämlika; ax sammansatt af 3—5 n. klotrunda, brungröna, föga åtskiljda småax med korta, borstlika skärm; fruktgömmen äggrunda, spetsade till ett småsågadt tvåtandadt spröt, kullriga och nerviga på utsidan, slutligen stjernlikt utspärrade, längre än de hinnkantade, i midten gröna blomskärmen. — Fukt. ställen; 5—6.

426. *C. stricta* Good. (Rakstarr), stråen tätt och högt tufvade, styft upprätta, vid basen ongifna af starka, bladlösa slidor, som nätlikt upplösa sig i trådar i kanten, 2—3', kortbladiga, hvasst trekantiga; blad raka, kölade, hvassa; nedersta axskärmet bladlikt; ax tvåkånade, hanax i toppen, vanligen 1—3, honax nedanför, 2—3, upprätta, tumslånga; honblommornas skärm svarta med ljusare medelnerf; fruktgömmen i regelbundna rader, blågröna, plattade, med upphöjda nerver, snart lossnande; märken 2. — Kärr, stränder; 5—6.

427. *C. acuta* L. (Hvass-starr), stråen tufvade, 2—5', mycket hvasst skärande. ofvantill lutande, ända från basen bladiga; blad breda, kölade, långa, slaka, skarpt skärande; skärm bladlika, längre än strået; ax s. f., lutande, honblommornas långa, det nedersta långt skaftadt; blomfjäll spetsade; fruktgömmen rundadt elliptiska, n. nervlösa, gröna eller brunsvarta; märken s. f. — Stränder; 5—6.

428. *C. vulgaris* Fr. (Vanliga starren), rotstock långt krypande; stråen ensamma eller tufvade, trekantiga, ej skärande, 5—10". ända från basen bladiga, upptill ofta lutande; blad rämlika, breda; det nedersta skärmbladet bladlikt, långt; ax s. f., hanaxet ensamt, honax 2—3, trinda, svartgröna, närmade hvarandra; fruktgömmen 6-radiga, ovala, plattade, längre än de trubbiga fjällen; märken s. f. — Våta st.; 6—7.

429. *C. cespitosa* L. (Tufstarr) växer i täta och stora tufvor; stråen spensliga, skärande, trekantiga, nedtill med bladlösa slidor; blad tvåkölade, slaka, skarpkantade; axskärmen små, syllika; axen närmade intill hvarandra; fruktgömmen n. rundade, plattadt kullriga, nervlösa; skärmfjäll sylhvassa, annars lik föregående. — Kärr, våta ångar; 5—6.

430. *C. digitata* L. (Fingerstarr), stråen tufvade, trinda, 5—8", med rödbruna, bladlösa slidor vid basen; blad ljusgröna, platta, mjuka; hanax smalt, ljust, ensamt, n. lägre än de 2—3 brunglänsande, upprätta, glest 6—10-blommiga honaxen; fruktgömmen trekantiga, omvänt äggrunda, kortludna, n. inhöljda i de rödbruna, grön-

nerviga, hinnkantade och tvärtrubbiga skärmen; märken 3. — Skogsbackar, lundar; 5—6.

431. *C. pilulifera* L. (Pillerstarr), strån ofta tufvade, 5—10'', svaga, slutligen nedkrökta; blad i täta knippen, ljusgröna, platta, mjuka, sträfbräddade; hanax ensamt kort, honax 2—3 oskaftade, närmade, n. ärtlikt runda, med jembredt-syllika gröna skärmbblad; fruktgömmen trubbigt trekantiga, n. klotrunda, småludna, n. längre än de uddspetsiga skärmfjällen, som äro blekbruna med grön medelnerv; märken 3. — Skog, betesmark; 6—7.

432. *C. præcox* Jacq. liknar föregående, har mera enstaka, styfvare och kortare strån, kortare och styfvare blad, hanax klubblikt, honaxen bruna, aflånga, något skaftade, med mindre skärm; fruktgömmen klotrundt ovala. — Backar; 5.

433. *C. ericetorum* Poll. liknar mycket föregående, men är mera blågrön och skottalstrande, bladen korta, breda och hårda, honax äggrunda, mycket närmade, alldeles oskaftade inom skärm, som äro hinnartade med korta, bruna slidor. fruktskärmen trubbiga, blekbruna, svagt hårbräddade. — Torra backar; 5.

434. *C. panicea* L. (Hirsstarr), blågrön; rotstock med bladskott; strå enstaka, 1', trubbkantiga; blad n. platta, korta; skärmbblad bladlika, korta, långt slidade; hanax ensamt, grönbrunt; honax 1—3, de nedersta skaftade, glesblommiga; fruktgömmen n. klotrunda med något sned, hel mynning, blekt grönaktiga, svagt nerviga, längre än de spetsiga, mörkbruna skärmfjällen; märken 3. — Våta st.; 5—6.

435. *C. flava* L. (Gulstarr), ljusgrön; strå tufvade, trekantiga, 1', raka, n. styfva; blad plattkölade, korta; skärm bladlika, det nedersta n. hängande; hanax 1, halmgult, smalt; honax 2—4, ovalt klotrunda, likasom taggiga, gröngula, tätt närmade, det nedersta stundom fränsittande; fruktgömmen starkt nerviga, uppblåst äggrunda, spetsiga, med långt nedböjdt syllikt spröt, längre än de trubbiga gulbruna skärmfjällen. — Fuktiga ängar; 5—6.

436. *C. limosa* L. (Dystarr), grågrön; rotstock smal med bladskott; strå hvasst trekantigt, upprätt, $\frac{1}{2}$ —1'; blad n. hopviket rämlika, $\frac{1}{2}$ linie breda; skärmbblad n. tråds mala, kortare än strået; hanax ensamt; honax 1—2, slutligen hängande på hårfina skaft, tätblommiga; skärmfjäll glänsande rödbruna, spetsade; fruktgömmen blåhvita, rundadt-elliptiska, plattade, svagt mångstrimmiga med kort spröt, n. af skärmfjällens längd; märken 3. — Dyiga skogskärr; 6—7.

437. *C. pallescens* (Blekstarr), glänsande ljus, grön och mjuk; stråen tufvade, n. 1', hvasst trekantiga, upprätta; blad platta jemte de nedre slidorna temligen glest håriga; skärmbblad långa, bladlika, kortslidade, ofta på tvären rynkade; hanax 1 litet; honax 2—3, närmade, aflånga, tätblommiga, slutligen lutande; skärmfjäll hvitgult hinnaktiga, med grön ryggnerv, spetsade; fruktgömmen glatta, aflånga, trubbiga och sprötlösa; märken 3. — Ängar; 5—6.

438. *C. glauca* Scop. (Blågrön starr), blådaggit; rotstock skottalstrande; strå 5—12", trubbigt trekantigt, styft upprätt, nedtill bladigt; blad plattade med kölad medelnerv, utböjda, blågröna; skärmen bladlika, utan slidor; hanax 1—3; honax 2—3 trinda, tätblommiga, mera än tumslånga på slaka skaft, ofta svartbruna; fruktgömmen klotrundt-omvändt äggrunda, nervlösa, prickiga, i kanterna småludna, med n. vårtlik spets; märken 3. — Ängar, betesmarker; 6.

439. *C. hirta* L. (Grusstarr), gräsgrön; rotstock långt krypande, skottalstrande; strån 5—10", hvasst trekantiga; blad platta, kölade, liniebreda, jemte slidorna håriga; skärm bladlika, de nedre med långa slidor; hanax merändels 2; honax 2—3, långt skiljda, upprätta, tjocka, ljusgröna; skärmfjäll hinnaktiga med grön medelnerv, långt och n. borstligt spetsade; fruktgömmen trekantigt äggrunda, gråhåriga, nerviga, med långt tvåuddigt spröt; märke 3. — Ler- och sandjord; 6.

440. *C. filiformis* L. (Trådstarr), tufvig, blåaktigt grön; strån 2—4', smala, styfva, mycket trubbkantiga; blad långa, inrulladt räunlika, n. trådsmla; skärm lika bladen, n. slidlösa; hanax 1—2; honax glesa, 1—3; skärmfjäll äggrunda, spetsiga; fruktgömmen äggrunda, tätludna med kort tvåuddigt spröt; märken 3. — Stränder, kärrängar; 6—7.

441. *C. ampullacea* Good. (Flaskstarr), blåaktigt grön; strån merändels tufviga, trubbigt trekantiga, styft upprätta, 1—3'; blad rännligt inrullade; skärm bladlika, långa; hanax 2—3, ljusa; honax 2—4, isynnerhet de nedre slutligen lutande, grön- eller gulaktiga, tätblommiga; skärmfjäll smala, spetsiga; fruktgömmen rakt utstående, n. klotrundt uppblåsta, tvärt hopdragna till ett långt spröt med gaffellik mynning, längre än fjällen; märken 3. — Skogskärr, stränder; 6.

442. *C. vesicaria* L. (Blåsstarr) liknar något föregående, men är rent grön; strå skarpt hvasskantigt; blad platta, kölade, 2 linier breda; honax större, först ljusgröna, slutligen ofta mer eller

mindre mörkt brunaktiga; fruktgömmen äggbundet uppblåsta, spetsade till ett tvåuddigt spröt, snedt utstående. — Kärr, stränder; 5—6.

Gramineæ. Gräs.

Hos gräsen består blomman af 2:ne motsatta *blomfjäll*, derinom af två små n. omärkliga *kronfjäll*, omslutande de tre *ståndarne* och *pistillen* med dess två längsefter eller blott i spetsen håriga *märken*. Ett *småax* består af en eller flera blommor, omslutne af två *skärmfjäll*; när småaxen sitta på enkla eller förgrenade skaft uppstår en *vippa*, men omedelbart fästade utefter stråets topp bilda de ett *ax*.

443. **Triticum repens** L. (Qvickrot), rotsteck långt krypande, ledad, med talrika slidedade grenar (sterila strån, rotskott); strån upprätta, 2—4', merändels styfva; blad temligen långa, mörkgröna, sträfva, med småhåriga nerver; ax 2—4", ej bräckligt; småaxen enstaka vid lederna, vändande sidan mot dem, omkring 5-blommiga; skärmfjäll 5-nerviga; yttre blomfjäll trubbiga, spetsiga eller försedda med rakt borst i spetsen. — Odl. st.; 7. — *T. caninum* L. i lundar, har mjuka blad, tufvade, slaka strån, smalt lutande ax och trinda långborstiga småax.

444. **Lolium perenne** L. (Renrepe, Raygräs), strån (och bladskott) tätt tufvade, nedtill knäböjda, 1—2', styfva; blad mörkgröna, yngre hopvikta; ax 3—5", grönt eller rödbrunt, plattadt; småax n. jembreda, 8—10-blommiga, vändande kanten mot strået; skärmfjäll blott ett (det yttre), men hos toppaxet 2; yttre blomfjäll borstlöst, 5-nervigt. — Gräsmark, vägar; 6—7.

445. **Dactylis glomerata** L. (Hundäxing), rotstock kort; strå rakt styft, vid basen tufvigt bladigt, nedtill hoptryckt; blad något blågröna, långa, temligen breda och kölade, sträfva, de nedre bladslidorna tvåeggade; vippa under blomningen triangellik med enstaka grenar rakt utstående åt en sida, mest bara utom i spetsen, der småaxen äro hopgytrade; småaxen gröna eller rödblå, flerblommiga, hoptryckta, skarpt och strävt kölade; skärm- och blomfjäll kort borstspetsade. — Gräsiga backar; 6—7.

446. **Festuca ovina** L. (Färsvingel), rot starkt trådig; strån tätt tufvade, n. tagelsmala, 5—10", styfva; blad alla borstlika, n. af stråets höjd; vippa smalt hopdragen, n. ensidigt axlik; småax plattade, 3—4-blommiga; skärm- och blomfjäll kullriga, yttre blomfjäll

otydligt 5-nervigt, merändels borstspetsadt. — Berg, backar; 6—7. — *F. rubra* L. är större, strån 1—2', mera enstaka, rotblad trådlika, vippan yfvigare, småaxen n. $\frac{1}{3}$ " långa; på ängar och betesmarker.

447. **F. elatior** L. (Ängssvingel), rotstock kort med tufvade strån, som äro 2—3', merändels knäböjda, upptill lutande; blad platta, 2 linier breda med kort och tvärtrubbadt snärp; vippa smal men lång (5"), under blomningen öppen, merändels båg böjd, med parvisa grenar, hvaraf den kortare vanligen blott uppbär 1—2 småax; småaxen jemnbreda, blekgröna eller brunaktiga. 5—10-blommiga, merändels borstlösa. — Ängar, vid vägar; 6—7. — *F. litorea* Wbg. växer på hafsstränder, har högre strån, bredare blad, yfvigare vippa, den mindre grenen uppbärande 4—5 småax, småaxen äggrundt-lan-settlika, vanligen brunaktiga.

448. **Bromus tectorum** L. (Taklosta), ettårig; stråen tufvade, upptill smäludna, 5—10", vid basen knäböjda; blad jemte slidor håriga; vippa ensidigt lutande, med slaka, n. hängande grenar, de nedersta ofta 5 tillsammans; småax 1" långa, slutligen mot spetsen utspärradt bredare, merändels håriga, 5—17-blommiga; yttre blomfjället köladt, i spetsen urnupet och der försedt med ett långt borst; inre blomfjäll kamlikt borstkantadt; yttre skärmfjäll 1-nervigt. — Torra st.; 5—6.

449. **B. secalinus** L. (Råglosta), 1—2-årig, gulgrön, glatt; stråen tufvade, 2—3', styfva, upprätta; blad platta, 2 linier breda, med äfven glatta slidor; vippa yfvig, slutligen lutande, med intill 5 samsittande slaka grenar; småax äggrundt-aflånga, grönglänsande, n. tumslånga, slutligen glesblommiga; yttre blomfjäll utan eller med borst. — I rågåkrar; 6—7.

450. **B. mollis** L. (Luddlosta), 1—2-årig, grågrön, mjukluden; strå 1"—1' upprätt l. snedt, styft; blad korta med ljust ulliga slidor; vippa upprätt och stadig, efter blomningen slutet med mest parvisa grenar; småax äggrundt-aflånga, n. trinda, vanligen håriga, 7—9-blommiga; yttre blomfjäll upptill bredare, n. lika långt som sitt borst. — Backar, torra st.; 5—6.

451. **Briza media** L. (Darrgräs), mångårig, glatt; rotstock något krypande; strå 10—15", smalt, glänsande, upprätt; blad platta, n. tumslånga; vippa pyramidlik med utspärrade krusiga grenar; småax hängande, hjertlikt äggrunda, 2 linier breda, violettbruna, med

5—7 tätt och tvåradigt ordnade blommor; skärmfjäll och yttre blomfjäll kupigt skolika, det inre ovalt-elliptiskt. — Torra ängar; 6—7.

452. *Poa pratensis* L. (Ängsgröe), rotstock med starkt krypande rotskott; strån 1—2', trinda, släta, upprätta, styfva; blad platta eller hoprullade med trinda och släta slidor samt kort, tvårhugget snärp; vippa vanligen utbredd pyramidlik med släta grenar, mest 5 tillsammans från leden; småax 3—5-blommiga, borstlösa, plattadt hoptryckta, äggrunda; yttre blomfjäll 5-nervigt, på rygg- och kantnerven nedtill krusigt hvithåriga. — Ängar, betesmarker; 6—7. Mycket föränderlig till storlek, bladens och vippans bredd samt småaxens storlek och färg. — *P. serotina* Ehrh. har tufvade strån och rotblad, som ej bilda egna knippen, långa blad, snärp spetsigt, småaxen med brungul, glänsande spets.

453. *P. trivialis* L. (Kärrgröe), mörkgrön; rotstock föga krypande, utsändande strån och bladknippen; strå spensligt, upprätt, upptill stråft; blad smala, långa med långa, vida och sträfva slidor samt utdraget spetsigt snärp; vippan pyramidlik med sträfva grenar; småax bredare ofvan midten, n. 3-blommiga, grönvioletta. — Fukt. ängar; 6—7.

454. *P. nemoralis* L. (Lundgröe), tätt tufvigt växande, blekgrön; strån spensliga, 1—2', ända upp bladklädda, med nakna bruna leder, i toppen lutande; blad n. upprätta, det öfversta vinkligt utstående; slidor släta; snärp otydligt och tvårhugget; vippa slak, smal och gles, n. ensidigt lutande; småax vanligen små och fäblommiga, gröna eller violetta, skärmfjäll styfuddiga. — Lundar, skogar; 6—7. Varierar i hög grad efter lokalens beskaffenhet.

455. *P. annua* L. (Hvitgröe) ettårig, rent ljusgrön, mjuk och glatt; rot trådig; stråen tufvade, nedtill nedtryckt knäböjda, 5—8'', upptill bara; blad platta, jembreda, tunna med platta slidor och utdraget snärp; vippa ensidig, snedt pyramidlik med enstaka eller parvisa grenar; småax n. jembreda; skärmfjäll mycket olikstora; yttre blomfjäll tydligen nerviga, n. trubbiga. — Odl. st., betesmarker; 4—10.

456. *Glyceria pluitans* Br. (Maunagräs), vattengräs; rotstock starkt krypande och utsändande långa, bladiga skott; strå nedtill krypande och grenigt, något hoptryckt, 1—4', upprätt; blad 2—3 linier breda, platta, de nedersta utsträckta och flytande på vattenytan; vippa lång, smal, n. axligt hopdragen, gles, med 1—3 grenar tillsammans; småax n. tumslånga, jembreda, gröna, trindryggade, borstlösa; skärm-

fjäll olikstora; yttre blomfjäll tydligt 5—7-nerviga och hinnartadt spetsiga. — 6—7.

457. **G. spectabilis** MK. (Jättegröe), rotstock grof, mycket rotslående; strå upprätt, stadigt, rörligt, 4—5'; blad platta, n. $\frac{1}{2}$ tum breda, 10" långa, uppräta, mjuka, rent gröna, med n. hela slidor och tvärhugget snärp; vippa gulaktig, upprät, yfvigt utbredd med olikstora sträfva grenar; småax 5—8-blommiga, äggrundt-lansettlika; skärmfjäll föga olikstora. — Vatten; 7—8.

458. **Catabrosa aquatica** P. B. (Narvgräs), rotstock krypande, skottalstrande; strå nederst nedliggande, i öfrigt upprätt, 1'; blad platta, korta, 2 linier breda, n. trubbiga, rotskottens ofta flytande; vippa utbredt pyramidlik, violett med smala grenar, 4—8 från leden; småax mest 2-blommiga, äggrunda; skärmfjäll olikstora, n. tvärhuggna; yttre blomfjäll högst 3-nervigt med smånaggad borstlös spets. — Fukt. st.; 7—8.

459. **Molinia coerulea** Mneh. (Blåtåtel), rottågor hvita, mycket starka; strå 2—3', rakt och stadigt med blott en blad- och slidbärande led vid den nästan löklika basen och ett bart ledstycke derofvan; blad långa, mörkgröna, nedtill håriga i kanten, snärpet som en härkant; vippa lång och smal, grenig, merändels mörkviolett; småax glest 2-blommiga med ämne till en tredje blomma; skärmfjäll olikstora, hinnaktiga; yttre blomfjäll n. broskartadt med kullrig, borstlös rygg, som en smal kägla, omslutande det inre knappt kortare blomfjället. — Fuktiga skogsängar; 7—8.

460. **Avena elatior** L. (Knölhafra), mångårig; rotstock kort, kantigt knölig; strån något tufviga, glatta, uppräta, i toppen lutande, 2—4'; blad platta, n. 2 linier breda, ljusgröna, med glatta slidor; vippa smal, lång, svagt rödaktigt glänsande; småax 3—4 linier långa, 2-blommiga; blomfjäll genomskinligt hinnartade, det nedre 1-nervigt, det öfre 3-nervigt, n. dubbelt längre; kronfjäll 7-nervigt, hos den nedre, vanligen blott ståndare-blomman, försedd med en knäkrökt hvitgul borst, hvars nedre del är vriden; vanligen är öfre blomman tvåkönad men borstlös, stundom båda. — Torra mullrika ställen; 7—8.

461. **A. pubescens** L. (Luddhafra), rotskott något krypande med bladskott; strån n. tufvade, styft uppräta, 1—2', släta, glatta; blad gröna, platta, slaka, de nederstas slidor mjuka, vanligen håriga; vippa 3—5" lång, upprät, föga utbredd; småax 2—3-blommiga, $\frac{1}{2}$ " långa, silfverglänsande; yttre blomfjäll 5-nervigt; borst svartbrunt;

nedre blommans hår från basen, nående dess midt. — Torra ängar; 6. — *A. pratensis* L. har styfvare strå, ofvanpå blåaktiga blad med sträfva slidor, n. klaslikt slutet vippa.

462. *Aira cespitosa* (Tuftåtel), stråen tätt tufvade, upptill bara, upprätta, 2—4'; blad styfva, nederst utstående, långa, annars upprätta, platta, liniebreda, ofvanpå sträfva; snärp utdraget; vippa mycket yfvig af hårfina. sträfva, nedtill bara grenar, nederst 5—7 tillsammans; småax brun- eller gråglänsande, 2-blommiga, med ämne till en tredje blomma; skärmfjäll hinnaktiga; yttre blomfjäll med hårsmal, n. rak rygg- eller basborst. — Fuktig ängsmark; 6—7.

463. *A. flexuosa* L. (Kruståtel), stråen löst tufvade, nedtill knäböjda, tätbladiga. upptill raka, bara, 1—2', vanligen rödaktiga; blad nederst talrika, borstlika, mjuka; bladsnärp urnupet tvårhugget; vippa glänsande, något lutande, under blomningen utbredd, med 2—3 tredelade, krusiga och utspärrade grenar tillsammans; småaxen n. linjelånga, silfver- och brunglänsande; blomborst knäböjdt och nedom knäet vridet. — Torra st.; 6—7.

464. *Holcus lanatus* L. (Luddtåtel), kort och tätt mjukludet gräs; rot stadig; stråen tufvade, temligen stadiga, 1—2'; blad platta, håriga, 2—3 linier breda, de öfres slidor något uppblåsta; vippa tätt pyramidformig, vanligen rödlätt; småax 2-blommiga, plattade, nedre blomman tvåkönad och borstlös, den öfre med ståndare och slutligen haklikt inkrökt borst; skärmfjäll kölade, trubbiga. — Fukt. ängar, betesmarker; 6—7.

465. *Melica nutans* L. (Bergsloke), rotstock krypande, grenig; strån nederst knäböjda med bruna slidor, plattadt fyrkantiga, upprätta, $\frac{1}{2}$ —1'; blad mörkgröna, platta, 2 linier breda, med fyrkantiga och sträfva slidor; vippa smalt klaslik, ensidigt lutande, violettbrun; småax lutande, n. äggrunda, 2—3-blommiga, öfversta blomman könlös, klubblik, omslutande en annan dylik inre; skärmfjäll trubbiga, kupiga; yttre kronskal borstlöst, slutligen broskartadt. — Skogsbackar, lundar; 5—6.

466. *Phragmites communis* Fr. (Rörvass), vårt största gräs; rotstock stark, långt krypande; strån upprätta, starkt ledade, 6—10', tjockare än en gispenna; blad långa, platta, spetsade, nära tumsbreda, på undre sidan gråaktiga; vippan rik, yfvigt pyramidlik, mörkt brunviolett och silfverglänsande; småax omkring 5-blommiga; skärmfjäll kortare än blommorna, olikstora; den nedersta blomman hankö-

nad eller könlös, glatt, de öfriga tvåkånade och omgifna af långa hår; blomfjällen hinnaktiga, det yttre långspetsadt trenervigt, det inre kort tvärtrubbigt. — Vatten; 8.

467. **Calamagrostis arundinacea** Roth (Skogsrör), rotstock krypande, alstrande rotskott; strå upprätt, styft, 4—6'; blad blekgröna, platta, i kanterna inrullade, sträfva, n. 3 linier breda, med släta slidor; vippa blekviolett, grönaktig, upprät, smal, rak, slutligen hopdragen; småax enblommiga; skärmfjäll spetsade, halmgula; blomma mycket längre än håren vid basen; yttre blomfjäll med en vid midten knäböjd, nedtill vriden borst, som utgår nära fjällets bas och är längre än detta. — Skogsbackar; 7.

468. **C. lanceolata** Rth. (Ängsrör), rotstock s. f.; strå slakt, upptill lutande, nedtill bladrikt och ofta förgrenadt, 2—4'; blad mjuka, långspetsade, 1½ linie breda; vippa temligen stor, utbredd lutande, brun- eller violettgrå; skärmfjäll spetsade, alltid öppna; blomborst rak, liten, i fjällets spetsklyfning och föga nående derutom; hår längre än blomfjället. — Fukt. ängar och skogsmark; 7—8. Varierar mycket i olika trakter.

469. **C. Epigejos** Rth. (Backrör), rotstock krypande; stråen n. tufvade, uppräta, 4—6', styfva, sträfva, nedtill bladiga; blad n. lansettlika, långt och styft spetsade, med kanterna ofta inrullade, snärpet långt, spetsigt; vippa upprät, snart slutet, lansettlik; småaxen för det mesta ensidigt gyttrade på vippans smågrenar; skärmfjällen långa, sylspetsade; håren längre än blomma och dess raka borst, som utgår vid fjällets midt och når dess topp. — Backar; 7—8.

470. **Apera spica venti** P. B. (Åkerhven), 1—2-årig; stråen tufvade, släta, uppräta, 2—3'; blad platta, sträfva; vippa stor, utbredd pyramidlik, blekgrön eller violett, slutligen brunaktig, med upprepadt tredelade grenar; småax enblommiga med borstlikt ämne till en andra blomma; nedre skärmfjället kortast; yttre blomfjäll i spetsen tuklufvet och bärande en mycket lång borst. — Bland säd; 6—7.

471. **Agrostis canina** L. (Hundhven), mångårig, tuffig, med bladknippen och ofta krypande rotskott; strån vanligen spensliga, nederst ofta nedtryckta, 1'; rotbladen hoprulladt borstlika, de högre upp platta med aflångt snärp; vippa långt äggrund, slutligen hopdragen med ofta vågiga och slaka grenar; småax enblommiga, mörkvioletta, sällan blekgula; skärmfjäll n. lika stora, blomfjäll blott det yttre, hinnadt köladt, ofta nedom midten försedt med ett vridet-knäböjdt borst. — Fukt. ängar; 7—8.

472. **A. vulgaris** With. (Brunhven) har mindre krypande rotskott och kortare eller inga bladskott; strån tufvade, stadigare, 1', platta; blad platta, liniebreda, med kort, tvärhugget snärp; vippan äggrund, rödbrun, med utstående grenar; skärmfjällen sylrika; blomfjäll 2, det yttre vanligen borstlöst eller med borst nedom midten. — Torra ängar, berg: 6—7.

473. **A. stolonifera** L. (Kryphven), rot- och bladskott merändels mycket krypande; stråen snedt nedtryckta, upptill bara, 1—3'; blad platta med aflängt snärp; vippa aflängt-pyramidlik, blekgrön-brunaktig, med slutligen hopdragna grenar; skärmfjäll äggrundt-lansettlika; blomma 2-skalig, det yttre fjället ofta med en liten rak borst invid spetsen, ofta utan. — Fukt. ställen, stränder: 7. Är ett i högsta grad föränderligt gräs.

474. **Milium effusum** L. (Luktgräs), rotstock krypande, med bladskott; strå enstaka, uppräta, raka, trinda, släta, 2—6'; blad mjuka, platta, 3—4 linier breda, med sträfvä kanter; snärpet långt, sargadt i spetsen; vippa gles, pyramidlikt yfvig, med 4—6 smala, till midten nakna, slutligen nedåtrigtade, kransställda grenar; småaxen enblommiga, gröna, n. äggrundt trinda, borstlösa; skärmfjäll trubbiga; blomfjäll glänsande, läderaktiga, det yttre bukigt, slutligen läderaktigt. — Lundar; 6—7.

475. **Alopecurus pratensis** L. (Ängskaffe), rotstocken kort med korta bladskott; strå nederst knäböjdt, upprätt, bladrikt, 2—4'; blad platta, 3 linier breda, sträfkantade, med öfversta slidan på midten uppblåst och trubbigt snärp; småaxen enblommiga, fästade på mycket korta, delade, till ett alldeles trindt, 2—3" långt vippax hopträngda grenar; skärmfjäll plattade, på den kölade ryggnerven långt hvithåriga, borstlösa, nedtill hopvuxna; blomfjäll 1, himmaktigt, dubbelviket, med lång utskjutande ryggborst från basen. — Fukt. ängar; 5—6.

476. **A. geniculatus** L. (Kärrkaffe), stråen flera tillsammans bildande täta, platta, flytande tufvor, knäböjda, nedtill bladiga, upptill bara; blad smala med temligen vida slidor och utdragna, trubbiga snärp; axvippan tumslång; skärmfjäll trubbiga, på ryggen långhåriga; borstet något krökt, mörkviolett med violetta ståndarknappar eller gröngult med brandgula ståndarknappar (*A. fulvus* Sm.), antingen längre eller kortare än fjället. — Våta ställen; 6—7.

477. **Phleum pratense** L. (Timothej) liknar mycket Ängskaffen, men sträet är vid basen knöllikt uppsvälldt, stråen styfvare,

vippaxet likasom tvåuddigt stiekande genom skärnfjällen, som äro plattadt kölade och försedda med borst i spetsen; blomfjäll 2, hinnaktiga, borstlösa, det yttre med bredt tvärhuggen spets. — Ängar; 6—7.

478. **Anthoxanthum odoratum** L. (Vårbrodd), mångårigt. ljusgrönt, i synnerhet torrt väluktande; strån tufvade, nedtill bladrika, upptill tagelsmala, $\frac{1}{2}$ —2', blad platta, bredast på midten, spetsade, stråets smalare, med färade i mynningen hvithåriga slidor och utdraget snärp; vippaxet 1—2'', delvis glest, lansettlikt; småaxen enblommiga med 2 enskliga könlösa borstbärande sidoblommor, som äro dubbelt längre än midtblomman, bruna och långt tilltryckt håriga; midtblommans fjäll hinnaktiga, trubbiga, det yttre gröna omslutande det inre hvita; ståndare 2; märken upptill tätt småhåriga och bugtkrökta. — Betesmarker, ängar; 5—6.

479. **Phalaris arundinacea** L. (Rörflen), rotstock krypande, med långa, fjälliga rotskott; strå rörlikt, styft, upprätt, 4—6'; blad 1' långa, breda, skarpt skärande, blågröna, med stora slidor och stora spetsiga snärp; vippa stor, hvitgrön l. blekröd, slutligen hopdragen, med sträfva, nederst parvisa grenar; småax enblommiga med 2 fellsagna sidoblommor som små tunna, penselhåriga fjäll; skärnblad kölade, spetsiga, längre än de glänsande släta blomfjällen. — Stränder, i vatten; 7.

480. **Hierochloa borealis** R. S. (Myskgräs), väluktande; rotstock skottalstrande; strån tätt tillsammans, släta, upprätta, endast nedtill 2-ledade, 1'; rotbladen 3—5'' långa, slaka, n. platta, sträfbreddade, stråets ganska korta med särdeles långa slidor ända upp; vippa yfvigt pyramidlik med parvisa utspärrade borstsmala grenar; småax n. ovala, glänsande hvitgröna, treblommiga, samlade mot grenarnes spets; skärnblad spetsadt båtlika, trindryggade, upptill hinnaktiga, af sidoblommornas längd; midtblomma tvåkönad, med 2 ståndare, borstlös, dubbelt kortare än den på sidorna, som har blott 3 ståndare; märken trindt fjäderlika. — Strandängar; 5—6.

481. **Nardus stricta** L. (Borstgräs), mångårigt; rot tätt trädig; strån starkt och hårdt tufvade, styft upprätta, färade, sträfva, blott nederst bladbärande; blad i täta rotknippen, borstlika, sylspetsade; ax smalt, ensidigt, upprätt; småax enblommiga, något insänkta i den ledade axeln, hvars spets ej bär ax, utan är borstlik; skärnfjäll inga; blomfjäll mycket olikstora, det yttre läderartadt 3-nervigt, sylborstspetsadt; stift 1; märke trädlikt, långt småhårigt. — Skogsängar, betesmarker; 6—7.

Polypodiaceæ. Ormbunkar.

482. **Polypodium vulgare** L. (Stensöta), rotstock tjock, krypande, träaktig; bladskaftet utan fjäll; stamblad $\frac{1}{2}$ —1', bredt, aflångt lansettlikt eller något ovalt i omkretsen, enkelt pardeladt; flikarne tjocka, rent gröna, skiftevisa, aflångt jemnbreda, trubbiga, hela eller mot spetsen sågnaggade, vid basen helt sammanhängande med skaftet och vanligen äfven med hvarandra; fruktplättar runda, åtskiljda, ljusbruna, i 2 rader på de öfre flikarnes baksida, nakna (utan svepefjäll); hvarje sporgömmen omgifvet af en elastisk ring och bristande oregelbundet på ena sidan, — Bergsklippor.

483. **P. Phlegopteris** L., rotstock krypande; stamblad mjukare, $\frac{1}{2}$ —1' eller högre, bredt äggrundt-lansettlikt och spetsigt, enkelt pardeladt, med n. motsatta flikar, hvaraf åtminstone de öfre vid basen sammanflyta, de 2 nedersta nedböjda, djupt parklufna, undertill på medelnerven och hufvudådrorna samt i kanten håriga; fruktplättar små, nära flikarnes kant, ljusa. — Skog.

484. **P. Dryopteris** L., rotstock krypande, smal; stamblad på ett bräckligt, n. genomskinligt glänsande skaft, bredt triangulära eller rhombiska, 1'; bladdelen lika lång som bred, dubbelt pardeladt; flikarne pardelade med naggade och trubbiga småflikar, de nedre hufvudflikarne kort skaftade, lika hela stambladet, de öfriga smärre och mindre delade, de i spetsen n. sammanhängande, alla ljusgröna, tunna, alldeles glatta; fruktplättar små, nära flikarnes kanter. — Skog.

485. **Polystichum Filix Mas** (L.) Roth (Ormbunke, Ormkagge), rotstock kort och tjock, vedartad, ofta snedt höjande sig några få tum ofvan jordytan; stamblad flera i stor kretsrund tufva, 2—3', styfva, upprätta, bredt lansettlika, regelbundet pardelade; hufvudflikarne mot basen mindre, lansettlika, parflikade med aflånga, föga sneda, rundadt trubbiga, trubbnaggade, stundom inskurva flikar; bladskaftet täckt af bruna, hinnaktiga fjäll; fruktplättar talrika, stora, nära basen invid ryggnerven af flikarne med ett tydligt njarlikt rundadt svepe, fästadt med ett veck i plättens kant. — Skog.

486. **P. spinulosum** DC. skiljer sig från föregående genom lägre stamblad, som är ljusare grönt, nedtill mycket bredare, djupare, 2—3-dubbelt delade; flikarne äggrundt lansettlika, dubbelt delade, de sista flikarne skarpt taggsågade; bladskaftet mycket fjälligt. — Skog. I hög grad föränderlig.

487. **Cystopteris fragilis** Bernh., rotstock kort, krypande; stamblad tufvade, 1', mycket tunna och bräckliga, aflångt-lansettlika, dubbelt pardelade, med hufvudflikar aftagande i storlek uppåt och nedåt; flikar lansettlika, djupt parklufne med små aflånga, naggade uddar; bladskaft utan fjäll, glänsande; fruktplättar runda, små, i yngre tillstånd inneslutna i ett under plätten fästadt svepe, som i början betäcker densamma med kanten och ofta snart försvinner. — Berg, murar.

488. **Woodsia ilvensis** Br., rotstock utsändande tätt tufvade stamblad, som äro 2—6", lansettlikt jemnbreda; hufvudflikarne afskiljda, parflikiga; flikarne små, trubbiga, något tjocka, gröna, undertill brunhåriga eller täckta af hinnaktiga små fjäll; fruktplättarne runda, omgifna af eller blandade med en krans af hår, som utgår från det under sporgömmena dolda fjället. — Berg.

489. **Asplenium Filix foemina** Bernh. liknar mycket Cyst. Filix mas, men stambladen äro högre och mjukare, 2—3', bredt lansettlika, dubbelt pardelade, de nedre hufvudflikarne aftagande i storlek, motsatta, frånskiljda, alla djupt parklufna med sågade eller tandade flikar, de nedersta olikformiga, de främre större; fruktplättar något aflånga, krökta, täckta af ett svepe, som med långsidan är fästadt vid plättens yttre sida och öppnar sig från bladnerven. — Fukt, skogsmark.

490. **A. Trichomanes** L. (Brylånke, Mjältört), rotstock kort, utsändande ett tätt knippe af tufvade stamblad; dessa 2—6", enkelt pardelade med ända till spetsen brunt, glatt skaft och afskiljda enkla, rundadt-äggformiga, grundt naggade, oskaftade flikar; fruktplättar längs sidonerverna, aflångt jemnbreda, i början skiljda, slutligen sammanflytande, med svepefjället öppnande sig som en springa längs yttre kanten. — Bergsspringor.

491. **A. septentrionale** Hoffm. (Nordisk Lånke), tätt tufvad; stambladen 2—5", bestående af ett brunt skaft, som mot toppen vidgar sig till en hel eller i 2—3 jemnbreda, något inskurva, spetsade och tandade flikar delad bladskifva; fruktplättarne langsträckta längs de täta nerverna, intagande flikens hela undersida, som deraf blir brun, utom i spetsen. — Berg.

492. **Pteris aquilina** L. (Ormräs, Bräken), rotstock styf, krypande, tjock; stamblad 1—4', triangelformigt 3-dubbelt pardeladt, hvarje hufvudflik skaftad, liknande ombunken i sin helhet, de lägsta småflikarne mycket större än de andra, så att deraf en triangulär

omkrets uppstår både hos hela ormbunken och dess hufvuddelar; slutflikarne aflånga, trubbiga, de yttersta sammanflytande till en odelad ändflik; fruktplåttar linieformiga tätt intill kanten af fliken (och täckta af den) med ett svepe fästadt vid dess yttre kant och öppnande sig på inre sidan. — Skog.

Ophioglosseæ.

493. **Botrychium Lunaria** L. (Vårbräken, Låsgräs), rotstock mycket liten, uppskjutande ett enda upprätt stamblad, som är 3—8", vid basen lökligt uppsväldt och der gömmande det kommande årets hopvecklade planta samt har derofvan några få bruna omslidande hinnor, vid midten ett stamblad och i toppen fruktsamlingen; stambladet 1—3", pardeladt med 5—14 sneda, halfmånformiga, tjocka, hela eller naggade flikar; fruktsamlingen (ett i frukt bärande grenar omvandladt blad) 1—2", pyramidformigt sammansatt ax af ensidiga grenar med klötrunda, oskaftade och frånskiljda sporgömmen, som ej omslutas af någon ring och öppna sig till midten med en tvärremna. — Betesmarker.

Equisetaceæ. Fräken.

494. **Equisetum arvense** L. från en krypande och delad samt här och der lökbärande rotstock uppskjuter dels sterila (grenbärande) dels fertila (axbärande) stammar; de sednare framkomma om våren, äro 8—10" höga, afdelade i leder, hvarifrån utgå vida hvitaktiga slidor, delade i 10 lansettlika, svartbruna tänder; axet består af horisontelt skaftade sexkantiga sköldar, som på undersidan uppbära fruktgömmen, innehållande de talrika sporerna, som snart visa sig likasom omgifna af 4 spiralvridna strängar; den sterila stammen uppkommer sednare, är 1—2', och från dess slidor utgå 10—12 kretsvisa 3—4-eggade grenar, äfven ledade och slidbärande, sällan sjelfva grenade. — Odl. st., lerjord etc.

495. **E. sylvaticum** L. (Skogsfräken) har 2 slag af stammar; den fertila i början n. enkel och fothög, men snart grenad, lik den sterila; slidor $\frac{1}{2}$ " långa, delade i 6—8 lansettlika n. åggrunda, trubbiga, hinnaktiga tänder; grenarne 6—16, vanligen bågligt nedböjda och långa, åtminstone vid de nedre lederna ytterligare delade i kransvisa 3-eggade smågrenar; ax 6—8 linier långt, trubbigt. — Skogsångar.

496. **E. limosum** L. (Vattenfräken), stammen tjock, 1—4'

men inuti vidgadt pipig, utanpa mångstrimmig eller refflad, enkel eller i djupare, rinnande vatten med mest 5-kantiga, ej sällan 2—5" långa, enkla grenar; slidorna 3—4 linier långa, med syllika, svarta, ej hinnkantade tänder; axet 6—9 linier långt, trubbigt, i början svart. — I stillastående eller rinnande vatten.

Isoëtea.

497. **Isoëtes** *lacustris* L. (Braxengräs), växer under vatten, på botten af sjöar och åar; från en mycket kort rotförande rotstock uppskjuter ett tätt knippe af stamblad, som äro 2—6", svartgröna, smalt jemnbreda, sylformiga, styfva och ogenomskinliga, vid basen lökformigt uppsvällda och der fyllda med stoftartadt små sporer, hvilka hos de inre bladen äro mycket små, hos de yttre större och först sammanhängande fyra och fyra; dessa sporer äro här gulaktiga, försedda med låga, åslika, ofta sammanflytande ojemnheter på ytan, men hos *I. echinospora* Dur. krithvita och försedda med fina och spröda, utstående borst.

Lycopodiaceæ. Lummer.

498. **Lycopodium** *Selago* L. (Lyslummer), stam vid basen nedliggande och rotsläende, sedan uppstigande busklik med upptill klymedelade, stadiga, n. fingertjocka, 3—8' höga grenar, som äro jemnhöga och tätt beklädda af lausettlika, helbräddade, mörkgröna, läderhårda och finuddiga blad; i vinklarna af de öfre bladen, men ej bildande något ax, sitta frukterna, som bestå af ett 2-skaligt gömme, inneslutande talrika med åsar försedda sporer; i stället för dessa frukter sitta ofta små skaftade blad-groddknoppar. — Skogar, berg.

499. **L. anmotinum** L. (Refgräs, Granlummer), stam långt och refvigt krypande, med korta uppräta grenar, alla betäckta med blad, som sitta mera glesa, spridda i omkring 5 rader samt ofta i olika riktning ställda, äro fullt 3 linier långa och äga ingen hårudd, men äro mot spetsen naggsågade; de öfre delarna af grenarna öfvergå genom de förändrade bladen till tumslånga, trinda, alldeles oskaftade, ljusgula ax. — Skogar.

500. **L. clavatum** L. (Mattgräs, Kalfrefvor) liknar föregående, men bladen sitta tätare, äro smalare och försedda med lång hårspets och saknar nerv; axen äro skaftade samt parvisa, smalare och gulare med äggrunda, hårlösa fjäll. — Skog.

11 975
An 25

FEMHUNDRA
AFBILDNINGAR

AF
MERA ALLMÄNT FÖREKOMMANDE SVENSKA VÄXTER.
FÖR SKOLAN OCH HEMMET.

MED TEXT
AF
N. J. ANDERSSON.

SEDNARE HÄFTET:
PLANCHER.

STOCKHOLM
ZACHARIAS HEGGSTROMS FÖRLAG
1870.

FEMHUNDRA
AFBILDNINGAR

AF

MERA ALLMÄNT FÖREKOMMANDE SVENSKA VÄXTER.

FÖR SKOLAN OCH HEMMET.

MED TEXT

AF

N. J. ANDERSSON.

ANDRA HÄFTET: PLANCHER.

STOCKHOLM
ZACHARIAS HÆGGSTROMS FÖRLAG.

ALLA HÆFTEN SÄLLES I EN HÆFT
1870.

AFBILDNINGAR.

1. *Bidens tripartita* L. — Brunskära.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
2. *Bidens cernua* L. — Lutskära.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
3. *Chrysanthemum Leucanthemum* L. — Prestkrage.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
4. *Matricaria Chamomilla* L. — Sötblomster.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
5. *Matricaria inodora* L. — Baldersbrä.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
6. *Anthemis arvensis* L. — Akerkulla.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
7. *Achillea Millefolium* L. — Rölleka.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
8. *Tanacetum vulgare* L. — Renfana.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
9. *Artemisia Absinthium* L. — Malört.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.

TAFELN I.

10. *Artemisia vulgaris* L. — Gråbo.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
11. *Senecio vulgaris* L. — Boört.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
12. *Gnaphalium uliginosum* L. — Sumpnoppa.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
13. *Gnaphalium silvaticum* L. — Skogsnoppa.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
14. *Gnaphalium dioicum* L. — Kattfot.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
15. *Filago montana* L. — Ullblomster.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia necessaria.
16. *Aster Tripolium* L. — Strandkil.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
17. *Erigeron acris* L. — Gråbinka.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
18. *Solidago Virgaurea* L. — Gullris.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.

ТАБЛАН II.

10

11

12

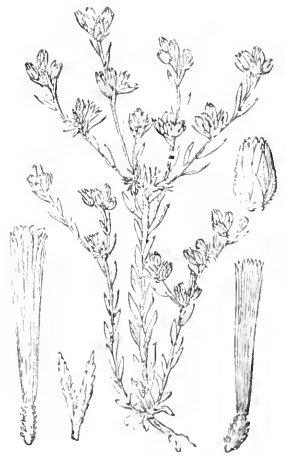
13

14

15

16

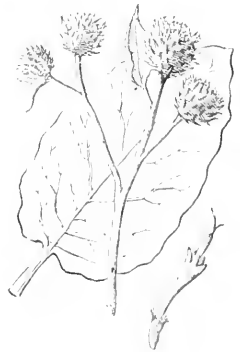
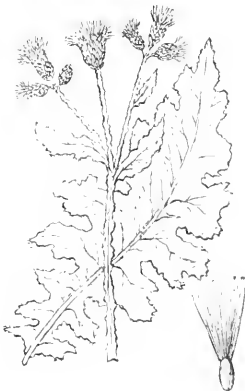
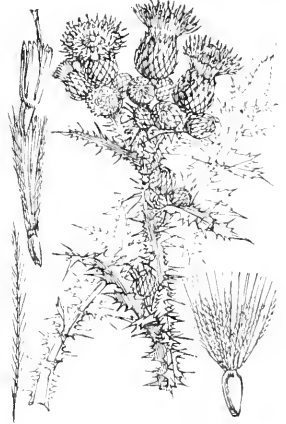
17

18

19. *Tussilago Farfara* L. — Hästhof.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia superflua.
20. *Centaurea Jacea* L. — Färgklint.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia frustranea.
21. *Centaurea Cyanus* L. — Blåklint.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia frustranea.
22. *Carlina vulgaris* L. — Stjerntistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
23. *Cirsium lanceolatum* Scop. — Vägtistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
24. *Cirsium palustre* Scop. — Kärrtistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
25. *Cirsium arvense* Scop. — Åkertistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
26. *Carduus crispus* L. — Krustistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
27. *Lappa tomentosa* L. — Kardborre.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.

28. *Lappa minor* DC. — Kardborre.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
29. *Sonchus oleraceus* L. — Mjölktistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
30. *Sonchus arvensis* L. — Fettistel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
31. *Lactuca muralis* L. — Skogssallat.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
32. *Lapsana communis* L. — Harekål.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
33. *Tragopogon pratensis* L. — Hafrerot.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
34. *Crepis tectorum* L. — Klofibla.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
35. *Hieracium Pilosella* L. — Hårnackel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
36. *Hieracium Auricula* L. — Öronnackel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.

TAFLAN IV.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37. *Hieracium dubium* L. — Backnackel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
38. *Hieracium murorum* L. — Bergnackel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
39. *Hieracium umbellatum* L. — Flocknackel.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
40. *Taraxacum officinale* Wigg. — Maskros.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
41. *Leontodon autumnalis* L. — Höstfibla.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
42. *Hypochaeris maculata* L. — Fläckfibla.
Synanthereæ. — Syngenesia, Polygamia æqualis.
43. *Trichera arvensis* Schrad. — Åkervädd.
Dipsacææ. — Tetrandria, Monogynia.
44. *Succisa pratensis* Mönch. — Ängsvädd.
Dipsacææ. — Tetrandria, Monogynia.
45. *Valeriana officinalis* L. — Vendelrot.
Valerianææ. — Triandria, Monogynia.

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46. *Valerianella olitoria* L. — Vårsallat.
Valerianææ. — Triandria, Monogynia.
47. *Sambucus nigra*. — Fläder.
Valerianææ (Sambucææ). — Pentandria, Trigynia.
48. *Viburnum Opulus* L. — Olvon.
Valerianææ (Sambucææ). — Pentandria, Trigynia.
49. *Galium boreale* L. — Hvitmåra.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.
50. *Galium palustre* L. — Kärrmåra.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.
51. *Galium uliginosum* L. — Fuktmåra.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.
52. *Galium verum* L. — Gulmåra.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.
53. *Galium Aparine* L. — Snärjgräs.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.
54. *Asperula odorata* L. — Myskmadra.
Rubiaceææ. — Tetrandria, Monogynia.

46

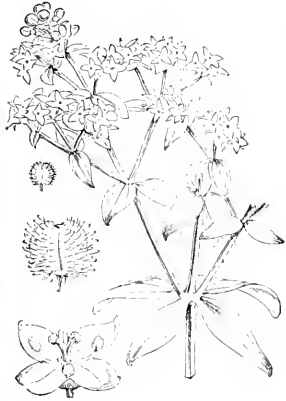
47

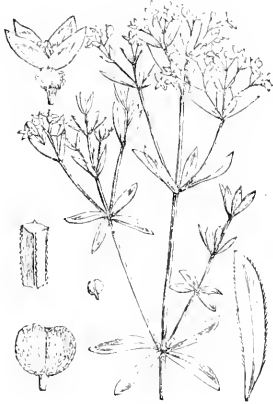
48

49

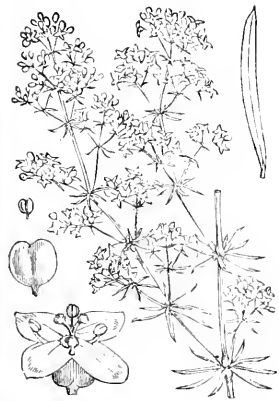
50

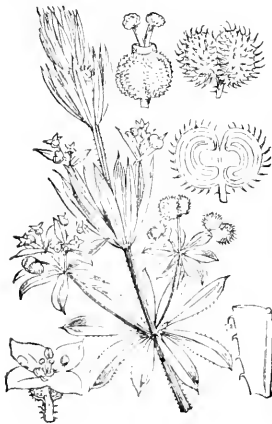
51

52

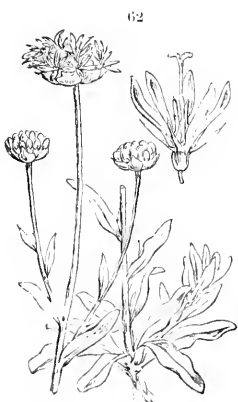
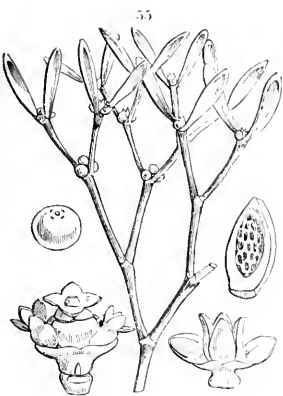
53

54

55. *Viscum album* L. — Mistel.
Loranthaceæ. — Dioecia, Tetrandria.
56. *Lonicera Xylosteum* L. — Try.
Caprifoliaceæ. — Pentandria, Monogynia.
57. *Linnaea borealis* L. — Linnés ört.
Caprifoliaceæ. — Didynamia, Angiospermia.
58. *Campanula glomerata* L. — Toppklocka.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
59. *Campanula Trachelium* L. — Nässelklocka.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
60. *Campanula percisiifolia* L. — Skogsklocka.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
61. *Campanula rotundifolia* L. — Ängsklocka.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
62. *Jasione montana* L. — Bergmonke.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
63. *Lobelia Dortmanna* — Notblomster.
Campanulaceæ. — Pentandria, Monogynia.

64. *Convolvulus arvensis* L. — Åkervinda.
Convolvulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
65. *Cuscuta europæa* L. — Snarrefva.
Convolvulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
66. *Anchusa officinalis* L. — Öxtung-ört.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
67. *Lycopsis arvensis* L. — Åkerrost.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
68. *Myosotis palustris* With. — Förgät-mig-ej.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
69. *Myosotis arvensis* Hfn. — Åkerögon.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
70. *Myosotis hispida* Schl. — Ängsögon.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
71. *Myosotis stricta* Lk. — Backögon.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
72. *Lithospermum arvense* L. — Sminkört.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.

ТАПЛАН VIII.

64

65

66

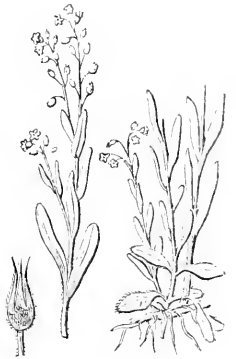
67

68

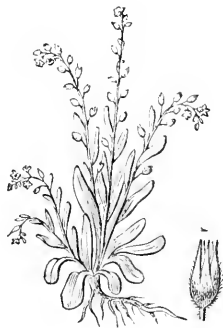
69

70

71

72

73. *Pulmonaria officinalis* L. — Lungört.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
74. *Echium vulgare* L. — Blæeld.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
75. *Cynoglossum officinale* L. — Hundtunga.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
76. *Asperugo procumbens* L. — Rifva.
Boragineæ. — Pentandria, Monogynia.
77. *Mentha arvensis* L. — Hästmynta.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
78. *Lycopus europæus* L. Strandklo.
Labiatae. — Diandria, Monogynia.
79. *Origanum vulgare* L. — Dosta.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
80. *Thymus Serpyllum* L. — Backtimjam.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
81. *Calamintha Acinos* Bth. — Harmynta.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.

73

74

75

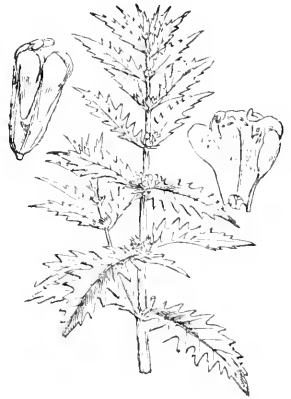
76

77

78

79

80

81

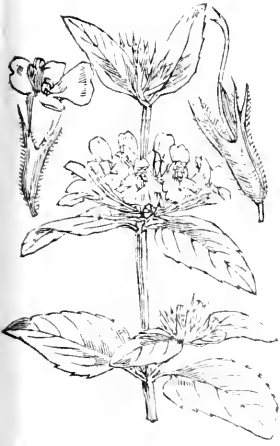

82. *Clinopodium vulgare* L. — Bergmynta.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
83. *Scutellaria galericulata* L. — Hjelmört.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
84. *Prunella vulgaris* L. — Brunört.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
85. *Nepeta Cataria*. — Kattmynta.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
86. *Glechoma hederacea* L. — Jordrefva.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
87. *Leonurus Cardiaca* L. — Hjertstillä.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
88. *Stachys silvatica* L. — Skogssyska.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
89. *Stachys palustris* L. — Kärrsyska.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.
90. *Lamium album* L. — Blindnässlä.
Labiatae. — Didynamia, Gymnospermia.

TAFELN X.

82

83

84

85

86

87

88

89

90

100. *Solanum Dulcamara* L. — Quesved.
Solanaceæ. — Pentandria, Monogynia.
101. *Hyoscyamus niger*. — Bolmört.
Solanaceæ. — Pentandria, Monogynia.
102. *Verbascum Thapsus*. — Kungsljus.
Personatæ. — Pentandria, Monogynia.
103. *Verbascum nigrum* L. — Kattljus.
Personatæ. — Pentandria, Monogynia.
104. *Linaria vulgaris* (L.). — Sporrblomma.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
105. *Scrophularia nodosa* L. — Flenört.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
106. *Veronica spicata* L. — Axprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
107. *Veronica serpyllifolia* L. — Timjeprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
108. *Veronica arvensis* L. — Åkerprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.

TAFELN XII.

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109. *Veronica verna* L. — Vårprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
110. *Veronica agrestis* L. — Ogräsprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
111. *Veronica Beccabunga* L. — Bäckgröna.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
112. *Veronica Chamædrys* L. — Theprisa.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
113. *Veronica officinalis* L. — Ärenprisa.
Personatæ. — Diandra, Monogynia.
114. *Euphrasia officinalis* L. — Ögontröst.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
115. *Rhinanthus Crista Galli* L. — Skallerört.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
116. *Pedicularis palustris* L. — Kärrspira.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
117. *Melampyrum cristatum* L. — Kamkepling.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.

TAFLAN XIII.

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118. *Melampyrum nemorosum* L. Lundkepling.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
119. *Melampyrum pratense* L. — Kokepling.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
120. *Melampyrum silvaticum* L. — Skogskepling.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
121. *Lathræa Squamaria* L. — Fjällrot.
Personatæ. — Didynamia, Angiospermia.
122. *Utricularia vulgaris* L. — Blåsört.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
123. *Pinguicula vulgaris* L. — Tätört.
Personatæ. — Diandria, Monogynia.
124. *Primula veris* L. — Gullvifva.
Primulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
125. *Primula farinosa* L. — Blåvifva.
Primulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
126. *Hottonia palustris* L. — Blinka.
Primulaceæ. — Pentandria, Monogynia.

118

119

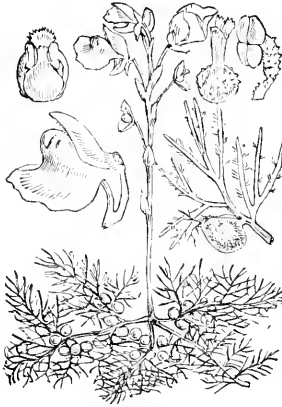
120

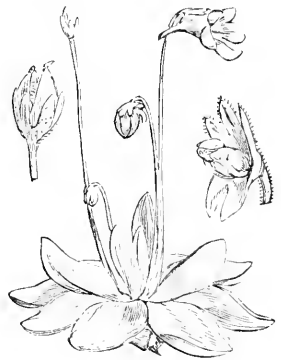
121

122

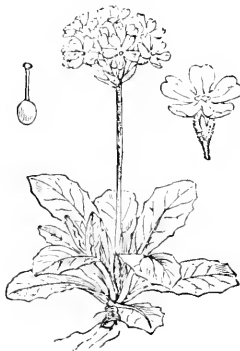
123

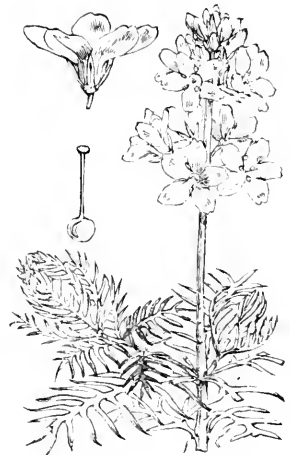
124

125

126

127. *Lysimachia vulgaris* L. — Lysing.
Primulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
128. *Lysimachia thyrsoflora* L. — Topplösa.
Primulaceæ. — Pentandria, Monogynia.
129. *Trientalis europæa* L. — Stjernros.
Primulaceæ. — Heptandria, Monogynia.
130. *Plantago major* L. — Groblad.
Plantagineæ. — Tetrandria, Monogynia.
131. *Plantago media* L. — Slässkämpar.
Plantagineæ. — Tetrandria, Monogynia.
132. *Plantago lanceolata* L. — Lansettbladigt Groblad.
Plantagineæ. — Tetrandria, Monogynia.
133. *Armeria vulgaris* W. — Trift.
Plumbagineæ. — Pentandria, Pentagynia.
134. *Cornus suecica* L. — Holtsblomma.
Corneæ. — Tetrandria, Monogynia.
135. *Adoxa Moschatellina* L. — Desmansknopp.
Adoxeæ. — Octandria, Tri-Pentagynia.

127

128

129

130

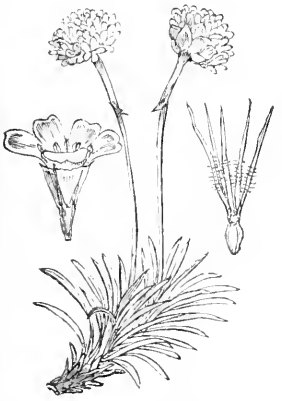
131

132

133

134

135

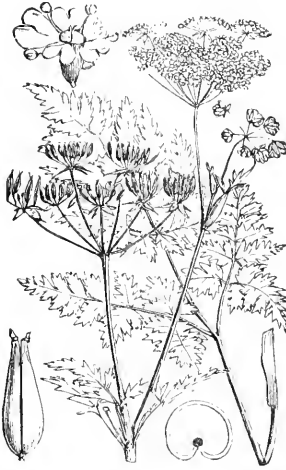

136. *Hedera Helix* L. — Murgröna.
Araliaceæ. — Pentandria, Monogynia.
137. *Cerefolium silvestre* Bess. — Hundloka.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
138. *Laserpitium latifolium* L. — Spenört.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
139. *Heracleum sibiricum* L. — Björnfloka.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
140. *Angelica silvestris* L. — Engelört.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
141. *Peucedanum palustre* Mch. — Mossarot.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
142. *Aethusa Cynapium* L. — Vildpersilja.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
143. *Cicuta virosa* L. — Sprängört.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
144. *Aegopodium Podagraria* L. — Kirskål.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.

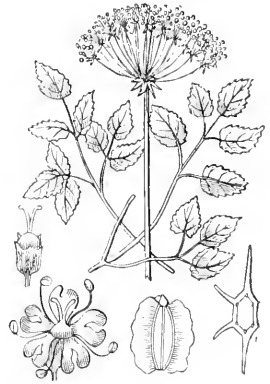
136

137

138

139

140

141

142

143

144

145. *Carum Carvi* L. — Kummin.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
146. *Pimpinella Saxifraga* L. — Ängsanis.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
147. *Sium latifolium* L. — Strätta.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
148. *Sanicula europæa* L. — Sårlåka.
Umbelliferæ. — Pentandria, Digynia.
149. *Acer platanoides* L. — Lönn.
Acerineæ. — Polygamia, Dioecia.
150. *Nymphaea alba* L. — Hvit Näckros.
Nymphæaceæ. — Polyandria, Monogynia.
151. *Nuphar luteum* L. — Gul Näckros.
Nymphæaceæ. — Polyandria, Monogynia.
152. *Ranunculus Lingua* L. — Ämöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
153. *Ranunculus Flammula* L. — Ältnöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.

145

146

147

148

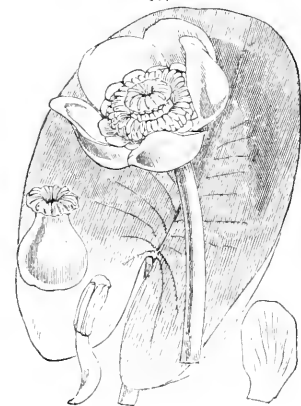
149

150

151

152

153

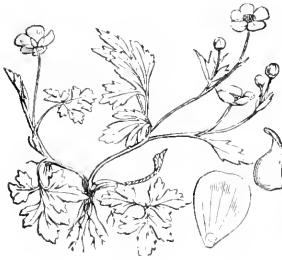

154. *Ranunculus bulbosus* L. — Lökmöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
155. *Ranunculus repens* L. — Krypmöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
156. *Ranunculus acris* L. — Smörblomma.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
157. *Ranunculus auricomus* L. — Kretsmöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
158. *Ranunculus sceleratus* L. — Tiggarmöja.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
159. *Ranunculus aquatilis* L. — Grodnate.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
160. *Ficaria ranunculoides* Rth. — Korskål.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
161. *Myosurus minimus* L. — Råttippa.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
162. *Thalictrum flavum* L. — Ängsruta.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.

154

155

156

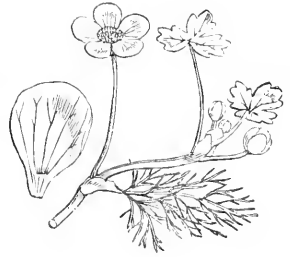
157

158

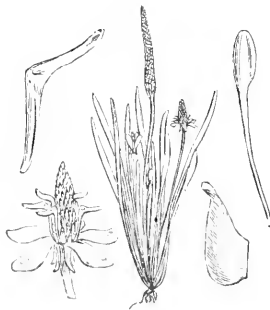
159

160

161

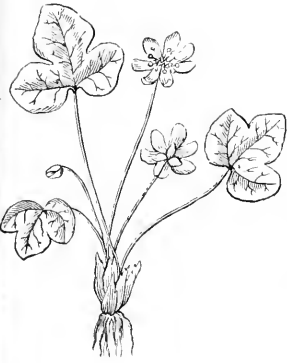
162

163. *Anemone Hepatica* L. — Blåsippa.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
164. *Anemone nemorosa* L. — Hvitsippa.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
165. *Pulsatilla vulgaris* Mill. — Backvippa.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
166. *Caltha palustris* L. — Kalfleka.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
167. *Delphinium Consolida* L. — Riddarsporre.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
168. *Actæa spicata* L. — Trollbär.
Ranunculaceæ. — Polyandria, Polygynia.
169. *Berberis vulgaris* L. — Berberis.
Berberideæ. — Hexandria, Monogynia.
170. *Papaver dubium* L. — Rågvallmo.
Papaveraceæ. — Polyandria, Monogynia.
171. *Chelidonium majus* L. — Svalört.
Papaveraceæ. — Polyandria, Monogynia.

163

164

165

166

167

168

169

170

171

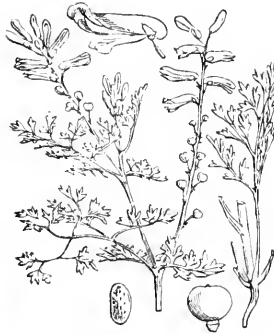

172. *Corydalis fabacea* L. — Nunneört.
Fumariaceæ. — Diadelphia, Hexandria.
173. *Fumaria officinalis* L. — Åkerrök.
Fumariaceæ. — Diadelphia, Hexandria.
174. *Brassica campestris* L. — Åkerkål.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
175. *Sinapis arvensis* L. — Åkersenap.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
176. *Sisymbrium officinale* L. — Vägsenap.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
177. *Sisymbrium Sophia*. — Stillfrö.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
178. *Erysimum cheiranthoides* L. — Åkergylle.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
179. *Alliaria officinalis* L. — Lökkrasse.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.
180. *Cardamine pratensis* L. — Ängskrasse.
Cruciferæ. — Tetradynamia, Siliquosæ.

172

173

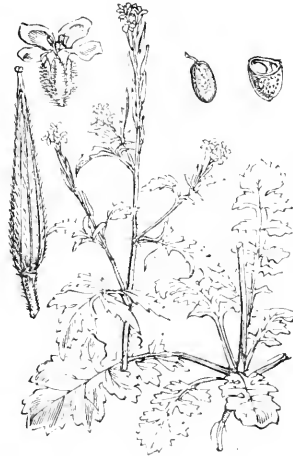
174

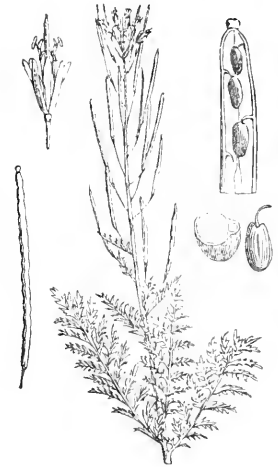
175

176

177

178

179

180

181. *Arabis Thaliana* L. — Backbränna.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
182. *Turritis glabra* L. — Tornört.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
183. *Dentaria bulbifera* L. — Tandrotta.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
184. *Barbarea vulgaris* Br. — Vinterkrasse.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
185. *Nasturtium amphibium* L. — Vattenrättika.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
186. *Nasturtium silvestre* Br. — Strandkrasse.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
187. *Nasturtium palustre* DC. — Kärrsenap.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
188. *Bunias orientalis* L. — Hundrättika.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.
189. *Neslia paniculata* Desv. — Korndodra.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliquosæ.

181

182

183

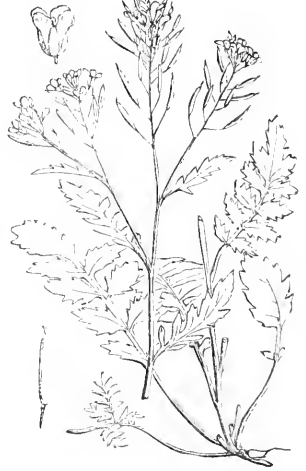
184

185

186

187

188

189

190. *Lepidium ruderale* L. — Gatukrasse.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
191. *Capsella bursa Pastoris*. — Pungört.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
192. *Thlaspi arvense* L. — Penningskida.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
193. *Camelina sativa* L. — Lindodra.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
194. *Draba verna* L. — Vårälskling.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
195. *Subularia aquatica* L. — Sylört.
Cruciferae. — Tetradynamia, Siliculosæ.
196. *Polygala vulgaris* L. — Fogelört.
Polygaleæ. — Diadelphia, Octandria.
197. *Impatiens noli tangere* L. — Balsamin.
Balsaminææ. — Pentandria, Monogynia.
198. *Tilia parvifolia* L. — Lind.
Tiliaceæ. — Polyandria, Polygynia.

190

191

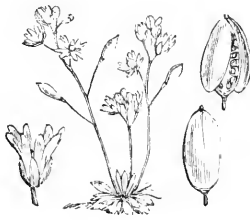
192

193

194

195

196

197

198

199. *Malva rotundifolia* L. — Kattost.
Malvaceæ. — Monadelphía, Polyandria.
200. *Malva borealis* Wallm.
Malvaceæ. — Monadelphía, Polyandria.
201. *Geranium sanguineum* L. — Bergnäbba.
Geraniaceæ. — Monadelphía, Decandria.
202. *Geranium sylvaticum* L. — Midsommarsblomster.
Geraniaceæ. — Monadelphía, Decandria.
203. *Geranium Robertianum* L. — Stinknäbba.
Geraniaceæ. — Monadelphía, Decandria.
204. *Geranium pusillum* L. — Vagnäbba.
Geraniacæ. — Monadelphía, Decandria.
205. *E. alium Cicutarium* L. — Kunnäbba.
Geraniaceæ. — Monadelphía, Pentandria.
206. *Oxalis Acetosella* L. — Harsyra.
Oxalideæ. — Monadelphía, Decandria.
207. *Linum catharticum* L. — Vild-lin.
Lineæ. — Monadelphía, Decandria.

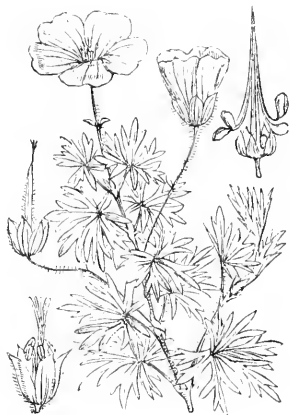
199

200

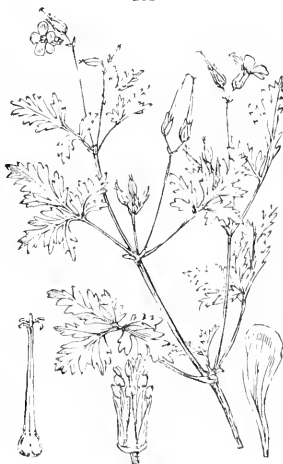
201

202

203

204

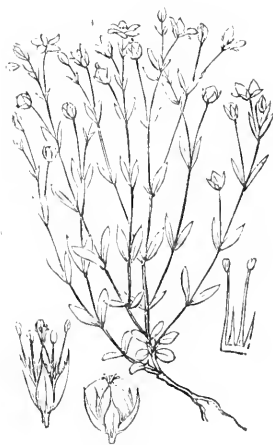
205

206

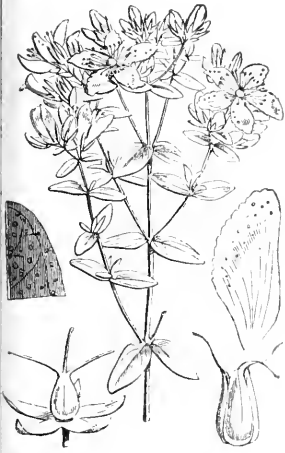

207

208. *Hypericum perforatum* L. — Johannesblomster.
Hypericineæ. — Polyadelphia, Polyandria.
209. *Hypericum quadrangulum* L. — Mansblod.
Hypericineæ. — Polyadelphia, Polyandria.
210. *Helianthemum vulgare* L. — Solvända.
Cistineæ. — Polyandria, Monogynia.
211. *Viola hirta* L. — Luddviol.
Violarieæ. — Pentandria, Monogynia.
212. *Viola palustris* L. — Kärrviol.
Violarieæ. — Pentandria, Monogynia.
213. *Viola mirabilis* L. — Underviol.
Violarieæ. — Pentandria, Monogynia.
214. *Viola canina* L. — Hundviol.
Violarieæ. — Pentandria, Monogynia.
215. *Viola tricolor* L. — Styfinorsblomma.
Violarieæ. — Pentandria, Monogynia.
216. *Parnassia palustris* L. — Slätterblomma.
Droseraceæ. — Pentandria, Tetragynia.

208

209

210

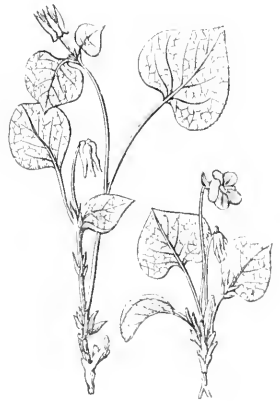
211

212

213

214

215

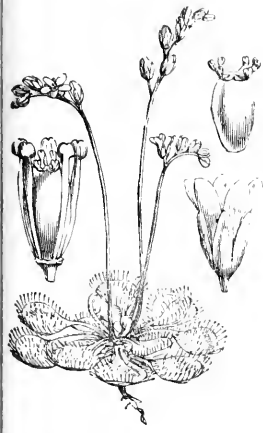

216

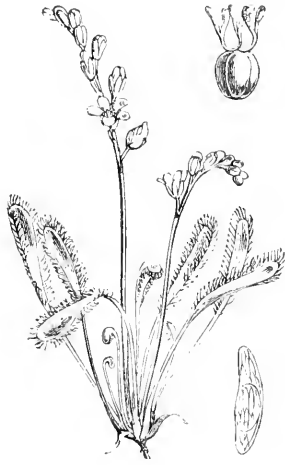

217. *Drosera rotundifolia* L. — Daggört.
Droseraceæ. — Pentandria, Tetragynia.
218. *Drosera longifolia* L. — Daggört.
Droseraceæ. — Pentandria, Tetragynia.
219. *Silene inflata* L. — Smällört.
Silenaceæ. — Decandria, Trigynia.
220. *Silene nutans* L. — Lutglim.
Silenaceæ. — Decandria, Trigynia.
221. *Lychnis flos Cuculi* L. — Göklysa.
Silenaceæ. — Decandria, Pentagynia.
222. *Lychnis silvestris* Schk. — Skogsbläsa.
Silenaceæ. — Decandria, Pentagynia.
223. *Lychnis Viscaria* L. — Tjärblomster.
Silenaceæ. — Decandria, Pentagynia.
224. *Agrostemma Githago* L. — Akerblätt.
Silenaceæ. — Decandria, Pentagynia.
225. *Dianthus deltoides* L. — Ängsnejlika.
Silenaceæ. — Decandria, Digynia.

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226. *Malachium aquaticum* Fr. — Vattennarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Pentagynia.

227. *Stellaria media* L. — Vättnarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Trigynia.

228. *Stellaria graminea* L. — Gräsnarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Trigynia.

229. *Cerastium vulgatum* L. — Hönsnarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Pentagynia.

230. *Cerastium semidecandrum* L.
Alsinaceæ. — Decandria, Pentagynia.

231. *Arenaria serpyllifolia* L. — Sandling.
Alsinaceæ. — Decandria, Trigynia.

232. *Arenaria trinervis* L. — Skogsnarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Trigynia.

233. *Sagina procumbens* L. — Krypnarv.
Alsinaceæ. — Decandria, Pentagynia.

234. *Spergula arvensis* L. — Åkerspergel.
Alsinaceæ. — Decandria, Pentagynia.

226

227

228

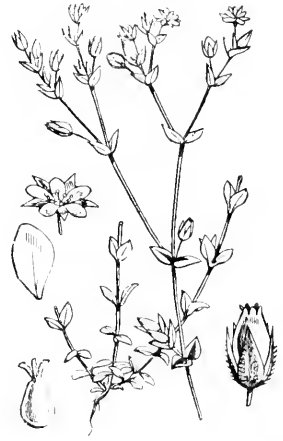
229

230

231

232

233

234

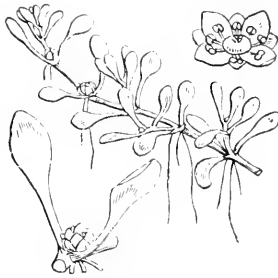
235. *Lepigonum rubrum* L. — Rödfryl.
Asteraceæ. — Decandria. Trigynia.
236. *Elatine Hydropiper* L. — Lonkesnarv.
Elatineæ. — Octandria. Tetragynia.
237. *Ribes Uva crispa* L. — Stickelbärsbuske.
Ribesiaceæ. — Pentandria. Digynia.
238. *Ribes alpinum* L. — Mabärsbuske.
Ribesiaceæ. — Pentandria. Digynia.
239. *Rhamnus Frangula* L. — Brakved.
Rhamnææ. — Pentandria. Monogynia.
240. *Rhamnus catharticus* L. — Getapel.
Rhamnææ. — Pentandria. Monogynia.
241. *Saxifraga granulata* L. — Mandelört.
Saxifrageæ. — Decandria. Digynia.
242. *Chrysosplenium alternifolium* L. — Mjeltört.
Saxifrageæ. — Octandria. Digynia.
243. *Sedum Telephium* L. — St. Hans knopp.
Crassulaceæ. — Decandria. Pentagynia.

235

236

237

238

239

240

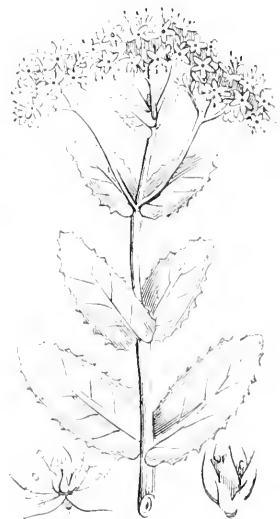
241

242

243

244. *Sedum acre* L. — Fetknopp.
Crassulaceæ. — Decandria, Pentagynia.
245. *Sedum annuum* L. — Smaknopp.
Crassulaceæ. — Decandria, Pentagynia.
246. *Sedum album* L. — Hällknopp.
Crassulaceæ. — Decandria, Pentagynia.
247. *Lythrum Salicaria* L. — Fackelblomster.
Lythrariceæ. — Dodecandria, Monogynia.
248. *Epilobium angustifolium* L. — Mjölkört.
Onagrariceæ. — Octandria, Monogynia.
249. *Epilobium montanum* L. — Bergdun.
Onagrariceæ. — Octandria, Monogynia.
250. *Epilobium palustre* L. — Kärrdun.
Onagrariceæ. — Octandria, Monogynia.
251. *Circæa alpina* L. — Hexört.
Onagrariceæ. — Diandria, Monogynia.
252. *Myriophyllum spicatum* L. — Axkam.
Halorhageæ. — Monoecia, Polygynia.

244

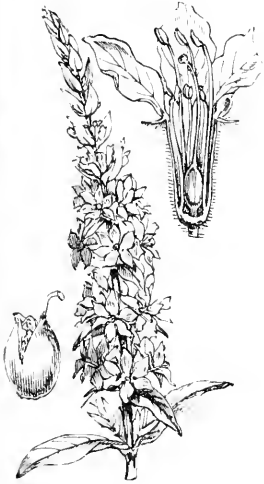
245

246

247

248

249

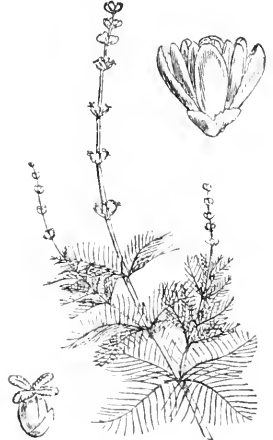
250

251

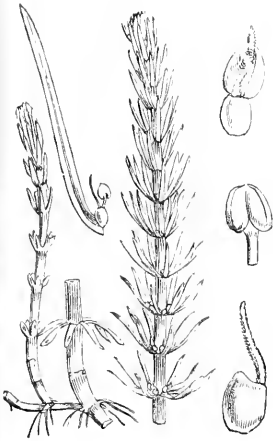

252

253. *Hippuris vulgaris* L. — Hästsvansört.
Halorhagææ. — Monandria, Monogynia.
254. *Pyrus Malus* L. — Appelträd.
Pomaceæ. — Icosandria, Pentagynia.
255. *Sorbus scandica* L. — Oxel.
Pomaceæ. — Icosandria, Trigynia.
256. *Sorbus Aucuparia* L. — Rönn.
Pomaceæ. — Icosandria, Trigynia.
257. *Crataegus monogyna* Jaq. — Hagtorn.
Pomaceæ. — Icosandria, Digynia.
258. *Rosa canina* L. — Hundtörne.
Senticosææ. — Icosandria, Polygynia.
259. *Rosa rubiginosa* L. — Lukttörne.
Senticosææ. — Icosandria, Polygynia.
260. *Rosa tomentosa* L. — Luddtörne.
Senticosææ. — Icosandria, Polygynia.
261. *Agrimonia Eupatoria* L. — Åkermönja.
Senticosææ. — Dodecandria, Digynia.

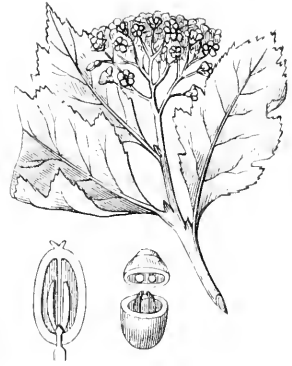
253

254

255

256

257

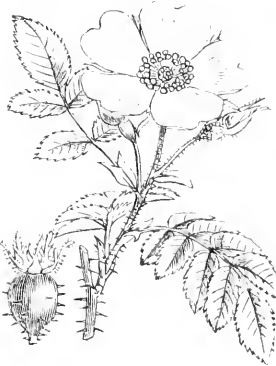
258

259

260

261

262. *Alchemilla vulgaris* L. — Daggkåpa.
Senticosæ. — Tetrandria, Monogynia.
263. *Fragaria vesca* L. — Smultronört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
264. *Comarum palustre* L. — Kärrklöfver.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
265. *Potentilla Anserina* L. — Gåsört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
266. *Potentilla reptans* L. — Refvig Fingerört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
267. *Potentilla verna* L. — Var-fingerört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
268. *Potentilla argentea* L. — Silfver-Fingerört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
269. *Potentilla Tormentilla* L. — Blodrotsört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.
270. *Geum rivale* L. — Fårkummer.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271. *Geum urbanum* L. — Nejlikkummer.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

272. *Rubus Idæus* L. — Hallonbuske.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

273. *Rubus cæsius* L. — Blåhallon.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

274. *Rubus fruticosus* L. — Björnhallon.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

275. *Rubus saxatilis* L. — Jungfrubär.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

276. *Rubus Chamæmoris* L. — Hjortron.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

277. *Spiræa Filipendula* L. — Galtört.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

278. *Spiræa Ulmaria* L. — Elggräs.
Senticosæ. — Icosandria, Polygynia.

279. *Prunus Padus* L. — Hägg.
Drupacæ. — Icosandria, Monogynia.

271

272

273

274

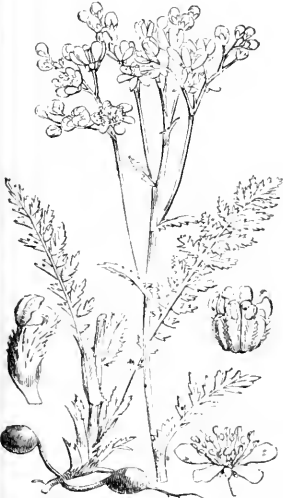
275

276

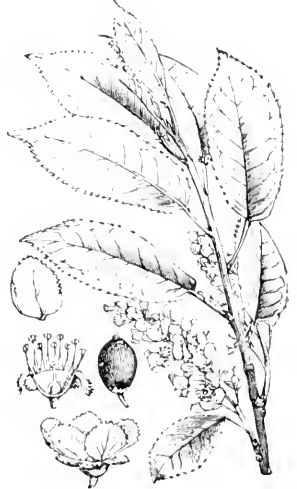
277

278

279

280. *Prunus spinosa* L. — Slånbuske.
Drupaceæ. — Icosandria, Monogynia.
281. *Lathyrus pratensis* L. — Ängsvial.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
282. *Lathyrus palustris* L. — Kärrvial.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
283. *Orobus tuberosus* L. — Gökärter.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
284. *Orobus vernus* L. — Vårärter.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
285. *Vicia sepium* L. — Tranvicker.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
286. *Vicia sibirica* L. — Skogsvicker.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
287. *Vicia Cracca* L. Kråkvicker.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
288. *Vicia villosa* L. — Luddvicker.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289. *Vicia hirsuta* Koch. — Duf-lins.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
290. *Vicia tetrasperma* Mönch. — Sparf-lins.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
291. *Astragalus glycyphyllos* L. — Sötkloört.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
292. *Lotus corniculatus* L. — Käringtand.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
293. *Medicago falcata* L. — Skärklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
294. *Medicago lupulina* L. — Humleklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
295. *Melilotus alba* L. — Hvit Honingsklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
296. *Trifolium repens* L. — Krypklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
297. *Trifolium hybridum* L. — Alsike klöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.

289

290

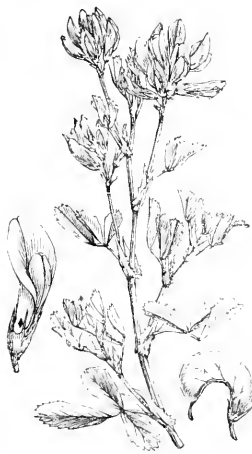
291

292

293

294

295

296

297

298. *Trifolium agrarium* L. — Åkerklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
299. *Trifolium arvense* L. — Fältklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
300. *Trifolium pratense* L. — Ängsklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
301. *Trifolium medium* L. — Skogsklöfver.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
302. *Ononis hircina* Jacq. — Stallört.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
303. *Anthyllis Vulneraria* L. — Örnblomster.
Papilionaceæ. — Diadelphia, Decandria.
304. *Vaccinium Myrtillus* L. — Blabärsbuske.
Ericineæ. — Octandria, Monogynia.
305. *Vaccinium uliginosum* L. — Odonbuske.
Ericineæ. — Octandria, Monogynia.
306. *Vaccinium Vitis Idæa* L. — Lingonbuske.
Ericineæ. — Octandria, Monogynia.

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307. *Vaccinium Oxycoccus* L. — Tranbär.
Ericineæ. — Octandria, Monogynia.
308. *Calluna vulgaris* L. — Ljung.
Ericineæ. — Octandria, Monogynia.
309. *Andromeda polifolia* L. — Rödpors.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
310. *Ledum palustre* L. — Squattram.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
311. *Arctostaphylos Uva Ursi* Spr. — Mjölönbuske.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
312. *Pyrola rotundifolia* L. — Vintergröna.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
313. *Pyrola minor* L.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
314. *Pyrola secunda* L.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
315. *Pyrola uniflora* L. — Ögongröna.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.

307

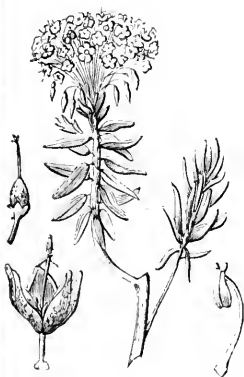
308

309

310

311

312

313

314

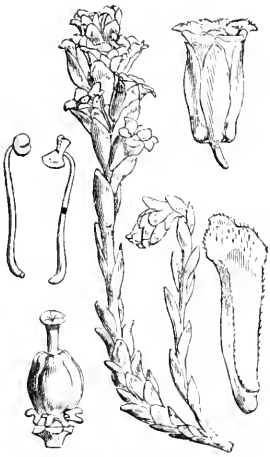

315

316. *Monotropa Hypopithys* L. — Gultopp.
Ericineæ. — Decandria, Monogynia.
317. *Empetrum nigrum* L. — Kråkris.
Empetreeæ. — Dioecia, Triandria.
318. *Euphorbia Helioscopia* L. Råfmjölksört.
Euphorbiaceæ. — Monoecia, Monandria.
319. *Euphorbia Peplus* L. — Spädtörel.
Euphorbiaceæ. — Monoecia, Monandria.
320. *Montia fontana* L. — Källelunk.
Portulacaceæ. — Triandria, Trigynia.
321. *Scleranthus perennis* L. — Hvitknafvel.
Paronychieæ. — Decandria, Digynia.
322. *Scleranthus annuus* L. — Grönknafvel.
Paronychieæ. — Decandria, Digynia.
323. *Herniaria glabra* L. — Knyttling.
Paronychieæ. — Pentandria, Digynia.
324. *Polygonum viviparum* L. — Mortåg.
Polygoneæ. — Octandria, Trigynia.

316

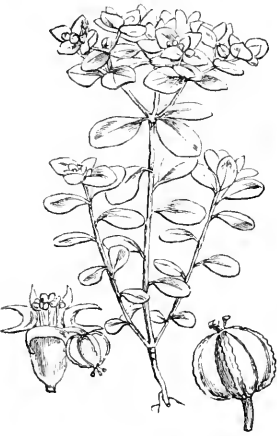
317

318

319

320

321

322

323

324

325. *Polygonum amphibium* L. — Pilknä.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
326. *Polygonum lapathifolium* L. — Rödknä.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
327. *Polygonum Persicaria* L. — Blecknä.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
328. *Polygonum Hydropiper* L. — Bitterknä.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
329. *Polygonum aviculare* L. — Fogelknä.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
330. *Polygonum Coprolivulus* L. — Åkerbinda.
Polygonææ. — Octandria, Trigynia.
331. *Rumex obtusifolius* L. — Tomtskräppa.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.
332. *Rumex crispus* L. — Krusskräppa.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.
333. *Rumex domesticus* Hn. — Gårdsskräppa.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.

325

326

327

328

329

330

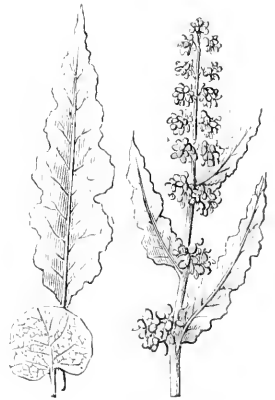
331

332

333

334. *Rumex Hydrolapathum* Huds. — Vattenskräppa.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.
335. *Rumex Acetosa* L. — Ängssyra.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.
336. *Rumex Acetosella* L. — Bergssyra.
Polygonææ. — Hexandria, Trigynia.
337. *Daphne Mezereum* L. — Tibast.
Thymelææ. — Octandria, Monogynia.
338. *Ulmus montana* Sm. — Alm.
Ulmæææ. — Pentandria, Digynia.
339. *Urtica urens* L. — Etternässla.
Urticæææ. — Monoccia, Tetrandria.
340. *Urtica dioica* L. — Brännört.
Urticæææ. — DiMonoccia, Tetrandria.
341. *Chenopodium album* L. — Svinmålla.
Chenopodiæææ. — Pentandria, Digynia.
342. *Chenopodium glaucum* L. — Blåmålla.
Chenopodiæææ. — Pentandria, Digynia.

331

335

336

337

338

339

340

341

342

343. *Chenopodium bonus Henricus* L. — Henrikmålla.
Chenopodiaceæ. — Pentandria, Digynia.
344. *Chenopodium polyspermum* L. — Frömålla.
Chenopodiaceæ. — Pentandria, Digynia.
345. *Atriplex patula* L. — Vägmålla.
Chenopodiaceæ. — Polygamia, Monoecia.
346. *Salicornia herbacea*. — Glasört.
Chenopodiaceæ. — Di(Mon)andria, Digynia.
347. *Quercus Robur* L. — Ek. x
Cupuliferae. — Monoecia, Polyandria.
348. *Corylus Avellana* L. — Hassel.
Cupuliferae. — Monoecia, Polyandria.
349. *Populus tremula* L. — Asp.
Salicinea. — Dioecia, Octandria.
350. *Salix pentandra* L. — Jolster.
Salicinea. — Dioecia, Diandria.
351. *Salix fragilis* L. — Knäckepeil.
Salicinea. — Dioecia, Diandria.

343

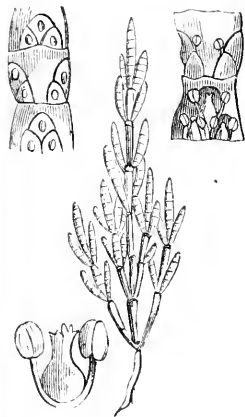
344

345

346

347

348

349

350

351

352. *Salix viminalis* L. — Korgpil.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
353. *Salix caprea* L. — Sälg.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
354. *Salix aurita* L. — Bandvide.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
355. *Salix repens* L. — Krypvide.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
356. *Salix nigricans* Sm. — Svartvide.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
357. *Salix purpurea* L. — Rödvide.
Salicineæ. — Dioecia, Diandria.
358. *Betula alba* L. — Björk.
Betulineæ. — Monoecia, Triandria.
359. *Alnus glutinosa* L. — Al.
Betulineæ. — Monoecia — Tetrandria.
360. *Myrica Gale* L. — Pors.
Myricææ. — Dioecia, Hexandria.

352

353

354

355

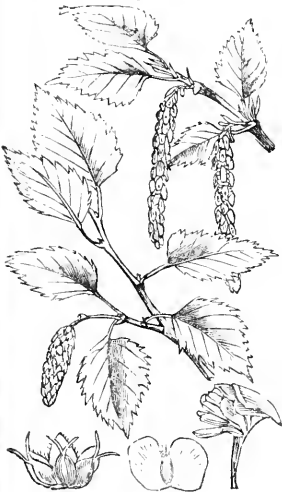
356

357

358

359

360

361. *Pinus silvestris* L. — Tall.
Coniferæ. — Monoecia, (Mono)Polyandria.
362. *Pinus Abies* L. — Gran.
Coniferæ. — Monoecia, (Mono)Polyandria
363. *Juniperus communis* L. — En.
Coniferæ. — Dioecia, Polyandria.
364. *Callitriche verna* L. — Vårlonke.
Callitrichinæ. — Monoecia, Monandria.
365. *Ceratophyllum demersum* L. — Hornblada.
Ceratophyllæ. — Monoecia, Polyandria.
366. *Orchis sambucina* L. — Fläderyxne.
Orchidæ. — Gynandria, Monandria.
367. *Orchis latifolia* L. — Bredblads-yxne.
Orchidæ. — Gynandria, Monandria.
368. *Orchis maculata* L. — Fläck-yxne.
Orchidæ. — Gynandria, Monandria.
369. *Platanthera bifolia* L. — Nattviol.
Orchidæ. — Gynandria, Monandria.

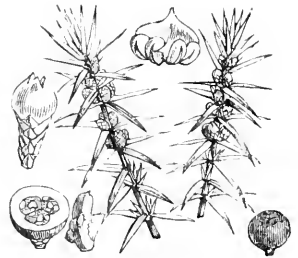
361

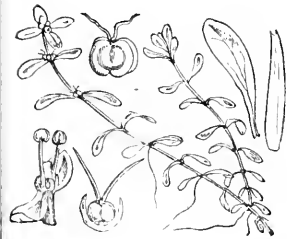
362

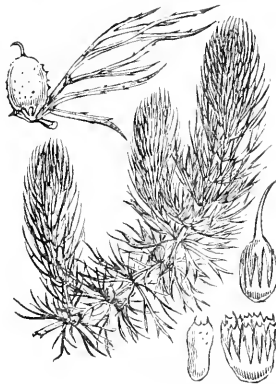
363

364

365

366

367

368

369

370. *Listera cordata* L. — Hjertyxne.
Orchideæ. — Gynandria, Monandria.
371. *Neottia Nidus avis* L. — Nästrot.
Orchideæ. — Gynandria, Monandria.
372. *Corallorhiza innata* L. — Korallyxne.
Orchideæ. — Gynandria, Monandria.
373. *Iris Pseudacorus* L. — Svärdsilja.
Irideæ. — Triandria, Monogynia.
374. *Hydrocharis Morsus Ranae* L. — Dyblad.
Hydrocharideæ. — Dioecia, Enneandria.
375. *Fritillaria Meleagris* L. — Kronlilja.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
376. *Allium oleraceum* L. — Ängslök.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
377. *Allium Schoenoprasum* L. — Gräslök.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
378. *Gagea lutea* Ker. — Vårlok.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.

370

371

372

373

374

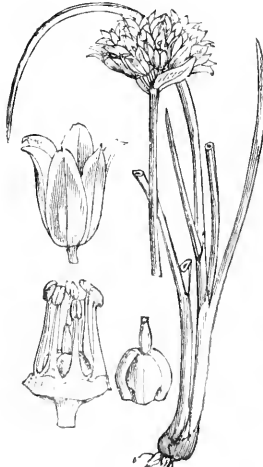
375

376

377

378

379. *Gagea minima* Schult. — Kråklök.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
380. *Convallaria majalis* L. — Liljekonvalje.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
381. *Convallaria Polygonatum* L. — Salomons sigill.
Liliaceæ. — Hexandria, Monogynia.
382. *Majanthemum bifolium* DC. — Ekorrhär.
Liliaceæ. — Tetrandria, Monogynia.
383. *Paris quadrifolia* L. — Trollbär.
Liliaceæ. — Octandria, Tetragynia.
384. *Butomus umbellatus* L. — Blomvass.
Alismaceæ. — Enneandria, Hexagynia.
385. *Alisma Plantago* L. — Svalting.
Alismaceæ. — Hexandria, Polygynia.
386. *Sagittaria sagittifolia* L. — Pilört.
Alismaceæ. — Hexandria, Polyandria.
387. *Triglochin palustre* L. — Kärrsälting.
Alismaceæ. — Hexandria, Trigynia.

379

380

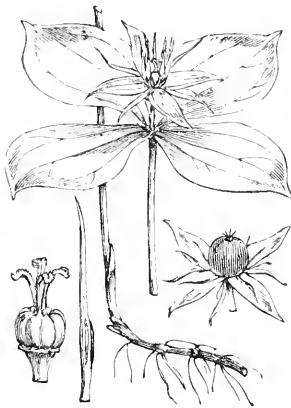
381

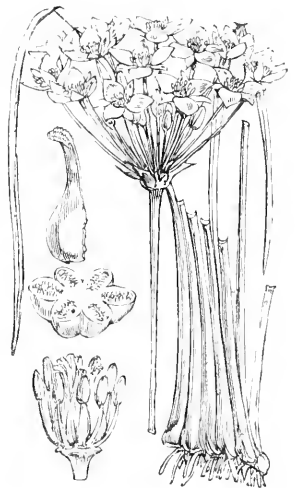
382

383

384

385

386

387

388. *Juncus conglomeratus* L. (till höger) — Knapptåg
och *Juncus effusus* L. (till venster) — Veketåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

389. *Juncus filiformis* L. — Trådtåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

390. *Juncus articulatus* L. — Ledtåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

391. *Juncus alpinus* Vill.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

392. *Juncus compressus* Jacq. — Stubbtåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

393. *Juncus bufonius* L. — Paddtåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

394. *Luzula pilosa* Willd. — Hårtåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

395. *Luzula campestris* DC. — Fälttåg.
Juncaceæ. — Hexandria, Monogynia.

396. *Calla palustris* L. — Missne.
Aroidæ. — Hexandria, Monogynia.

388

389

390

391

392

393

394

395

397. *Lemna polyrrhiza* L., *minor* L., *gibba* L., *trisulca* L. — Andmat.

Aroideæ. — (Mono)Diandria, Monogynia.

398. *Potamogeton natans* L. — Gäddnate.

Potamogetoneæ. — Tetrandria, Tetragynia.

399. *Potamogeton gramineus* L. — Gräs-nate.

Potamogetoneæ. — Tetrandria, Tetragynia.

400. *Potamogeton perfoliatus* L. — Älnate.

Potamogetoneæ. — Tetrandria, Tetragynia.

401. *Potamogeton pusillus* L. — Smånate.

Potamogetoneæ. — Tetrandria, Tetragynia.

402. *Potamogeton pectinatus* L. — Kammate.

Potamogetoneæ. — Tetrandria, Tetragynia.

403. *Zostera marina* L. — Bandling.

Potamogetoneæ. — Monandria, Monogynia.

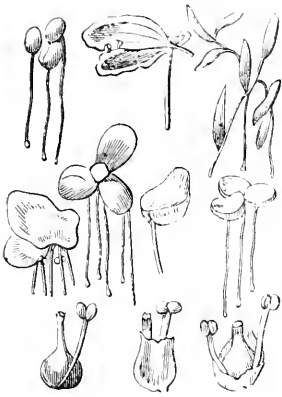
404. *Zanichellia palustris* L. — Vattensarf.

Potamogetoneæ. — Monoecia, Monandria.

405. *Typha angustifolia* L. — Smalkaffe.

Typhaceæ. — Monoecia, Triandria.

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406. *Sparganium simplex* Huds.
Typhaceæ. — Monoecia, Triandria.
407. *Sparganium natans* L. (*minimum* Fr.) — Flotagräs.
Typhaceæ. — Monoecia, Triandria.
408. *Rhynchospora alba* Vahl. — Hvitagh.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
409. *Scirpus compressus* Pers. — Plattsäf.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
410. *Scirpus silvaticus* L. — Skogssäf.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
411. *Scirpus lacustris* L. — Kollhvass.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
412. *Scirpus palustris* L. — Kärrsäf.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
413. *Scirpus acicularis* L. — Nälsäf.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
414. *Eriophorum alpinum* L. — Snip.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.

TAFLAN XLVI.

406

407

408

409

410

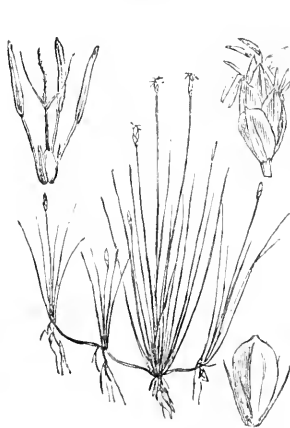
411

412

413

414

415. *Eriophorum vaginatum* L. — Hadd.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
416. *Eriophorum polystachyon* L. — Ängsull.
Cyperaceæ. — Triandria, Monogynia.
417. *Carex dioica* L. — Säfstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
418. *Carex pulicaris* L. — Loppstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
419. *Carex pauciflora* Lightf. — Taggstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
420. *Carex teretiuscula* Good. — Trindstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
421. *Carex muricata* L. — Piggstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
422. *Carex disticha* Huds. — Tvåradsstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
423. *Carex leporina* L. — Harstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424. *Carex canescens* Good. — Gråstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
425. *Carex stellulata* Good. — Stjernstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
426. *Carex stricta* Good. — Rakstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
427. *Carex acuta* L. — Hvass-starr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
428. *Carex vulgaris* Fr. — Vanlig starr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
429. *Carex cæspitosa* L. — Tufstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
430. *Carex digitata* L. — Fingerstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
431. *Carex pilulifera* L. — Pillerstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
432. *Carex procox* Jacq.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.

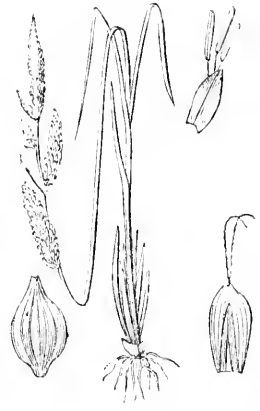
121

125

126

127

128

129

130

131

132

433. *Carex ericetorum* Poll.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
434. *Carex panicea* L. — Hirsstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
435. *Carex flava* L. — Gulstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
436. *Carex limosa* L. — Dystarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
437. *Carex pullescens* L. — Blekstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
438. *Carex glauca* Scop. — Blågrön starr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
439. *Carex hirta* L. — Grusstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
440. *Carex jiliformis* L. — Trådstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
441. *Carex ampullacea* Good. — Flaskstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.

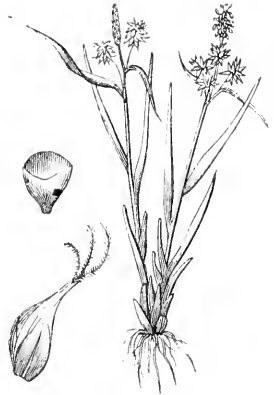
433

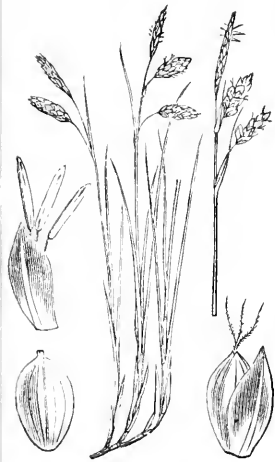
434

435

436

437

438

439

440

441

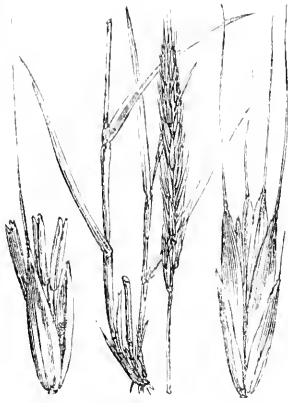

442. *Carex vesicaria* L. — Blasstarr.
Cyperaceæ. — Monoecia, Triandria.
443. *Triticum repens* L. — Qvickrot.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
444. *Lolium perenne* L. — Raygräs.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
445. *Dactylis glomerata* L. — Hundäxing.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
446. *Festuca ovina* L. — Farsvingel.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
447. *Festuca elatior* L. — Ängssvingel.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
448. *Bromus tectorum* L. — Taklosta.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
449. *Bromus scaberrimus* L. — Råglosta.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
450. *Bromus mollis* L. — Luddlosta.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.

42

43

44

45

46

47

48

49

50

451. *Briza media* L. — Darrgräs.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
452. *Poa pratensis* L. — Ängsgröe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
453. *Poa trivialis* L. — Kärrgröe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
454. *Poa nemoralis* L. — Lundgröe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
455. *Poa annua* L. — Hvitgröe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
456. *Glyceria fluitans* Br. — Mannagräs.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.

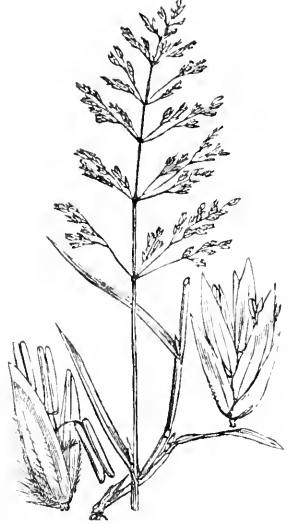
151

152

153

154

155

156

457. *Glyceria spectabilis* MK. — Jättegröe.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

458. *Catabrosa aquatica* PB. — Narvgräs.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

459. *Molinia coerulescens* Mch. — Blåtåtel.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

460. *Avena elatior* L. — Kuölfhafa.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

461. *Avena pubescens* L. — Luddhafa.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

462. *Aira cespitosa* L. — Tuftåtel.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

157

158

159

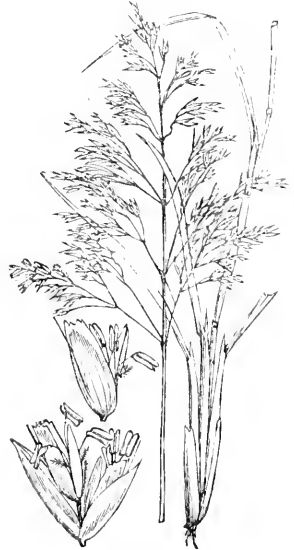
160

161

162

463. *Aira flexuosa* L. — Krustätel.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
464. *Holcus lanatus* L. — Luddtätel.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
465. *Melica nutans* L. — Bergsloke.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
466. *Phragmites communis* Fr. — Rörvass.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
467. *Calamagrostis arundinacea* Roth. — Skogsrör.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
468. *Calamagrostis lanceolata* Roth. — Ängsrör.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.

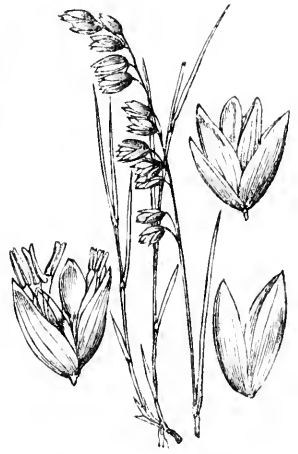
463

464

465

466

467

468

469. *Calamagrostis Epigejos* Rth. — Backrör.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

470. *Apera spica Venti* PB. — Åkerhven.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

471. *Agrostis canina* L. — Hundhven.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

472. *Agrostis vulgaris* With. — Brunhven.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

473. *Agrostis stolonifera* L. — Kryphven.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

474. *Milium effusum* L. — Luktgräs.

Gramineæ. — Triandria, Digynia.

170

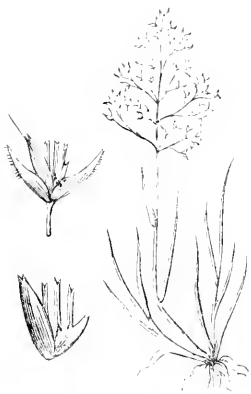
170

171

172

173

174

475. *Alopecurus pratensis* L. — Ängskaffe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
476. *Alopecurus geniculatus* L. — Kärrkaffe.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
477. *Phleum pratense* L. — Timothej.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
478. *Anthoxanthum odoratum* L. — Vå brodd.
Gramineæ. — Diandria, Digynia.
479. *Phalaris arundinacea* L. — Rörflen.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.
480. *Hierochloa borealis* RS. — Myskgräs.
Gramineæ. — Triandria, Digynia.

475

476

477

478

479

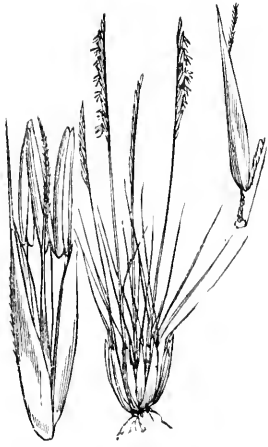

480

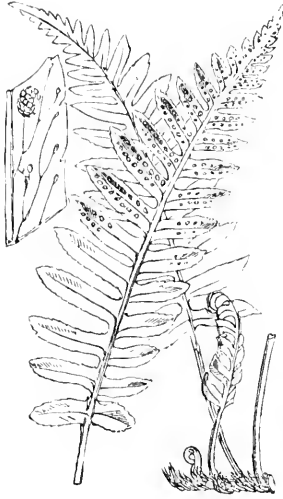

481. *Nardus stricta* L. — Borstgräs.
Gramineæ. — Triandria, Monogynia.
482. *Polypodium vulgare* L. — Stensöta.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
483. *Polypodium Phegopteris* L.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
484. *Polypodium Dryopteris* L.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
485. *Polystichum Filix Mas* Roth.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
486. *Polystichum spinulosum* DC.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.

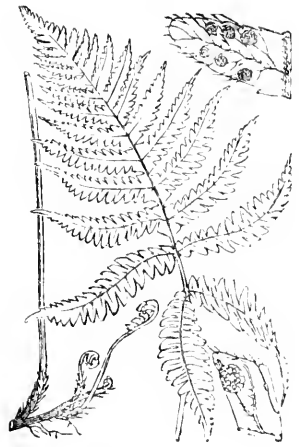
481

482

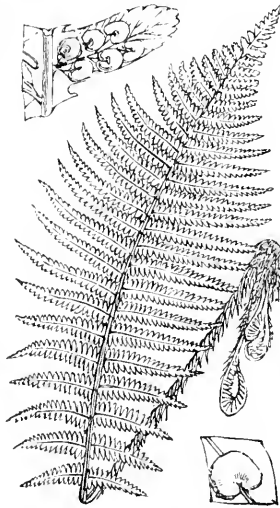
483

484

485

486

487. *Cystopteris fragilis* Bernh.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
488. *Woodsia ilvensis* Br.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
489. *Asplenium Filix joemina* Bernh.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
490. *Asplenium Trichomanes* L.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
491. *Asplenium septentrionale* Hoffm.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.
492. *Pteris aquilina* L.
Polypodiaceæ. — Cryptogamia, Filices.

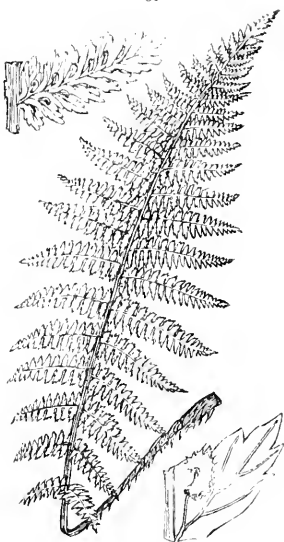
187

188

189

190

191

192

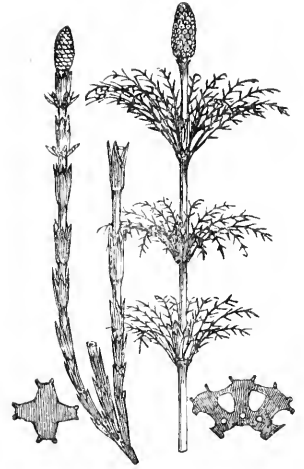
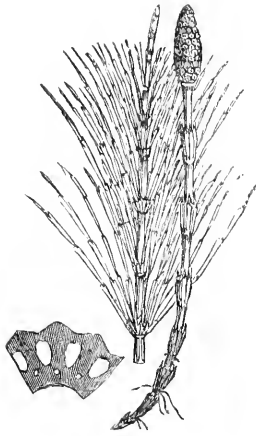

493. *Botrychium Lunaria* L. — Vårfräken.
Ophioglossææ. — Cryptogamia, Filices.
494. *Equisetum arvense* L. — Åkerfräken.
Equisetaceææ. — Cryptogamia, Filices.
495. *Equisetum sylvaticum* L. — Skogsfräken.
Equisetaceææ. — Cryptogamia, Filices.
496. *Equisetum limosum* L. — Vattenfräken.
Equisetaceææ. — Cryptogamia, Filices.
497. *Isoetes lacustris* L. — Braxengräs.
Isoëtææ. — Cryptogamia, Filices.
498. *Lycopodium Selago* L. — Lyslummer.
Lycopodiaceææ. — Cryptogamia, Filices.
499. *Lycopodium annotinum* L. — Refgräs.
Lycopodiaceææ. — Cryptogamia, Filices.
500. *Lycopodium clavatum* L. — Mattgräs.
Lycopodiaceææ. — Cryptogamia, Filices.

493

494

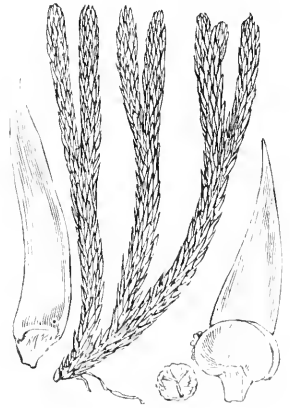
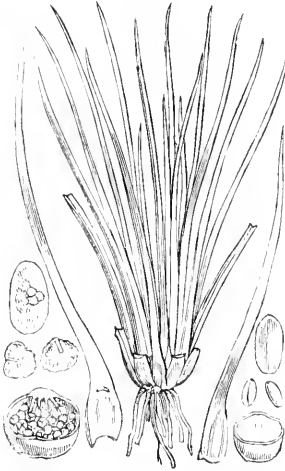
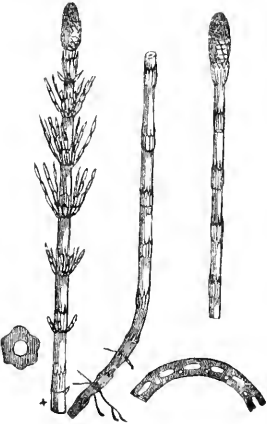
495

496

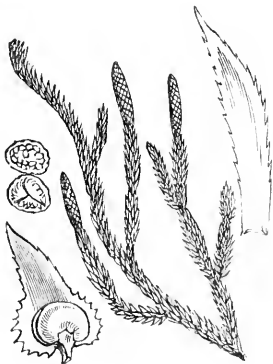
497

498

499

500

Register öfver Släktena.

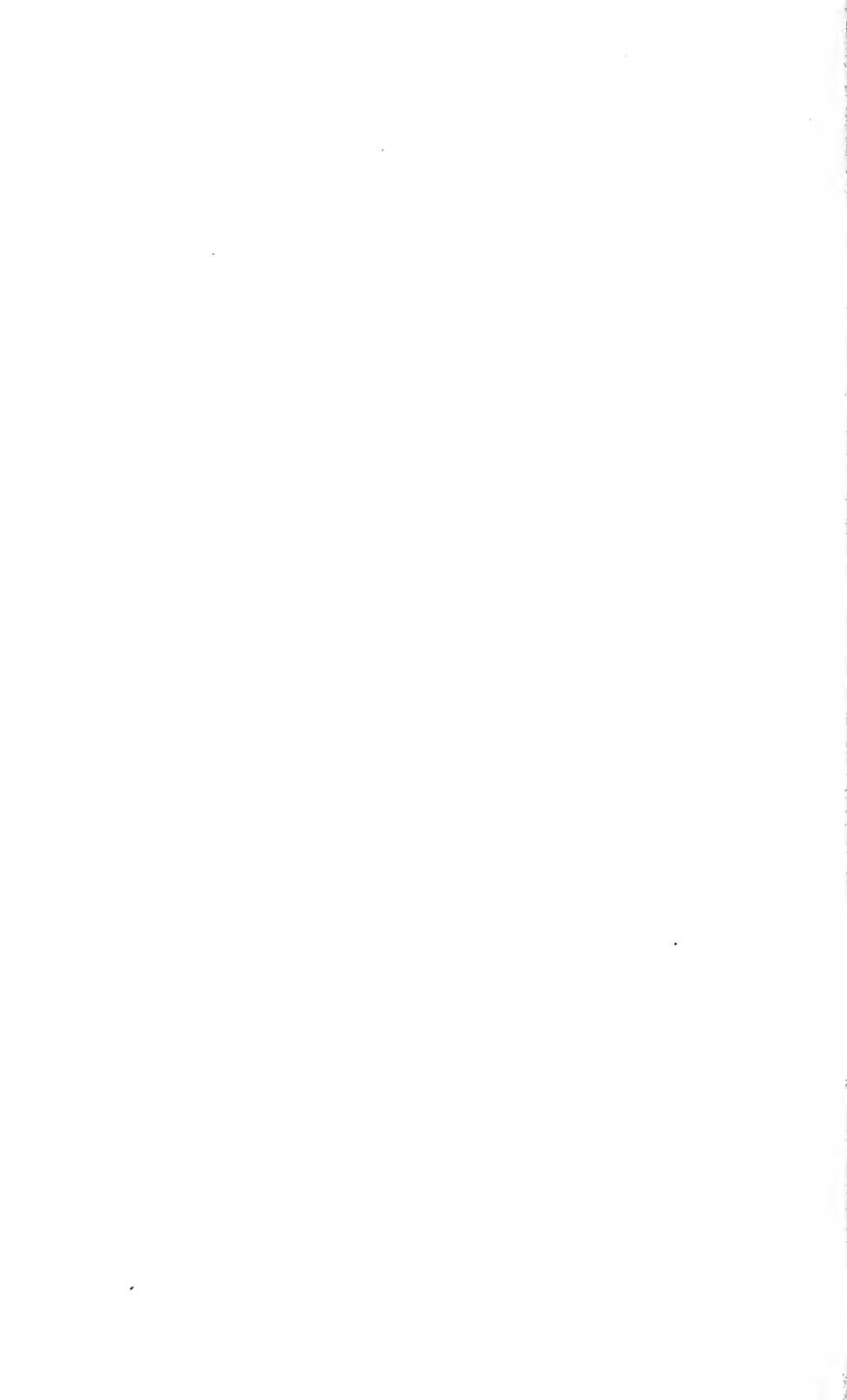
- Acer 149.
Achillea 7.
Actaea 168.
Adoxa 135.
Ægopodium 144.
Æthusa 142.
Agrimonia 261.
Agrostemma 224.
Agrostis 471.
Aira 462.
Ajuga 94.
Alchemilla 262.
Alisma 385.
Alliaria 179.
Allium 376.
Alnus 359.
Alpeceurus 475.
Anchusa 66.
Andromeda 309.
Anemone 163.
Angelica 140.
Anthemis 6.
Anthoxanthum 478.
Anthyllis 303.
Apera 470.
Arabis 181.
Arctostaphylos 311.
Arenaria 231.
Armeria 133.
Artemisia 9.
Asperugo 76.
Asperula 54.
Asplenium 489.
Aster 16.
Astragalus 291.
Atriplex 345.
Avena 460.
Barbarea 184.
Batrachium 159.
Berberis 169.
Betula 358.
Bidens 1.
Botrychium 493.
Brassica 174.
Briza 451.
Bromus 448.
Bunias 188.
Butomus 384.
Calamagrostis 467.
Calamintha 81.
Calla 396.
Callitriche 361.
Calluna 308.
Caltha 166.
Camelina 193.
Campanula 58.
Capsella 191.
Cardamine 189.
Carduus 26.
Carex 417.
Carlina 22.
Carum 145.
Catabrosa 458.
Centaurea 20.
Cerastium 229.
Ceratophyllum 365.
Cerefolium 137.
Chelidonium 171.
Chenopodium 341.
Chrysanthemum 3.
Chrysosplenium 242.
Cicuta 143.
Oircea 251.
Cirsium 23.
Clinopodium 82.
Comarum 264.
Convallaria 380.
Convolvulus 64.
Corallorhiza 372.
Cornus 134.
Corydalis 172.
Corylus 348.
Crataegus 257.
Crepis 34.
Cuscuta 65.
Cynanchum 96.
Cynoglossum 75.
Cystopteris 487.
Dactylis 445.
Daphne 337.
Delphinium 167.
Dentaria 183.
Dianthus 225.
Draba 194.
Drosera 217.
Echium 74.
Elatine 296.
Empetrum 317.
Epilobium 248.
Equisetum 494.
Erigeron 17.
Eriophorum 414.
Erodium 205.
Eryum 289.
Erysimum 178.
Euphorbia 318.
Euphrasia 114.
Festuca 446.
Ficaria 160.
Filago 15.
Fragaria 263.
Fraxinus 95.
Fritillaria 375.
Funaria 173.
Gagea 378.
Galcopsis 93.
Galium 49.
Gentiana 97.
Geranium 201.
Geum 270.
Glechoma 86.
Glyceria 456.
Gnaphalium 12.
Hedera 136.
Helianthemum 210.
Heracleum 139.
Herniaria 323.
Hieracium 35.
Hierochloa 480.
Hippuris 253.
Holcus 464.
Hottonia 126.
Hydrocharis 374.
Hyoscyamus 101.
Hypericum 208.
Hypochaeris 42.
Impatiens 197.
Iris 373.
Isoetes 497.
Jasione 62.
Juncus 388.
Juniperus 363.
Lactuca 31.
Lamium 90.
Lappa 27.
Laserpitium 138.
Lapsana 32.
Lathraea 121.
Lathyrus 281.
Ledum 310.
Lemna 397.
Leontodon 41.
Leonurus 87.
Lepidium 190.
Lepigonum 235.
Linaria 105.
Linnaea 57.
Linum 297.
Listera 370.
Lithospermum 72.
Lobelia 63.
Lolium 444.
Lonicera 56.
Lotus 292.
Luzula 394.
Lychnis 221.
Lycopodium 498.
Lycopsis 67.
Lycopus 78.
Lysimachia 127.
Lythrum 247.
Majanthemum 382.
Malachium 226.
Malva 199.
Matricaria 4.
Medicago 293.
Melampyrum 117.
Melica 465.
Melilotus 295.
Mentha 77.
Menyanthes 98.
Miliium 474.
Molinia 459.
Monotropa 316.
Montia 320.
Myosotis 68.
Myosurus 161.
Myrica 360.
Myriophyllum 252.
Nardus 481.
Nasturtium 185.
Neottia 371.

- Nepeta 85.
 Nestlia 189.
 Nuphar 151.
 Nymphaea 150.
 Ononis 302.
 Orchis 366.
 Origanum 79.
 Orobus 283.
 Oxalis 206.
 Papaver 170.
 Paris 383.
 Parnassia 216.
 Pedicularis 116.
 Peucedanum 141.
 Phalaris 479.
 Phleum 477.
 Phragmites 466.
 Pimpinella 146.
 Pinguicula 123.
 Pinus 361.
 Plantago 130.
 Platanthera 369.
 Poa 452.
 Polygala 196.
 Polygonum 324.
 Polypodium 482.
 Polystichum 485.
 Populus 349.
 Potamogeton 398.
 Potentilla 265.
 Primula 124.
 Prunella 84.
 Prunus 279.
 Pteris 492.
 Pulmonaria 73.
 Pulsatilla 165.
 Pyrola 312.
 Pyrus 254.
 Quercus 347.
 Ranunculus 152.
 Rhamnus 239.
 Rhinanthus 115.
 Rhychospora 408.
 Ribes 237.
 Rosa 258.
 Rubus 272.
 Rumex 331.
 Sagina 233.
 Sagittaria 386.
 Salicornia 346.
 Salix 350.
 Sambucus 47.
 Sanicula 148.
 Saxifraga 241.
 Scirpus 409.
 Scleranthus 321.
 Scrophularia 104.
 Scutellaria 83.
 Sedum 243.
 Senecio 11.
 Silene 219.
 Sinapis 175.
 Sisymbrium 176.
 Sium 144.
 Solanum 99.
 Sorbus 255.
 Solidago 18.
 Sonchus 29.
 Sorbus 255.
 Sparganium 406.
 Spargula 234.
 Spiraea 277.
 Stachys 88.
 Stellaria 227.
 Stratiotes 70.
 Subularia 195.
 Succisa 44.
 Tanacetum 8.
 Taraxacum 40.
 Thalictrum 162.
 Thlaspi 192.
 Thymus 80.
 Tilia 198.
 Tragopogon 33.
 Trichera 45.
 Trientalis 129.
 Trifolium 296.
 Triglochin 387.
 Triticum 443.
 Turritis 182.
 Tussilago 19.
 Typha 405.
 Ulmus 338.
 Urtica 339.
 Utricularia 122.
 Vaccinium 304.
 Valeriana 45.
 Valerianella 46.
 Verbascum 102.
 Veronica 106.
 Viburnum 48.
 Vicia 285.
 Viola 211.
 Viscum 55.
 Woodsia 488.
 ZanicHELLIA 404.
 Zostera 403.

New York Botanical Garden Library

QK 289 .A55 v.Haftet 1 gen
Andersson, N. J./Femhundra afbildningar

3 5185 00030 0077

